

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം
- -

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ
തൈത്തിരീയ സംഹിതാ
ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

Note: Please refer to the book,TS Kandam 1 for notes and conventions used in this Compilation.

Table of Contents

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥം കാന്ധം 5

4.1 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ -

അഗ്നിചിത്യങ്ഗമന്ത്രപാഠാഭിധാനം5

4.1.1 Appendix 32

4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം.....34

4.2.1 Appendix 62

4.3 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ - ചിതിവർണ്ണനം.....64

4.3.1 Appendix 86

4.4 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -

പഞ്ചമചിതിശേഷനിരുപണം88

4.4.1 Appendix 110

4.5 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ - ഹോമവിധിനിരുപണം.....112

4.6 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ -

പരിഷേചനസംസ്കാരാഭിധാനം.....128

4.7 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ സപ്തമഃ പ്രശ്നഃ -

വസോർധാരാദിശിഷ്ടസംസ്കാരാദിധാനം.....154

4.7.1 Appendix 174

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

- -

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

4.1 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ -

അഗ്നിചിതുങ്ഗമന്ത്രപാഠാഭിധാനം

4.1.1.1

യു॒ഞ്ജാ॒നഃ പ്ര॒ഥ॒മം മ॒ന॒സ്ത॒തായ॑ സ॒വിതാ॑ ധി॒യഃ ।

അ॒ഗ്നിം ജ്യോതി॑ർനി॒ചായു॑ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാ അ॒ധ്യാ ഭ॑രത് ।

യു॒ക്തായ॑ മ॒ന॒സാ ഭേ॒വാൻമ॑ സു॒വർയ॑തോ ധി॒യാ ദി॒വം ।

ബൃ॒ഹജ്ജ്യോതിഃ॑ ക॒രിഷ്യ॑തഃ സ॒വിതാ॑ പ്ര॒സു॒വതി॑ താൻ ।

യു॒ക്തേന॑ മ॒ന॒സാ വ॒യം ഭേ॒വ॒സ്യ॑ സ॒വിതുഃ॑ സ॒വേ ।

സു॒വർഗേ॑യായ ശ॒ങ്കൈ॒ത്യ । യു॒ഞ്ജതേ॑ മ॒ന ഉ॒ത യു॒ഞ്ജതേ॑

ധി॒യോ വി॒പ്രാ വി॒പ്ര॒സ്യ ബൃ॒ഹതോ॑ വി॒പശ്ചി॑തഃ ।

വി॒ഹോ॒ത്രാ ദ॒ധേ വ॒യുനാ॑ വി॒ദേക॑ ഇൻ - [] 1

4.1.1.2

മഹീ ദേവസ്യ സവിതഃ പരിഷ്കൃതിഃ । യുജേ വാം ബ്രഹ്മ
 പൂർവ്യം നമോഭിർവി ശ്ലോകാ യന്തി പഥ്യേവ സൂരാഃ ।
 ശൃണ്വന്തി വിശ്വേ അമൃതസ്യ പുത്രാ ആ യേ ധാമാനി
 ദിവ്യാനി തസ്മുഃ । യസ്യ പ്രയാണമൻവന്യ ഇദ്യയുർദേവാ
 ദേവസ്യ മഹിമാനമർചതഃ । യഃ പാർത്ഥിവാനി വിമമേ
 സ ഏതശോ രജാഽസി ദേവഃ സവിതാ മഹിത്വനാ ।
 ദേവ സവിതഃ പ്രസുവ യജ്ഞം പ്രസുവ - [] 2

4.1.1.3

യജ്ഞപതിം ഭഗായ ദിവ്യോ ഗന്ധർവഃ । കേതപുഃ കേതന്നഃ
 പുനാതു വാചസ്തതിർ വാചമദ്യ സ്വദാതി നഃ । ഇമം നോ
 ദേവ സവിതർ യജ്ഞം പ്രസുവ ദേവായുവച്ഛവിവിദച്ഛ
 സത്രാജിതം ധനജിതച്ഛുവർജിതം । ജുചാ സ്തോമച്ഛ
 സമർധയ ഗായത്രേണ രഥന്തരം । ബൃഹദ്-ഗായത്രവർതനി ।
 ദേവസ്യ ത്വാ സവിതഃ പ്രസവേഽശിനോർ ബാഹുദ്യാം
 പൃഷ്ണോ ഹസ്താദ്യാം ഗായത്രേണ ഛന്ദസാ
 ട്ടദേഭേഽഗിരസ്വദഭിരസി നാരി - [] 3

4.1.1.4

-രസി പൃഥ്വിവ്യാഃ സധസ്ഥാദഗ്നിം പുരീഷ്യമങ്ഗിരസ്വാദാ
 ഭര ത്രൈഷ്ടുഭേന ത്വാ ഛന്ദസാ ട്ടഭേഭേങ്ഗിരസ്വാദ്-
 ബദ്രിരസി നാരിരസി ത്വായ വയച് സധസ്ഥ ആഗ്നിച്
 ശക്വേമ ഖനിതും പുരീഷ്യം ജാഗതേന ത്വാ ഛന്ദസാ
 ട്ടഭേഭേങ്ഗിരസ്വാദ്ധസ്ത്വ ആധായ സവിതാ ബിഭ്രദഭ്രിച്
 ഹിരണ്യയീം । ത്വാ ജ്യോതിരജസ്ര-മിദഗ്നിം ഖാത്വീ
 ന ആ ഭരാ*നുഷ്ടുഭേന ത്വാ ഛന്ദസാ ()
 ട്ടഭേഭേങ്ഗിരസ്വാത് । 4 (ഇദ് - യജ്ഞം പ്രസുവ - നാരി
 - രാനുഷ്ടുഭേന ത്വാ ഛന്ദസാ - ത്രീണി ച) (A1)

4.1.2.1

ഇമാമഗൃഭ്ണൻ രശനാമൃതസ്യ പൂർവ ആയുഷി
 വിദമേഷു കവ്യാ । ത്വാ ദേവാഃ സുതമാ ബഭൂവൂർ
 ഋതസ്യ സാമന്ത്ഥ് സരമാരപന്തീ । പ്രതൂർതം വാജിനാ
 ദ്രവ വരിഷ്ഠാമനു സംവതം । ദിവി തേ ജന്ത
 പരമന്തരിക്ഷേ നാഭിഃ പൃഥ്വിവ്യാമധി യോനിഃ ।
 യുഞ്ജാമാച് രാസഭം യുവമസ്മിൻ യാമേ വൃഷണ്വസു ।
 അഗ്നിം ഭരന്തമസ്യയും ।

യോഗേയോഗേ തവസ്തരം വാജേവാജേ ഹവാമഹേ ।
 സഖായ ഇന്ദ്രമൃതയേ । പ്രതൂർവ- [] 5

4.1.2.2

-നേഹ്യവക്രാനന്തശ്ശീ രുദ്രസ്യ ഗാണപത്യാൻ
 മയോഭൂരേഹി । ഉർവന്തരിക്ഷമനീഹി സ്വസ്തി
 ഗവ്യുതിരഭയാനി കൃണ്വൻ । പൃഷ്ണാ സയുജാ സഹ ।
 പൃഥിവ്യാഃ സധസ്ഥാദഗ്നിം പുരിഷ്യ-മങ്ഗിരസ്വാദ -
 ച്ചേഹ്യഗ്നിം പുരിഷ്യ-മങ്ഗിരസ്വാദ-ച്ഛോമോഽഗ്നിം
 പുരിഷ്യ-മങ്ഗിരസ്വാദ്-ഭരിഷ്യാമോഽഗ്നിം പുരിഷ്യ -
 മങ്ഗിരസ്വാദ്-ഭരാമഃ । അന്യഗ്നിരുഷ്വസാ-മഗ്രമഖ്യദന്വഹാനി
 പ്രഥമോ ജാതവേദാഃ । അനു സൂർയസ്യ - [] 6

4.1.2.3

പുരുത്രാ ച രശ്മീനനു ദ്വാവാപൃഥിവീ ആ ത്താന ।
 ആഗത്യ വാജ്യധാനഃ സർവാ മൂധോ വിധൂനന്തേ ।
 അഗ്നിഃ സധസ്ഥേ മഹതി ചക്ഷുഷാ നി ചികീഷതേ ।
 ആക്രമ്യ വാജിൻ പൃഥിവീമഗ്നിമിച്ഛ രൂചാ താം ।
 ഭൂമ്യോ വൃതായ നോ ബ്രൂഹി യതഃ ഖനാമ തം വയം ।

ദൃൗസ്തേ॑ പൃ॒ഷ്ഠം പൃ॒ഥി॒വീ സ॒ധസ്ഥ॑മാ॒ത്മാ ടന്ത॑രിക്ഷ॒ച്
സമു॒ദ്രസ്തേ॑ യോ॒നിഃ । വി॒ഖ്യാ॒യ ച॒ക്ഷു॒ഷാ തമ॑ഭി തി॒ഷ്ഠ- [] 7

4.1.2.4

പൃ॒തന്യ॑തഃ । ഉ॒ത്ക്രാ॑മ മ॒ഹതേ॑ സൗ॒ഭഗാ॑യാ-
സ്മാ॒ദാസ്ഥാ॑നാദ് ദ്ര॒വിണോ॑ദാ വാ॒ജിൻ । വയ॑ൗ സൃ॒ഗ്ദ്ധ
സു॒മതൗ॑ പൃ॒ഥി॒വ്യാ അ॒ഗ്നിം ഖ॒നി॒ഷ്യന്ത॑ ഉ॒പസ്തേ॑ അ॒സൃ॒ഗ്ഃ ।
ഉ॒ദക്ര॑മീദ് ദ്ര॒വിണോ॑ദാ വാ॒ജ്യർവാ॑ഃ സ ലോ॒കച്
സു॒കൃ॒തം പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ । തതഃ॑ ഖ॒നേമ॑ സു॒പ്രതീ॑കമ॒ഗ്നിച്
സു॒വോ രു॒ഹാണാ॑ അ॒ധി നാ॑ക ഉ॒ത്തമേ॑ ।
അ॒പോ ദേ॒വീരു॑പ സൃ॒ജ മധു॑മതീരയക്ഷ॒മായ॑ പ്ര॒ജാഭ്യഃ॑ ।
താസാ॑ൗ സ്ഥാ॒നാദു॑ജ്ജിഹ॒താ-മോ॑ഷധ॒യഃ സു॑പി॒പ്ലവാഃ॑ ।
ജി॒ഹ്വർമ്യ- [] 8

4.1.2.5

-ഗ്നിം മ॒നസാ॑ ഘൃ॒തേന॑ പ്ര॒തിക്ഷ്യ॑ന്തം ഭു॒വ്നാനി॑ വി॒ശ്വാ ।
പൃ॒ഥും തി॒രശ്ചാ॑ വയ॒സാ ബൃ॒ഹന്തം॑ ധൃ॒ചിഷ്ഠ॑മ॒ന്നച് രഭ॒സം
വി॒ദാനം॑ । ആ താ॑ ജി॒ഹ്വർമി॑ വച॒സാ ഘൃ॒തേനാ॑ഃരക്ഷ॒സാ
മ॒നസാ॑ തജ്ജു॒ഷസ്വ॑ । മ॒ര്യശ്രീഃ॑ സ്തൃ॒ഹയദ്-വർ॑ണോ

അഗ്നിർനാഭിമൃശേ തനുവാ ജർഹൃഷാണഃ ।
 പരി വാജപതിഃ കവിരഗ്നിർ ഹവ്യാന്യക്രമീത് ।
 ദധദ് രത്താനി ദാശുഷേ ।
 പരി ത്യാഗേ പുരം വയം വിപ്രച്ഛ സഹസ്യ ധീമഹി ।
 ധൃഷദ് വർണം ദിവേദിവേ ഭേത്താരം () ഭങ്ഗുരാവതഃ ।
 താമഗേ ദൃഭിസ്താ-മാശുശുക്ഷണിസ്താ-മദ്ഭൃസ്താ-മശ്മനസ്പരി ।
 താം വനേഭ്യ സ്താമോഷധീഭ്യ സ്താം നൃണാം നൃപതേ
 ജായസേ ശുചിഃ । 9 (പ്രതൂർവന്മ - സൂർയസ്യ - തിഷ്ഠ -
 ജിഹ്വര്മി - ഭേത്താരം - വിച്ഛതിഷ്ഠ) (A2)

4.1.3.1

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃ പ്രസവേഃശിനോർ ബാഹുഭ്യാം
 പൃഷ്ണോ ഹസ്താഭ്യാം പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃശിനം പുരീഷ്യ
 മങ്ഗിരസ്വത് ഖനാമി । ജ്യോതിഷ്ഠന്തം ത്യാഗേ
 സുപ്രതീകമജ്സേണ ദാനുനാ ദീദ്യാനം ।
 ശിവം പ്രജാഭ്യോഹിച്ഛ സന്തം പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃശിനം
 പുരീഷ്യമങ്ഗിരസ്വത് ഖനാമി ।
 അപാം പൃഷ്ഠമസി സപ്രഥാ ഉർവ്വഗ്നിം ഭരിഷ്യദപ

രാവപിഷ്ഠം । വർധമാനം മഹ ആ ച പുഷ്കരം ദിവോ
മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥസ്യ । ശർമ ച സ്ഥോ- [] 10

4.1.3.2

വർമ ച സ്ഥോ അച്ഛിദ്രേ ബഹുലേ ഉദേ ।
വ്യചസ്വതീ സംവ്സാമാം ഭർതമഗ്നിം പുരീഷ്യം ।
സംവ്സാമാഽ സുവർവിദാ സമീചീ ഉരസാ ത്വനാ ।
അഗ്നിമന്തർ ഭരിഷ്യന്തീ ജ്യോതിഷ്ഠന്ത മജസ്രമിത് ।
പുരീഷ്യോഽസി വിശ്വഭരാഃ । അമർവാ ത്വാ പ്രഥമോ
നിരമൻമദഗ്നേ । ത്വാമഗ്നേ പുഷ്കരാദധ്യമർവാ നിരമൻമത ।
മൂർധ്നോ വിശ്വസ്യ വാഘതഃ । തമു ത്വാ ദധ്യങ്ങ് ഋഷിഃ
പുത്ര ഇഽധേ- [] 11

4.1.3.3

അമർവണഃ । വ്യത്രഹണം പുരന്ദരം । തമു ത്വാ പാഥ്യോ
വൃഷാ സമീധേ ദസ്യുഹന്തമം । ധനഞ്ജയഽ രണേരണേ ।
സീദ ഹോതഃ സ്വ ഉ ലോകേ ചികിതാൻമ സാദയാ
യജ്ഞഽ സുകൃതസ്യ യോനൗ । ദേവാവീർഭേവാൻ
ഹവിഷാ യജാസ്യഗ്നേ ബൃഹദ്-യജമാനേ വയോ ധാഃ ।
നി ഹോതാ ഹോതൃഷദനേ വിദാനസ്തേഷോ ദീദിവാഽ

അസദഥ് സുദക്ഷഃ । അദബ്ധപ്രത പ്രമതിർ വസിഷ്ഠഃ
സഹസ്രം ഭരഃ ശുചിജിഹ്വാ അഗ്നിഃ ।

സച് സീദസ്വ മഹാച് അസി ശോചസ്വ- [] 12

4.1.3.4

ദേവവീതമഃ । വി ധൂമമഗ്നേ അരുഷം മിയേധ്യ സൃജ
പ്രശസ്ത ദർശതം । ജനിഷ്വാ ഹി ജേന്യോ അഗ്രേ അഹ്നാച്
ഹിതോ ഹിതേഷ്വരുഷോ വനേഷു । ദമേദമേ സപ്ത രതാ
ദധാനോഽഗ്നിർ ഹോതാ നി ഷസാദാ യജീയാൻ । 13

(സ്ഥ - ഇയേ - ശോചസ്വ - സപ്തവിച്ശതിശ്ച) (A3)

4.1.4.1

സം തേ വായുർമാതരിശാ ദധാതുത്താനായൈ ഹൃദയം
ഽയദിലിഷ്ടം । ദേവാനാം ഽയശ്ചരതി പ്രാണഥേന തസ്മൈ ച
ദേവി വഷഡസ്തു തുഭ്യം । സുജാതോ ജ്യോതിഷാ സഹ
ശർമ വരുഥമാഽസദഃ സുവഃ । വാസോ അഗ്നേ വിശ്വരുപച്
സംഽവ്യയസ്വ വിഭാവസോ । ഉദു തിഷ്ട സ്വധാരാവ് നോ
ദേവ്യാ കൃപാ । ദൃശേ ച ഭാസാ ബൃഹതാ
സുശുക്വനിരാഽഗ്നേ യാഹി സുശസ്തിഭിഃ । 14

4.1.4.2

ഊർധ്വ ഊ ഷു ണ ഊതയേ തിഷ്ഠാ ദേവോ ന സവിതാ ।
 ഊർധ്വോ വാജസ്യ സന്നിതാ യദഞ്ജിഭിർ വാഘദ്ഭിർ
 വിഹ്വായാമഹേ । സ ജാതോ ഗർഭോ അസി
 രോദസ്യോരഗ്നേ ചാരുർവിഭൃത ഓഷധീഷു ।

ചിത്രഃ ശിശുഃ പരി തമാസ്യക്തഃ പ്ര മാത്യഭ്യോ
 അധി കന്നിക്രദഗ്ഃ । സ്ഥിരോ ഭവ വീഡ്യങ്ഗ
 ആശുർഭവ വാജ്യർവൻ । പൃഥുർഭവ സുഷദസ്തഥഗ്നഃ
 പുരീഷവാഹനഃ । ശിവോ ഭവ - [] 15

4.1.4.3

പ്രജാഭ്യോ മാനുഷീഭ്യസ്തഥങ്ഗിരഃ । മാ ദ്യാവാപൃഥിവീ
 അഭി ശുശുചോ മാന്തരിക്ഷം മാ വനസ്സതീൻ ।
 പ്രൈതു വാജീ കന്നിക്രദ-ന്നാനദദ്-രാസഭഃ പത്വാ ।
 ഭരന്നഗ്നിം പുരീഷ്യം മാ പാദ്യായുഷഃ പുരാ ।
 രാസഭോ വാം കന്നിക്രദഥ് സുയുക്തോ വൃഷണാ രഥേ ।
 സ വാമഗ്നിം പുരീഷ്യമാശുർ ദൂതോ വഹാദിതഃ ।
 വൃഷാഗ്നിം വൃഷണം ഭരന്നപാം ഗർഭഃ സമുദ്രിയം ।
 അഗ്ന ആ യാഹി- [] 16

4.1.4.4

വീ॒തയ॑ ഋ॒തച്ഛ॑ സ॒ത്യം । ഓ॒ഷധ॑യഃ പ്ര॒തി ഗൃ॑ഹ്ണീ॒താ
 ട്നീ॒മേതച്ഛ॑ ശി॒വമാ॑യന്തമഭ്യ॒ത്ര യു॑ഷ്മാൻ ।
 വൃ॒സ്യൻ വി॒ശ്വാ അ॑മതീ॒രരാ॑തീർ നി॒ഷീദ॑ന്നോ അ॒പ
 ദുർമ॑തിച്ഛ॒ഹ്നത് । ഓ॒ഷധ॑യഃ പ്ര॒തി മോ॑ദധമേ॒നം
 പു॒ഷ്ഠാവ॑തീഃ സു॒പിപ്ല॑വാഃ । അ॒യം ഘോ॑ ഗർഭ॒ഃ ഋ॒തീയഃ
 പ്ര॒തച്ഛ॑ സ॒ധസ്ഥ॑മാ॒സദ॑ത് । 17 (സു॒ശ॒സ്തീഭിഃ॑ - ശി॒വോ
 ഭ॒വ - യാഹി॑ - ഷട്ത്രിച്ഛ॑ശ്ച) (A4)

4.1.5.1

വി॒ പാ॑ജസാ പൃ॒ഥുനാ॑ ശോശു॒ചാനോ॑ ബാ॒ധസ്യ॑ ദി॒ഷോ
 ര॒ക്ഷസോ॑ അമീ॒വാഃ । സു॒ശർമ॑ണോ ബൃ॒ഹതഃ॑ ശർമ॒ണി
 സ്യാ॑മഗേ॒രഹച്ഛ॑ സു॒ഹവ॑സ്യ പ്ര॒ണീ॒തൗ । ആ॒പോ ഹി॑ ഷ്ടാ
 മ॒യോദു॑വസ്താ ന ഊർജേ॒ ദധാ॑തന । മഹേ॒രണാ॑യ
 ച॒ക്ഷസേ॑ । യോ വഃ ശി॒വത॑മോ ര॒സസ്ത॑സ്യ ഭാ॒ജയ॑തേഹ
 നഃ । ഉ॒ശതീ॑രി॒വ മാ॑തരഃ । ത॒സ്മാ അ॑രം ഗ॒മാമ॑ വോ॒ യസ്യ॑
 ക്ഷ॒യാ യ ജി॑ന്വഥ । ആ॒പോ ജ॑നയഥാ ച നഃ । മി॒ത്രഃ - [] 18

4.1.5.2

സ॒പ്ത॑സൃ॒ജ്യ॑ പൃ॒ഥി॒വീം ഭൂ॑മീം ച ജ്യോതി॑ഷാ സ॒ഹ ।
 സു॒ജാ॑തം ജാത॑വേദ॒സമ॑ഗ്നിം വൈ॑ശ്യാന॒രം വി॑ഭും ।
 അ॒യക്ഷ॑മായ॒ ത്വാ സ॒പ്ത॑ സൃ॒ജാമി॑ പ്ര॒ജാഭ്യഃ॑ ।
 വിശ്വേ॑ ത്വാ ദേ॒വാ വൈ॑ശ്യാന॒രാഃ സ॒പ്ത॑ സൃ॒ജന്താ॑-
 നു॒ഷ്ടുഭേ॑ന॒ ചന്ദ॑സാ॒ഽങ്ഗി॒രസ്വ॑ത് । രു॒ദ്രാഃ സം॒ഭൃത്യ॑
 പൃ॒ഥി॒വീം ബൃ॒ഹജ്ജ്യോതിഃ॑ സ॒മീധി॑രേ ।
 തേഷാ॑ം ഭാ॒നൂര॑ജ॒സ്ര ഇ॒ച്ഛുക്രോ॑ ദേ॒വേഷു॑ രോ॒ചതേ॑ ।
 സ॒പ്ത॑ സൃ॒ഷ്ടാം വ॑സു॒ഭീ രു॒ദ്രൈർ ധീ॑രൈഃ കർമ്മ॑ണ്യാം
 മൃ॒ഗം । ഹ॒സ്താഭ്യാം॑ മൃ॒ഗീം കൃ॒താ സി॑ന്നീ॒വാലീ॑
 ക॒രോതു॑ - [] 19

4.1.5.3

താം । സി॒ന്നീ॒വാലീ॑ സു॒കപ॑ർഭാ സു॒കുരീ॑രാ സാ॒പശാ॑ ।
 സാ തു॒ഭ്യമ॑ഭി॒തേ മ॒ഹ ഓ॒ഖാം ദ॒ധാതു॑ ഹ॒സ്തയോഃ॑ ।
 ഉ॒ഖാം ക॒രോതു॑ ശ॒ക്ത്യാ ബാ॒ഹുഭ്യാ॑-മ॒ഭിതി॑ർധി॒യാ ।
 മാ॒താ പു॒ത്രം യ॑ഥോ॒പസ്ഥേ॑ സാ॒ഗ്നിം ബി॑ഭർതു॒ ഗർഭ॑ ആ ।
 മ॒ഖസ്യ॑ ശി॒രോ॒ഽസി॑ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ പദേ॑ സ്ഥഃ ।

വസവസ്താ കൃണാന്തു ഗായത്രേണ ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വത്
 പൃഥിവ്യസി രുദ്രാസ്താ കൃണാന്തു ത്രൈഷ്ടുഭേന
 ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വ-ദന്തരീക്ഷമസ്യ - [] **20**

4.1.5.4

-ദിത്യാസ്താ കൃണാന്തു ജാഗതേന ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വാദ്
 ദ്യൗരസി വിശ്വേ താ ദേവാ വൈശ്യാനരാഃ കൃണാന്താ-
 നുഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ദിശോഽസി ധ്രുവാഽസി
 ധാരയാ മയി പ്രജാഽ രായസ്പോഷം ഗൗപത്യഽ
 സുവീര്യഽ സജാതാൻ യജമാനായാഽദിത്യൈ
 രാസ്താഽസ്യ ദിതിസ്തേ ബിലം ഗൃഹ്ണാതു പാങ്ക്തേന
 ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വത് । കൃതായ സാ മഹീമുഖാം മൃന്മയീം
 യോനിമഗന്യേ । താം പുത്രേഭ്യഃ സം പ്രാ () യച്ഛദിതിഃ
 ശ്രപയാനിതി । **21** (മിത്രഃ - കരോ - താന്തരീക്ഷമസി - പ്ര -
 ചതാരി ച) (A5)

4.1.6.1

വസവസ്താ ധൃപയന്തു ഗായത്രേണ ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-
 രുദ്രാസ്താ ധൃപയന്തു ത്രൈഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വ-

ദാദിത്യാസ്താ യുപയന്തു ജാഗതേന ഛന്ദസാഃ ങ്ഗിരസാദ്-
 വിശ്വേ താ ദേവാ വൈശ്വാനരാ യുപയന്താനുഷ്ടുഭേന
 ഛന്ദസാഃ ങ്ഗിരസ-ദിന്ദ്രസ്താ യുപയന്താ ങ്ഗിരസാദ്-
 വിഷ്ണുസ്താ യുപയന്താ ങ്ഗിരസാദ്-വരുണസ്താ
 യുപയന്താ ങ്ഗിരസ-ദദിതിസ്താ ദേവീ വിശ്വദേവ്യാവതീ
 പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃ ങ്ഗിരസാത് ഖനതാവട ദേവാനാം
 താ പതീർ - [] 22

4.1.6.2

ദേവീർ വിശ്വ ദേവ്യാവതീഃ പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേ
 ങ്ഗിരസാദ്-ദധതുവേ ധിഷ്ണാസ്താ ദേവീർ
 വിശ്വദേവ്യാവതീഃ പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃ ങ്ഗിരസ-
 ദദീന്ധതാമുവേ ഗാസ്താ ദേവീർ വിശ്വദേവ്യാവതീഃ
 പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃ ങ്ഗിരസ-ശ്ചുപയന്തുവേ വരുത്രയോ
 ജനയന്താ ദേവീർ വിശ്വദേവ്യാവതീഃ പൃഥിവ്യാഃ
 സധസ്തേഃ ങ്ഗിരസാത് പചന്തുവേ । മിത്രൈതാമുഖാം
 പചൈഷാ മാ ദേദി । ഏതാം തേ പരി ദദാമ്യദിന്ദ്രൈത്യ ।
 അഭീമാം - [] 23

4.1.6.3

മഹി॑നാ ദി॒വം മി॒ത്രോ ബ॑ഭൂ॒വ സ॒പ്ര॒ഥാഃ ।
 ഉ॒ത ശ്ര॑വ॒സാ പൃ॒ഥി॒വീം । മി॒ത്ര॒സ്യ ച॑ർഷ॒ണീ॒ധൃതഃ॑ ശ്ര॒വോ
 ദേ॒വ॒സ്യ സാ॑ന॒സിം । ദൃ॒ഗ്നം ചി॒ത്രശ്ര॑വ॒സ്തഥാ॑ ।
 ദേ॒വ॒സ്താ സ॒വി॒തോ॑ദ്വ॒പതു॑ സു॒പാ॑ണിഃ സ॒ങ്ഗു॑രിഃ ।
 സു॒ബാ॑ഹു॒രുത॑ ശ॒ക്ത്യാ । അ॒പ॒ദ്യമാ॑നാ പൃ॒ഥി॒വ്യാശാ॑ ദി॒ശ
 ആ॒ പൃ॒ണ । ഉ॒ത്തി॑ഷ്ഠ ബൃ॒ഹതീ॑ ഭ॒വോ॒ർധാ തി॑ഷ്ഠ
 ധ്രു॒വാ താ॑ം । വ॒സ॒വ॒സ്താ ഛ॑ച്ഛ॒ന്തൂ ഗാ॑യ॒ത്രേണ॑ ച॒ര॒ന്താ-
 ണ്ഗി॒ര॒സ്വദ് രു॒ദ്രാ॒സ്താ ഛ॑ച്ഛ॒ന്തൂ () ത്രൈ॑ഷ്ഠു॒ഭേന॑ ച॒ര॒ന്താ
 സാ ണ്ഗി॒ര॒സ്വ-ദാ॑ദി॒ത്യാസ്താ॑ ഛ॑ച്ഛ॒ന്തൂ ജാ॑ഗ॒തേന॑
 ച॒ര॒ന്താ ണ്ഗി॒ര॒സ്വദ്-വി॒ശ്വേ താ॑ ദേ॒വാ വൈ॑ശ്വാ॒നരാ॑ ആ
 ഛ॑ച്ഛ॒ന്താൻവു॑ഷ്ഠു॒ഭേന॑ ച॒ര॒ന്താ ണ്ഗി॒ര॒സ്വദ് । 24

(പത്നീ - രിമാഴ് - രുദ്രാസ്താ ഛച്ഛന്തേ - കാന
 വിഴ്ശതിശ്വ) (A6)

4.1.7.1

സമാ॑സ്താ॒ഗ്ന ജ॒തവോ॑ വർധ॒യന്തു॑ സം॒വത്സ॑രാ ജ॒ഷയോ॑
 യാ॒നി സ॒ത്യാ । സം ദി॒വ്യേ॑ൻ ദീ॒ദി॒ഹി രോ॑ച॒ന്നേ॒ന വി॒ശ്വാ ആ
 ഭാ॒ഹി പ്ര॒ദി॒ശഃ പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ । സം ചേ॒ധൃ॒സ്താഗ്നേ॑ പ്ര ച

ബോധയൈനമുച്ഛ തിഷ്ഠ മഹതേ സൗഭഗായ ।
 മാ ച രിഷഭുപസത്താ തേ അഗ്നേ ബ്രഹ്മാണസ്തേ യശസഃ
 സന്തു മാഽന്യേ । ത്വാമഗ്നേ വൃണതേ ബ്രാഹ്മണാ ഇമേ
 ശിവോ അഗ്നേ - [] 25

4.1.7.2

സം വർണേ ഭവാ നഃ । സപതഹാ നോ അഭിമാതിജിച്ച
 സ്വേ ഗയേ ജാഗൃഹ്യ പ്രയുച്ഛൻ । ഇഹൈവാഗ്നേ അധി
 ധാരയാ രയിം മാ ത്വാ നിക്രൻ പൂർവചിതോ നികാരിണഃ ।
 ക്ഷത്രമഗ്നേ സുയമമസ്തു തുഭ്യമുപസത്താ വർധതാം തേ
 അനിഷ്ടൂതഃ । ക്ഷത്രേണാഽഗ്നേ സ്വായുഃ സച് രഭസ്വ
 മിത്രേണാഽഗ്നേ മിത്രധേയേ യതസ്വ । സജാതാനാം
 മധ്യമസ്ഥാ ഏധി രാജ്ഞാമഗ്നേ വിഹവേധാ ദീദിഹീഹ ।
 അതി - [] 26

4.1.7.3

നിഹോ അതി സ്രിയോ ഽത്യചിത്തി-മത്യരാതിമഗ്നേ ।
 വിശ്വാ ഹ്യഗ്നേ ദുരിതാ സഹസ്വാമാസ്മഭ്യച്ഛ സഹവീരാച്ഛ
 രയിനാഃ । അനാധൃഷ്ടോ ജാതവേദാ അനിഷ്ടൂതോ

വിരാഡഗേ ക്ഷത്രഭ്യദ്-ദീദിഹീഹ ।
 വിശ്വാ ആശാഃ പ്രമുഞ്ചൻ മാനുഷീർഭിയഃ ശിവാദിരഭ്യ
 പരി പാഹി നോ വ്യധേ । ബൃഹസ്പതേ സവിതർ
 ബോധയൈനച്ഛ് സച്ശിതം ചിമ്സം തരാച്ഛ് സച്ശിശാധി ।
 വർധയൈനം മഹതേ സൗഭഗായ- [] 27

4.1.7.4

വിശ്വ ഏനമനു മദന്തു ദേവാഃ । അമുത്രഭ്യയാദധ യദ്യമസ്യ
 ബൃഹസ്പതേ അഭിശസ്മേര മുഞ്ചഃ । പ്രത്യൗഹതാ-മശിനാ
 മൃത്യുമസ്മാദ് ദേവാനാ-മഗേ ഭിഷജാ ശചീഭിഃ ।
 ഉദധം തമസസ്സരി പശ്യന്തോ ജ്യോതിരുത്തരം ।
 ദേവം ദേവത്രാ സൂര്യമഗന്ത ജ്യോതിരുത്തമം । 28

(ഇമേ ശിവോ അഗേ - ടി - സൗഭഗായ -
 ചതുസ്തീഷ്ച) (A7)

4.1.8.1

ഊർധ്വാ അസ്യ സമിധോ ഭവന്ത്യൂർധ്വാ ശുക്രാ
 ശോചീഷ്യഗേഃ । ദ്യുമത്തമാ സുപ്രതീകസ്യ സ്മനോഃ ।
 തന്നുനപാദസുരോ വിശ്വവേദാ ദേവോ ദേവേഷു ദേവഃ ।

പഥ ആനക്തി മധാ ഏതേന ।

മധാ യജ്ഞം നക്ഷസേ പ്രീണാനോ നരാശ്വസോ അഗേ ।

സുകൃദേവഃ സവിതാ വിശ്വവാരഃ । അച്ഛായമേതി ശവസാ

ഏതേനേധാനോ വഹിർനമസാ । അഗ്നിഃ സ്രുചോ

അധാരേഷു പ്രയത്സു । സ യക്ഷദസ്യ മഹിമാനമഗേഃ

സ - [] 29

4.1.8.2

ഈ മന്ത്രാസ്യ പ്രയസഃ । വസുശ്ചേതിഷ്ടോ വസുധാത്മശ്ച ।

ദാരോ ദേവീരന്വസ്യ വിശ്വേ പ്രതാ ദദന്തേ അഗേഃ ।

ഉരുവൃചസോ ധാമ്നാ പത്യമാനാഃ । തേ അസ്യ യോഷണേ

ദിവ്യേ ന യോനാവുഷാസാനക്താ । ഇമം യജ്ഞമവതാ-

മധാരം നഃ । ദൈവ്യാ ഹോതാരാവൂർധ്വ-മധാരം നോ

ഽഗ്നേർജിഹ്വാമദി ഗൃണീതം । കൃണൂതം നഃ സ്വിഷ്ടിം ।

തിസ്രോ ദേവീർ ബർഹിരേദഃ സദന്തിധാ

സർസ്വതീ - [] 30

4.1.8.3

ഭാരതീ॑ । മഹീ॑ ഗുണാനാ॑ । തന്നസ്തു॑രീ॒പമദ്ഭു॑തം പുരു॒ക്ഷു
 ത്വഷ്ടാ॑ സു॒വീരം॑ । രായസ്പോ॑ഷം ധീ॑ഷ്യതു॒ നാഭി॑മസ്മൈ॒ ।
 വന॑സ്തതേ॒വ സൃ॒ജാ രരാ॑ണസ്തമനാ॑ ദേ॒വേഷു॑ ।

അ॒ഗ്നിർ ഹ॒വ്യം ശ॑മിതാ॒ സുദ॑യാതി ।

അ॒ഗ്നേ സ്വാ॑ഹാ കൃ॒ണുഹി॑ ജാത॒വേദ॑ ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ഹ॒വ്യം ।

വിശ്വേ॑ ദേ॒വാ ഹ॒വിരി॑ദം ജു॒ഷന്താം॑ । ഹി॒രണ്യ॑ഗർഭഃ

സമ॑വർതതാഗ്രേ॒ ഭൂത॑സ്യ ജാതഃ പതി॒രേക॑ ആ॒സീത് ।

സ ദാ॑ധാര പൃ॒ഥിവി॑ം ദൃ॒ഢാ - [] 31

4.1.8.4

-മുതേ॒മാം ക॒സൈ॑ ദേ॒വായ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വി॒ധേമ॑ ।

യഃ പ്രാ॑ണതോ നി॒മിഷ॑തോ മ॒ഹിത്വൈ॑ക ഇ॒ന്ദ്രാജാ॑ ജഗ॒തോ

ബ॒ഭൂവ॑ । യ ഇ॒ൗശേ॑ അ॒സ്യ ദി॒പദ॑ശ്ചതു॒ഷ്പദഃ॑ ക॒സൈ॑

ദേ॒വായ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വി॒ധേമ॑ । യ ആ॒ത്മാദാ॑ ബ॒ലദാ॑ യ॒സ്യ

വിശ്വ॑ ഉ॒പാ॑സതേ പ്ര॒ശിഷം॑ യ॒സ്യ ദേ॒വാഃ ।

യ॒സ്യ ഛാ॑യാഽമൃ॒തം യ॒സ്യ മൃ॒ത്യുഃ ക॒സൈ॑ ദേ॒വായ॑

ഹ॒വിഷാ॑ വി॒ധേമ॑ । യസ്യേ॒മേ ഹി॒മവ॑ന്തോ മ॒ഹിത്വാ॑ യ॒സ്യ

സമു॑ദ്രം ര॒സയാ॑ സ॒ഹാ - [] 32

4.1.8.5

-ssഹുഃ | യസ്യേമാഃ പ്രദിശോ യസ്യ ബാഹു ക്വൈസ്മു
 ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ | യം ക്രന്ദസീ അവസാ
 തസ്തദാനേ അഭൈഭ്യക്ഷേതാം മനസാ രേജമാനേ |
 യത്രാധി സൂര ഉദിതൗ വ്യുതി ക്വൈസ്മു ദേവായ ഹവിഷാ
 വിധേമ | യേന ദ്യൗരുഗ്രാ പൃഥിവീ ച ദൃശേ യേന സുവഃ
 സ്തദിതം യേന നാകഃ | യോ അന്തരിക്ഷേ രജസോ
 വിമാനഃ ക്വൈസ്മു ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ | ആപോ
 ഹ യന്മഹതീർ വിശ്വ - [] 33

4.1.8.6

-മായൻ ദക്ഷം ദധാനാ ജനയന്തീരഗ്നിം |
 തതോ ദേവാനാം നിർവർത്തതാസുരേകഃ ക്വൈസ്മു ദേവായ
 ഹവിഷാ വിധേമ | യശ്ചിദാപോ മഹിനാ പര്യപശ്യദ്-ദക്ഷം
 ദധാനാ ജനയന്തീരഗ്നിം | യോ ദേവേഷാധി ദേവ ഏക
 ആസീത് ക്വൈസ്മു ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ | 34
 (അഗ്നേഃ സ - സർസ്വതീ - ദ്യാൗഃ - സഹ - വിശ്വം -
 ചതുസ്ത്രിശ്ശ്ച) (A8)

Special Korvai

(ഊർധ്വാ - യഃ പ്രാണതോ - യ ആത്മാദാ - യസ്യേമേ -
യക്രന്ദസി - യേന ദൃഢ- രാപോ ഹ യത് - തതോ
ദേവാനാം - യശ്ചിദാപോ - യോ ദേവേഷു - നവ)

4.1.9.1

ആകൃതിമഗ്നിം പ്രയുജം സ്വാഹാ മനോ മേധാമഗ്നിം
പ്രയുജം സ്വാഹാ ചിത്തം വിജ്ഞാതമഗ്നിം പ്രയുജം
സ്വാഹാ വാചോ വിധൃതിമഗ്നിം പ്രയുജം സ്വാഹാ
പ്രജാപതയേ മനവേ സ്വാഹാഽഗ്നയേ വൈശ്വാനരായ
സ്വാഹാ വിശ്വേ ദേവസ്യ നേതൂർമർതോ വൃണീത സഖ്യം
വിശ്വേ രായ ഇഷ്ടുധൃസി ദൃമം വൃണീത പുഷ്യസേ
സ്വാഹാ മാ സു ഭിത്മാ മാ സു രിഷോ ദൃഹ്വഹസ
വീഡയസ്വ സു । അംബ ധൃഷ്ടു വീരയസ്വാ - [] 35

4.1.9.2

-ഽഗ്നിശ്ചേദം കരിഷ്യമഃ । ദൃഹ്വഹസ ദേവി പൃഥിവീ
സ്വസ്തയ ആസുരീ മായാ സ്വധയാ കൃതാഽസി ।
ജുഷ്ടം ദേവാനാമിദമസ്തു ഹവൃമരിഷ്ടാ ത്വമുദിഹി യജേ

അ॒സ്മിൻ । മി॒ത്രൈ॒താമു॒ഖാം ത॒പൈ॒ഷാ മാ॒ ഭേദി॑ ।
 ഏ॒താം തേ॒ പരി॑ ദദാ॒മ്യഭി॑ഞ്ഞ്യ । ദ്ര॒വ॒ന്നഃ സ॒ർപിരാ॑സുതിഃ
 പ്ര॒തോ ഹോ॒താ വ॒രേണ്യഃ॑ । സഹ॑സസ്സു॒ത്രോ അ॒ഭ്യുതഃ॑ ।
 പ॒ര॒സ്യാ അ॒ധി സം॑വതോ॒ഽവരാ॑ഽ അ॒ഭ്യ - [] 36

4.1.9.3

ത॒ര । യ॒ത്രാഹ॑മ॒സ്മി താ॑ഽ അ॒വ । പ॒ര॒മ॒സ്യാഃ പ॒രാ॒വതോ॑
 രോ॒ഹിദ॑ശ്വ ഇ॒ഹാഽഽഗ॑ഹി । പൂ॒രീ॒ഷ്യഃ പൂ॒രു॒പ്രിയോ॑ഽഗേ
 താം ത॒രാ മൃ॒ധഃ । സീ॒ദ താം മാ॑തുര॒സ്യാ ഉ॒പസ്ഥേ॑
 വി॒ശ്യാന്യ॑ഗേ വ॒യുനാ॑നി വി॒ദ്വാൻ ।

മൈ॒നാമ॑ർചി॒ഷാ മാ॒ തപ॑സാ॒ഭി ശൃ॑ശൃ॒ചോ॒ന്തര॑സ്യാഽ
 ശൃ॒ക്ര ജ്യോ॑തിർ വി॒ഭാഹി॑ । അ॒ന്തര॑ഗേ രൂ॒ചാ താമു॑ഖായൈ
 സ॒ദനേ॑ സ്വേ । ത॒സ്യാസ്താ॑ഽ ഹ॒രസാ॑ തപൻ () ജാ॒തവേ॑ദഃ
 ശി॒വോ ഭവ॑ । ശി॒വോ ഭൃ॒താ മഹൃ॑മഗ്നേ॒ഽഥോ॑ സീ॒ദ
 ശി॒വസ്താം । ശി॒വാഃ കൃ॒താ ദി॒ശഃ സ॒ർവാഃ സ്വാ॑ം

ഽയോ॒നിമി॑ഹാഽഽസ॒ദഃ । 37 (വീ॒ര॒യ॒സ്വാ - ഽഽ - തപ॑ൻ -

വി॒ഷ്ശതി॑ശ്വ) (A9)

4.1.10.1

യദഗേ॑ യാനി॑ കാ॒നി ചാ॒ഽഽ തേ॑ ദാ॒രൂ॒ണി ദധു॑സി ।
 തദ॑സ്തു തു॒ഭ്യമിദ്-ഘൃ॑തം തജ്ജു॑ഷസ്വ യവി॑ഷ്യ ।
 യദ॑ത്ത്വുപ॒ജിഹ്വി॑കാ യദാ॒ഗ്രോ അ॑തി॒സർപ॑തി ।
 സർവ॑ം തദ॑സ്തു തേ ഘൃ॑തം തജ്ജു॑ഷസ്വ യവി॑ഷ്യ ।
 രാ॒ത്രിഃ രാ॒ത്രിമ॑പ്രയാ॒വം ദര॑ന്തോഽശ്വാ॒യേവ॑ തിഷ്ഠ॑തേ
 ഘാ॒സമ॑സ്മൈ । രാ॒യസ്മോ॑ഷേണ॒ സമി॑ഷാ മദ॑ന്തോഽഗേ
 മാ തേ॑ പ്ര॒തിവേ॑ശാ രി॒ഷാമ॑ । നാഭാ॑ - [] 38

4.1.10.2

പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ സ॑മി॒ധാ॒നമ॑ഗ്നിഃ രാ॒യസ്മോ॑ഷായ॒ ബൃഹ॑തേ
 ഹ॒വാമ॑ഹേ । ഇ॒രംമ॑ദം ബൃ॒ഹദ്യുക്ത॑ം യജ॑ത്രം ജേ॒താര॑മഗ്നിം
 പൃ॒തനാ॑സു സാ॒സഹി॑ം । യാഃ സേ॒നാ അ॑ഭീ॒ത്വരീ॑രാ-
 വ്യാ॒ധിനീ॑-രു॒ഗണാ॑ ഉ॒ത । യേ സ്മേ॑നാ യേ ച
 ത॒സ്മരാ॑സ്മാഽസ്മേ॑ അ॒ഗ്നേഽപി॑ ദധാ॒മ്യാസ്മേ॑ । ദഽശ്വോ॑ഭ്യാം
 മലി॑മ്നുൻ ജംഭൈ॒ഭ്യ-സ്മ॑സ്മരാഃ ഉ॒ത । ഹ॒ന്യുഭ്യാഽസ്മേ॑നാൻ-
 ഭഗ॑വ॒സ്മാഽസ്മാ॑ം ഖാദ॑ സുഖാ॒ദിതാൻ॑ । യേ ജ॑നേ॒ഷു
 മലി॑മ്നുവഃ സ്മേ॑നാ-സ॒സ്മസ്മരാ॑ വ॒നേ । യേ - [] 39

4.1.10.3

കക്ഷേഷ്വഘാ യവസ്മാഽസ്മേ ദധാമി ജന്ദയോഃ ।
 യോ അസ്മദ്യമരാതീയാദ്-യശ്ച നോ ദേഷതേ ജനഃ ।
 നിന്ദാഭ്യോ അസ്മാൻ ദിഹ്യാച്ച സർവം തം മസ്മസാ ക്കുരു ।
 സച്ശ്രീതം മേ ബ്രഹ്മ സച്ശ്രീതം വീര്യം ബലം ।
 സച്ശ്രീതം ക്ഷത്രം ജിഹ്വ യസ്മാഹമസ്മി പുരോഹിതഃ ।
 ഉദേഷാം ബാഹു അതിരമുദ്വർച ഉദു ബലം ।
 ക്ഷിണോമി ബ്രഹ്മണാമിത്രാനുനയാമി - [] 40

4.1.10.4

സ്വാച് അഹം । ദൃശാനോ രുക്ത ഉർവ്വയാ വൃദ്യൗദ്-
 ദുർമർഷമായുഃ ശ്രിയേ രുചാനഃ । അഗ്നിരമൃതോ
 അഭവദ്വയോ-ദിര്യദേനം ദൃഢരജനയഥ് സുരേതാഃ ।
 വിശ്വാ രൂപാണി പ്രതി മുഞ്ചതേ കവിഃ പ്രാസാവീദ്-ഭദ്രം
 ദിപദേ ചതുഷ്പദേ । വി നാകമഖ്യഥ് സവിതാ വരേണ്യോഽനു
 പ്രയാണമുഷസോ വിരാജതി । നക്തോഷാസാ സമനസാ
 വിരൂപേ ധാപയേതേ ശിശുമേകച്ഛ് സമീചീ ।
 ദ്യാവാ ക്ഷാമാ രുക്തോ - [] 41

4.1.10.5

അന്തർവി ഭാതി ദേവാ അഗ്നിം ധാരയൻ ദ്രവിണോദാഃ ।
 സുപർണോഽസി ഗരുന്മാൻ ത്രിവൃത്തേ ശിരോ ഗായത്രം
 ചക്ഷുഃ സ്തോമ ആത്മാ സാമ തേ തന്നൂർവ്വമദേവ്യം
 ബൃഹദ്-രഥന്തരേ പക്ഷൗ യജ്ഞായജ്ഞിയം പുച്ഛം
 ഛന്ദാഽസ്യുങ്ഗാനി ധിഷ്ണിയാഃ ശഫാ യജുഷി നാമ ।
 സുപർണോഽസി ഗരുന്മാൻ ദിവം ഗച്ഛ സുവഃ പത । 42
 (നാഭാ - വനേ യേ - നയാമി - ക്ഷാമാ രുക്മോ -
 ടഷ്ടാത്രിഷ്ടച്ച) (A10)

4.1.11.1

അഗ്നേ യം യജ്ഞമധാരം വിശ്വതഃ പരിഭൂരസി । സ
 ഇദേവേഷു ഗച്ഛതി । സോമ യാസ്തേ മയോഭൂവ ഊതയഃ
 സന്തി ദാശുഷേ । താദിർനോഽവിതാ ഭവ ।

അഗ്നിർമൂർധാ > ¹ , ഭൂവഃ > ² ।

ത്വന്നഃ സോമ > ³ , യാ തേ ധാമാനി > ⁴ ।

തഥ് സവിതുർവരേണ്യം ഭർഗോ ദേവസ്യ ധീമഹി ।

ധിയോ യോ നഃ പ്രചോദയാത് । അചിന്തീ യചുകൃമാ

ദൈവ്യേ ജനേ ദീനൈർ ദക്ഷൈഃ പ്രഭൃതീ പുരുഷതാതാ । 43

4.1.11.2

ദേവേഷു ച സവിതർ മാനുഷേഷു ച ത്വന്നോ അത്ര
 സുവതാദനാഗസഃ । ചോദയിത്രീ സൂന്യതാനാം ചേതന്തീ
 സുമതീനാം । യജ്ഞം ദധേ സരസ്വതീ । പാവീരവീ
 കന്യാ ചിത്രായുഃ സരസ്വതീ വീരപതീ ധിയം ധാത് ।
 ഗാഭിരച്ഛിദ്രച് ശരണച് സജോഷാ ദുരാധർഷം ഗൃണതേ
 ശർമ യച്സത് । പുഷാ ഗാ അന്വേതു നഃ പുഷാ രക്ഷ
 താർവതഃ । പുഷാ വാജച് സനോതു നഃ ।
 ശുക്രം തേ അന്യദ്യജ്ഞം തേ അന്യ - [] 44

4.1.11.3

-ദിഷുരുപേ അഹനീ ദൃഢരിവാസി । വിശ്വാ ഹി മായാ
 അവസി സ്വധാവോ ഭദ്രാ തേ പുഷന്നിഹ രാതിർസ്തു ।
 തേഽവർധന്ത സ്വതവസോ മഹിത്വനാ ഽനാകം തസ്ഥുരുരു
 ചക്രിരേ സദഃ । വിഷ്ണുർ യദ്ധാഽഽവദ്-വൃഷണം മദച്യുതം
 വയോ ന സീദന്നധി ബർഹിഷി പ്രിയേ । പ്രചിത്രമർകം
 ഗൃണതേ തുരായ മാരുതായ സ്വതവസേ ഭരധാം ।

യേ സഹാ¹സ്തി സഹ¹സാ സഹ¹ന്തേ - [] 45

4.1.11.4

രേജതേ അഗ്നേ പൃഥിവീ മഖേഭ്യഃ ।

വിശ്വേ⁵ ദേവാ > [] , വിശ്വേ⁶ ദേവാഃ > [] ।

ദ്യാവാ¹ നഃ പൃഥിവീ ഇമ²സ്ത്രി³ധ്രമദ്യ ദിവീ⁴സ്ത്വശം ।

യജ്ഞം ദേവേഷു യച്ഛതാം । പ്ര പൂർവജേ പിതരാ

നവ്യസീദിർ ഗീർഭിഃ കൃണുധ¹സ്ത്രി²സദനേ ജിതസ്യ ।

ആ നോ³ ദ്യാവാപൃഥിവീ ദൈവ്യേന ജനേന യാതം

മഹി¹ വാം വരു²ഥം । അഗ്നി³ സ്തോമേന ബോധയ

സമിധാനോ അമർത്യം । ഹവ്യാ ദേവേഷു നോ ദധത് ।

സ ഹവ്യവാധമർത്യ ഉശി¹ഗ്ദ്യുതശ്ചനോ²ഹിതഃ () ।

അഗ്നിർധിയാ സമൃ¹ണതി ।

ശന്നോ⁷ ദവന്തു > [] , വാജേവാജേ > [] । 46

(പുരുഷത്വതാ - യജതന്തേ അന്യമ് - സഹന്തേ -

ചനോഹിതോ - ണ്ടൗ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യു॒ഞ്ജാ॒ന - ഇ॒മാമ॑ഗൃ॒ച്ഛൻ - ദേ॒വസ്യ॑ - സ॒ന്തേ -
 വി॒ പാ॒ജസാ॑ - വ॒സവ॑സ്താ - സ॒മാസ്തോ॑ർ - ഭാ॒വാ
 അ॒സ്യാകൃ॑തിം - യദഗേ॑ യാൻ - യഗേ॑ യം യജ॑ണ -
 മേ॒കാദ॑ശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യു॒ഞ്ജാനോ॑ - വർ॒മ ച॑ സ്ഥ - ആ॒ദി॒ത്യസ്താ॑ - ഭാ॒രതീ॑ -
 സ്വാ॒ഹ് അ॒ഹ് - ഷട്ച॑ത്വാരി॒ശ്ശത്)

First and Last Padam of First Prasnam of Kandam 4 :-

(യു॒ഞ്ജാനോ॑ - വാ॒ജേവാ॑ജേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.1.1 Appendix

4.1.11.1 – അഗ്നിർമൂർധാ > ¹ ഭൂവഃ > ² ।

അഗ്നിർമൂർധാ ദിവഃ കകുത് പതിഃ പൃഥിവ്യാ അയം ।
അപാച് രേതാച്സി ഗിന്വതി ॥

ഭൂവോ യജ്ഞസ്യ രജ്സശ്ച നേതാ യത്രാ നിയുദ്ഭിഃ
സചസേ ശിവാഭിഃ । ദിവി മൂർധാനം ദധിഷേ സുവർഷാ
ജിഹ്വാമഗ്നേ ചക്ഷുഷേ ഹവ്യവാഹരം ॥

(Appearing in TS 4-4-4-1)

4.1.11.1 ത്വന്നഃ സോമ > ³, യാ തേ ധാമാനി > ⁴ ।

ത്വം നഃ സോമ വിശ്വതോ രക്ഷാ രാജന്നഘായതഃ ।
ന രിഷ്യേത് ത്വാവതഃ സഖാഃ ॥

യാ തേ ധാമാനി ദിവി യാ പൃഥിവ്യാം യാ
പർവതേഷോഷധീഷ്ഠസ്തം ।
തേഭിർനോ വിശ്വൈഃ സുമനാ അഹേഡൻ രാജൻമ-
സോമ പ്രതി ഹവ്യാ ഗൃഭായ ॥

(Appearing in TS 2-3-14-1)

4.1.11.4- വിശ്വേദേവാ > ⁵, വിശ്വേദേവാഃ > ⁶ ।

വിശ്വേദേവാഃ ഋതവ്യം ഋതൂർഹവനശ്രുതഃ ।

ജുഷന്താം യുജ്യം പയഃ ॥

വിശ്വേദേവാഃ ശൃണുതേമ്യ് ഹവം മേ യേ അന്തരീക്ഷേ യ
ഉപദൃവിഷു । യേ അഗ്നിജിഹ്വാ ഉത വായജത്രാ
ആസദ്യാസ്മിൻ ബർഹിഷി മാദയധാം ॥

(Appearing in TS 2.4.14.5)

4.1.11.4 -ശന്നോ ഭവന്തു > ⁷, വാജേവാജേ > ⁸ ।

മിതദ്രവഃ സഹസ്രസാ മേധസാതാ സനിഷ്യവഃ ।

മഹോ യേ രതം സമിഥേഷു ജദിരേ ശന്നോ ഭവന്തു
വാജിനോ ഹവേഷു ।

വാജേവാജേ വത വാജിനോ നോ ധനേഷു വിപ്രാ
അമൃതാ ഋതജ്ഞാഃ ॥

(Appearing in TS 1.7.8.2)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം

4.2.1.1

വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസ്യഭിമാതിഹാ ഗായത്രം ചരന് ആ രോഹ
 പൃഥിവീമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ
 ക്രമോഽസ്യഭിശസ്തിഹാ ത്രൈഷ്ടുഭം ചരന് ആ രോഹാ-
 ന്തരിക്ഷമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ
 ക്രമോഽസ്യരാതീയതോ ഹന്താ ജാഗതം ചരന് ആ രോഹ
 ദിവമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ - [] 1

4.2.1.2

ക്രമോഽസി ശത്രുയതോ ഹന്താഽനുഷ്ടുഭം ചരന് ആ രോഹ
 ദിശോഽനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാഃ ।
 അക്രന്ദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദ്യാഃ ക്ഷാമാ രേരിഹദ്-വീര്യഃ
 സമഞ്ജൻ । സഭ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യഭാ
 രോദസീ ഭാനുനാ ഭാത്യന്തഃ । അഗ്നോഽഭ്യാവർതിന്നഭി ന

ആ വർതസ്യാഽഽയുഷാ വർചസാ സന്യാ മേധയാ പ്രജയാ
ധനേന । അഗ്നേ - [] 2

4.2.1.3

അങ്ഗിരഃ ശതം തേ സന്ത്യാവൃതഃ സഹസ്രം ത
ഉപാവൃതഃ । താസാം പോഷസ്യ പോഷേണ പുനർനോ
നഷ്ടമാ കൃധി പുനർനോ രയിമാ കൃധി ।
പുനരൂർജാ നിവർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാഽഽയുഷാ ।
പുനർനഃ പാഹി വിശ്വതഃ । സഹ രയോ നി വർതസ്യാഗ്നേ
പിന്യസ്വ ധാരയാ । വിശ്വസ്തനിയാ വിശ്വതസ്സരി ।
ഉദുത്തമം വരുണ പാശ മസ്മദവാധമം - [] 3

4.2.1.4

വി മധ്യമഃ ശ്രമായ । അഥ വയമാദിത്യ വ്രതേ
തവാനാഗസോ അദിതയേ സ്യാമ । ആ ത്യാഹാർഷ-
മന്തർഭൂർ ധ്രുവസ്തിഷ്ഠാ ഽവിചാചലിഃ । വിശ്വസ്താ സർവാ
വാണുന്ത്യാസ്മിൻ രാശ്രമധി ശ്രയ । അഗ്നേ
ബൃഹന്നുഷസാമൂർധ്വോ അസ്ഥാനിർ ജഗ്മിവാൻ-
തമസോ ജ്യോതിഷാഽഽഗാത് । അഗ്നിർഭാനുനാ രുശതാ
സ്വങ്ഗ ആ ജാതോ വിശ്വാ സദ്മാനുപ്രാഃ ।

സീദ ത്വം മാതുരസ്യ - [] 4

4.2.1.5

ഉപസ്ഥേ വിശ്വാന്യഗേ വയുനാനി വിദാൻ ।
 മൈനാമർചിഷാ മാ തപസാഭി ശുശുചോന്തരസ്യായ്
 ശുക്രജ്യോതിർവി ഭാഹി । അന്തരഗേ രുചാ തമുഖായൈ
 സദനേ സ്വേ । തസ്യാസ്ത്വായ് ഹരസാ തപഞ്ജാതവേദഃ
 ശിവോ ഭവ । ശിവോ ഭൂത്വാ മഹ്യമഗേഃമോ സീദ
 ശിവസ്ത്വം । ശിവാഃ കൃത്വാ ദിശഃ സർവാഃ സ്വാം
 യോനീമിഹാസ്സ സദഃ । ഹവ്സഃ ശുചിഷദ് ()
 വസൂരന്തരിക്ഷ-സദ്ധോതാ വേദിഷദതിമിർ ദുരോണസത് ।
 നൃഷദരസദ് ഋതസദ് വ്യോമസ-ദബ്ജാ ഗോജാ ഋതജാ
 അദ്രിജാ ഋതം ബൃഹത് । 5

(ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്ണോ വിഷ്ണോർ
 - ഭവനേനാഗേ - ധമ - മസ്യഃ - ശുചിഷദ് -
 ഷോഡശ ച) (A1)

4.2.2.1

ദിവസ്സരി പ്രഥമം ജ്ഞേത അഗ്നിരസ്മദ് ദ്വിതീയം പരി
 ജാതവേദഃ । തൃതീയമസ്തു നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന

ഏ॒നം ജ॑രതേ॒ സ്വാധീഃ॑ । വി॒ദ്മാ॑ തേ॒ അ॒ഗ്നേ॒ ത്രേ॒ധാ
 ത്ര॒യാണി॑ വി॒ദ്മാ॑ തേ॒ സ॒ദ്മ॑ വി॒ഭൃ॒തം പു॒രു॒ത്രാ ।
 വി॒ദ്മാ॑ തേ॒ നാമ॑ പ॒രമം॑ ഗു॒ഹാ യദി॑ദ്മാ॒ തമു॑ഥ്സം യത്
 ആ॒ജഗ॑ൻമ । സമു॒ദ്രേ॒ ത്വാ നൃ॑മണാ॒ അഹ്ന॑ന്തർ നൃ॒ചക്ഷാ॑
 ഈ॒ധേ ദിവോ॑ അ॒ഗ്ന ഊ॒ധൻ । തൃ॒തീയേ॑ ത്വാ - [] 6

4.2.2.2

ര॒ജ॒സി ത॑സ്ഥി॒വാꣳ സ॑മൃ॒തസ്യ॑ യോ॒നൗ മ॑ഹി॒ഷാ
 അ॑ഹി॒ന്വൻ । അ॒ക്ര॒ന്ദ॒ദഗ്നിഃ॑ സു॒നയ॑ന്നി॒വ ദൃ॒ഘഃ ക്ഷാ॑മാ
 രേ॒രിഹ॑ദ്-വീ॒ര്യഃ॑ സമ॒ഞ്ജൻ । സ॒ഭ്യോ ജ॑ജ്ഞാ॒നോ
 വി ഹീ॑മി॒ദ്ധോ അ॒ഖ്യഭാ॑ രോ॒ദസി॑ ഭാ॒നൂനാ॑ ഭാ॒ത്യന്തഃ॑ ।
 ഉ॒ശിക് പാ॑വ॒കോ അ॒രതിഃ॑ സു॒മേധാ॑ മർതേ॒ഷ്വഗ്നി॑രമൃ॒തോ
 നി ധാ॑യി । ഇ॒യർതി॑ ധൂ॒മമ॑രു॒ഷം ഭരി॑ഭ്ര॒ദുച്ഛു॑ക്രേ॒ണ
 ശോ॑ചി॒ഷാ ദൃ॒ഘമി॑ന॒ക്ഷത് । വി॒ശ്വസ്യ॑ കേ॒തുർ ഭു॑വ॒നസ്യ॑
 ഗർഭ॑ ആ - [] 7

4.2.2.3

രോ॒ദസി॑ അ॒പൃണാ॑ജ്ജായ॒മാനഃ॑ । വീ॒ഡും ചി॑ദ॒ദ്രിമ॑ഭി॒നത്
 പ॒രായ॑ൻ ജ॒നാ യദ॑ഗ്നി॒മയ॑ജ്ഞ പ॒ഞ്ച । ശ്രീ॑ണാമു॒ദാരോ
 ധ॒രുണോ॑ ര॒യിണാ॑ം മ॒നീഷാ॑ണാ॒ം പ്രാ॑ർപ॒ണഃ സോ॑മഗോ॒പാഃ ।

വസോഃ സൂനൂഃ സഹസോ അഹ്നു രാജാ വി ഭാത്യഗ്ര
 ഉഷസാമിധാനഃ । യസ്തേ അഭ്യ കൃണവദ്-ഭദ്രശോചേഽപൂപം
 ദേവ ഘൃതവന്തമഗേ । പ്രതം നയ പ്രതരാം വസ്യോ അച്ഛാഭി
 ദ്യുതം ദേവഭക്തം യവിഷു । ആ - [] 8

4.2.2.4

തം ഭജ സൗശ്രവസേഷഗ്ന ഉക്ഥ-ഉക്ഥ ആ ഭജ
 ശസ്യമാനേ । പ്രിയഃ സൂര്യേ പ്രിയോ അഗ്നാ ഭവാത്യു-
 ജ്ജാതേന ഭിന്നദുജ്ജനിതൈഃ । താമഗേ യജമാനാ
 അനു ദ്യുൻ വിശ്വാ വസൂനി ദധിരേ വാര്യാണി ।
 ത്വയാ സഹ ദ്രവിണമിച്ഛമാനാ പ്രജം ഗോമന്തമുശിജോ
 വി വവ്രുഃ । ദൃശാനോ രുക്ത ഉർവ്വയാ വൃദ്യൗദ്-
 ദുർമർഷമായുഃ ശ്രിയേ രുചാനഃ । അഗ്നിരമൃതോ അഭവദ്-
 വയോഭിര്യദേ- () -നം ദ്യൗരജനയഥ് സൂരേതാഃ । 9

(തൃതിയേ ത്വാ - ഗർഭ ആ - യവിഷാഃ - യ -
 ചുതാരി ച) (A2)

4.2.3.1

അന്നപത്നേന്നസ്യ നോ ദേഹ്യനമീവസ്യ ശുഷ്ണിനഃ ।
 പ്ര പ്രഭാതാരം താരിഷ ഉൗർജം നോ ധേഹി ദിപദേ

ചതുഷ്ഠഭേ । ഉദു ത്വാ വിശ്വേ ദേവാ അഗ്നേ ഭർത്തു ചിത്തിഭിഃ ।
 സ നോ ഭവ ശിവതമഃ സുപ്രതീകോ വിഭാവസുഃ ।
 പ്രേദഗ്നേ ജ്യോതിഷ്ഠാൻ യാഹി ശിവേഭി -രർചിഭിസ്താം ।
 ബൃഹദ്ഭിർ-ഭാനുഭിർ-ഭാസൻ മാ ഹിപ്സീ സ്തനുവാ പ്രജാഃ ।
 സമിധാഗ്നിം ദിവസ്യത ഘൃതൈർ ബോധയതാതിഥിം ।
 ആ - [] 10

4.2.3.2

ഽസ്മിൻ ഹവ്യാ ജുഹോതന । പ്ര പ്രായമഗ്നിർ ഭരതസ്യ
 ശൃണ്വേ വി യഥ് സൂര്യോ ന രോചതേ ബൃഹദ്ഭാഃ ।
 അഭി യഃ പൂരും പൃതനാസു തസ്ഥൗ ദീദായ ദൈവ്യോ
 അതിഥിഃ ശിവോ നഃ । ആപോ ദേവീഃ പ്രതി ഗൃഹ്ണീത
 ഭസ്മൈര്യഥ് സ്വേദനേ കൃണുധാപ് സുരഭാവു ലോകേ ।
 തസ്മൈ നമന്താം ജനയഃ സുപതീർ മാതേവ പുത്രം
 ബിഭൃതാ സ്വേനം । അഹ്വഗ്നേ സധിഷ്ഠവ- [] 11

4.2.3.3

സൗഷധീരനു രുധ്യസേ । ഗർഭേ സഞ്ജായസേ പുനഃ ।
 ഗർഭോ അസ്യോഷധീനാം ഗർഭോ വനസ്തതീനാം ।
 ഗർഭോ വിശ്വസ്യ ഭൂതസ്യാഗ്നേ ഗർഭോ അപാമസി ।

പ്രസദ്യ ഭസ്മനാ യോനിമപശ്യ പൃഥിവീമഗേ ।

സപ്തസൃജ്യ മാതൃഭിസ്താം ജ്യോതിഷ്ഠാൻ പുനരാസഭേഃ ।

പുനരാസദ്യ സദനമപശ്യ പൃഥിവീമഗേ ।

ശേഷേ മാതൃര്യഥോപസ്ഥേ ഏതരസ്യാപ് ശിവതമഃ ।

പുനരൂർജാ - [] 12

4.2.3.4

-നി വർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാ ഏയുഷാ । പുനർന്നഃ പാഹി
വിശ്വതഃ । സഹ രയോ നി വർതസ്വാഗേ പിമ്പസ്വ ധാരയാ ।

വിശ്വഹ്സ്മിനീയാ വിശ്വതസ്സരി । പുനസ്ത്വാ ഏഭിത്യാ രൂദ്രാ

വസവഃ സമീന്ധതാം പുനർബ്രഹ്മാണോ വസുനീഥ

യജ്ഞേഃ । ഏതേന താം തനുവോ വർധയസ്വ സത്യാഃ

സന്തു യജമാനസ്യ കാമാഃ । ബോധാ നോ അസ്യ വചസോ

യവിഷ്ഠ മഹ്വിഷ്ടസ്യ പ്രഭൃതസ്യ സ്വധാവഃ । പീയതി തോ

അനു () തോ ഗൃണാതി വന്ദാരുന്ധേ തനുവം വന്ദേ

അഗേ । സ ബോധി സൂരിർ മഘവാ വസുദാവാ

വസുപതിഃ । യുയോധ്യസ്ഥ് ദേഷാപ്സി । 13

(ആ - തവോർ - ജാ - നു - ഷോധശ ച) (A3)

4.2.4.1

അപേത വിത വി ച സർപതാതോ യേഽത്ര സ്ഥ പുരാണാ യേ
 ച നൃതനാഃ । അദാദിദം യമോഽവസാനം പൃഥിവ്യാ
 അക്രന്നിമം പിതരോ ലോകമസ്മൈ । അഗ്നേർ ദസ്മാസ്യഗ്നേഃ
 പുരീഷമസി സംജ്ഞാനമസി കാമധർമ്മം മയി തേ
 കാമധർമ്മം ഭൂയാത് । സം യാ വഃ പ്രിയാസ്തനുവഃ സം
 പ്രിയാ ഹൃദയാനി വഃ । ആത്മാ വോ അസ്മൈ - [] 14

4.2.4.2

സംപ്രിയഃ സംപ്രിയാസ്തനുവോ മമ । അയച് സോ
 അഗ്നിർ യസ്മിൻമ-സോമമിന്ദ്രഃ സൂതം ദധേ ജംരേ
 വാവശാനഃ । സഹസ്രിയം വാജമത്യം ന സപ്തീച്
 സസവാൻമ -സൻമ -സ്മയസേ ജാതവേദഃ ।
 അഗ്നേ ദിവോ അർണമച്ഛാ ജിഹാസ്യച്ഛാ ദേവാച്
 ഊചിഷേ ധിഷ്ണിയാ യേ । യാഃ പരസ്താദ്-രോചനേ
 സൂര്യസ്യ യാശ്ചാ വസ്താ-ദൃപതിഷ്ഠന്ത ആപഃ । അഗ്നേ
 യത് തേ ദിവി വർചഃ പൃഥിവ്യാം യദോഷധീഷ - [] 15

4.2.4.3

-ഽഹ്നം വാ യജത്ര । യേനാന്തരിക്ഷ-മുർവാതതൻമ ത്വേഷഃ സ
 ഭാനുർർണവോ നൃചക്ഷാഃ । പുരീഷ്യാസോ അഗ്നയഃ
 പ്രാവണേഭിഃ സജോഷസഃ । ജുഷന്താഽഹവ്യമാഹുതമനമീവാ
 ഇഷോ മഹീഃ । ഇധാമഗേ പുരുദഽസഽസനിം
 ഗോഃ ശശ്വത്തമഽഹവമാനായ സാധ । സ്യാനഃ
 സ്മനുസ്തനയോ വിജാവാഽഗേ സാ തേ സുമതിർ ഭൂത്വസ്മേ ।
 അയം തേ യോനിർ ഋതിയോ യതോ ജാതോ അരോചമാഃ ।
 തം ജാന - [] 16

4.2.4.4

നഗ്ന ആ രോഹാഥാ നോ വർധയാ രയിം । ചിദസി
 തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ധ്രുവാ സീദ പരിചിദസി
 തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ് ധ്രുവാ സീദ ലോകം
 പൃണ ചിദ്രം പൃണാഥോ സീദ ശിവാ താം ।
 ഇന്ദ്രാഗ്നീ ത്വാ ബൃഹസ്സതിരസ്മിൻ യോനാവസീഷദൻ ।
 താ അസ്യ സൂദദോഹസഃ സോമഽശ്രീണന്തി പൃശ്നയഃ ।
 ജന്മൻ ദേവാനാം വിശ്വസ്മിഷ്യാ രോചനേ ദിവഃ । 17

(അസ്തോ - ഷധീഷു - ജാന - നഷ്ടാചത്വാരീഽശ്ച) (A4)

4.2.5.1

സമി॑ത॒ച്ഛു॒ സ॒ക॒ലോ॒മാ॒ച്ഛു॒ സം॒പ്രി॑യൗ രോ॒ചി॒ഷ്ണു॒ സു॒മന॑
 സ്യ॑മാ॒നൗ । ഇ॒ഷ॒മു॒ർജ॒മഭി॑ സം॒വ॒സാ॑നൗ സം॒വാം
 മനാ॑ച്ഛി സം॒വ്ര॑താ സമു॑ ചി॒ത്താ॒ന്യാഽക॑രം । അ॒ഗ്നേ
 പു॒രീ॒ഷ്യാധി॑പാ ഭ॒വാ ത്വം നഃ॑ । ഇ॒ഷ॒മു॒ർജം യ॑ജമാനായ
 യേ॒ഹി । പു॒രീ॒ഷ്യ॒സ്തമ॑ഗ്നേ രയി॒മാൻ പു॒ഷ്ടി॒മാച്ഛു॒ അ॒സി ।
 ശി॒വാഃ കൃ॒ത്വാ ദി॒ശഃ സർ॒വാഃ സ്വാം യോ॑നി॒മിഹാഽസ॑ദഃ ।
 ഭ॒വതം॑ നഃ സമ॒നസൗ॑ സമോ॒കസാ॑ - [] 18

4.2.5.2

-വ॒രേ॒പസൗ॑ ॥ മാ യ॒ജ്ഞ॑ച്ഛു॒ ഹി॒ച്ഛി॒ഷ്യം മാ യ॒ജ്ഞ॑പ॒തിം
 ജാ॒തവേ॑ദസൗ ശി॒വൗ ഭ॒വതമ॑ദ്യ നഃ । മാ॒തേ॒വ പു॒ത്രം
 പൃ॒ഥി॒വീ പു॒രീ॒ഷ്യമ॑ഗ്നിഃ സ്വേ॑ യോ॒നാവ॑ഭാരു॒ഖാ ।
 താം വീ॑ശ്ശേ॒ർ ദേ॒വൈർ ഋ॒തുഭിഃ॑ സം॒വി॒ദാനഃ॑ പ്ര॒ജാപ॑തിർ
 വി॒ശ്വക॑ർമാ വി മു॒ഞ്ച॑തു । യദ॒സ്യ പാ॑രേ ര॒ജസഃ॑ ശു॒ക്രം
 ജ്യോ॒തിര॑ജായത । തം നഃ പർ॒ഷദ॑തി ദി॒ഷോഽഗ്നേ॑
 വൈ॒ശ്യാനര॑ സ്വാഹാ ॥
 നമഃ॑ സു॒തേ നി॒ർഋ॑തേ വി॒ശ്വരൂ॑പേ - [] 19

4.2.5.3

യസ്മൈ॑ വി॒ ചൃ॑താ ബ॒ന്ധമേ॒തം । യ॒മേന॒ താം യ॒ഥ്യോ॑ സം
 വി॒ദാനോ॑ത്ത॒മം നാ॒കമധി॑ രോഹ॒യേമം॑ । യ॒ത്തേ॑ ദേ॒വീ
 നി॒ർള॒തിരാ॒ബ॒ബന്ധ॑ ദാമ॒ ഗ്രീ॒വാസ്വി॑ വി॒ചർത്വം॑ ।
 ഇ॒ദം തേ॑ തദ് വി॒ഷ്വാമൃ॑തായു॒ഷോ ന॒ മധ്യാദ॑മാ ജീ॒വഃ
 പി॒തൃമ॑ദ്ധി പ്ര॒മുക്തഃ॑ । യ॒സ്യോ॑സ്തേ അ॒സ്യോഃ ക്രൂ॒ര
 ആ॒സഞ്ജു॑ഹോമേ॒ഷാം ബ॒ന്ധാനാ॑മ॒വസർജ॑നായ ।
 ഭൂ॒മി॒രിതി॑ ത്വാ ജ॒നാ വി॒ദുർ നി॒ർള॒തി - [] 20

4.2.5.4

രി॒തി ത്വാ ഹം പ॒രി വേ॒ദ വി॒ശ്വതഃ॑ । അ॒സുൻ വ॒ന്തമ॑
 യ॒ജമാ॑നമി॒ച്ഛ സ്തേ॒നസ്യേ॒ത്യാൻ-ത॑സ്കു॒രസ്യാൻ॑ വേ॒ഷി ।
 അ॒ന്യ മ॒സ-ദി॒ച്ഛ സാ॑ ത ഇ॒ത്യാ നമോ॑ ദേ॒വി നി॒ർള॒തേ
 തു॒ഭ്യമ॑സ്തു । ദേ॒വീമ॑ഹം നി॒ർള॒തിം വ॒ന്ദമാ॑നഃ പി॒തേവ॑
 പു॒ത്രം ദ॒സയേ॑ വ॒ചോ॑ഭിഃ । വി॒ശ്വസ്യ॑ യാ ജായ॑മാ॒നസ്യ॑
 വേ॒ദ ശി॑രഃ ശി॒രഃ പ്ര॒തി സൂ॒രീ വി॑ ച॒ഷ്ടേ । നി॒വേശ॑നഃ
 സ॒ങ്ഗമ॑നോ വ॒സുനാ॑ം വി॒ശ്വാ രൂ॒പാഭി॑ ച॒ഷ്ടേ - [] 21

4.2.5.5

ശചീദിഃ । ദേവ ഇവ സവിതാ സത്യധർമ്മേന്ദ്രോ ന തസ്ഥൗ
 സമരേ പഥീനാം । സം വരത്രാ ദധാതന നിരാഹാവാൻ
 കൃണോതന । സിഞ്ചാമഹാ അവടമുദ്രിണ്ഠം വയം
 വിശ്വാഹാദസ്തമക്ഷിതം । നിഷ്ക്രൂതാഹാ-വമവടച്
 സുവരത്രച് സുഷേചനം । ഉദ്രിണ്ഠ് സിഞ്ചേ അക്ഷിതം ।
 സീരാ യുഞ്ജന്തി കവയോ യുഗാ വി തന്വതേ പൃഥക് ।
 ധീരാ ദേവേഷു സ്മൃതാ । യുനക്ത സീരാ വി യുഗാ
 തനോത കൃതേ യോനൗ വപതേഹ - [] 22

4.2.5.6

ബീജം । ഗിരാ ച ശ്രുഷ്ടിഃ സഭരാ അസന്നോ നേദീയ ഇഥ്
 സൃണ്യാ പക്വമാ ടയത് । ലാങ്ഗലം പവീരവച് സുശേവച്
 സുമതിഥ്സരു । ഉദിത് കൃഷ്ണതി ഗാമവിം പ്രഹർവ്യം ച
 പീവരീം । പ്രസ്ഥാവദ്-രഥവാഹനം । ശൂനം നഃ ഫാലാ
 വി തുദന്തു ഭൂമിച് ശൂനം കീനാശാ അഭി യന്തു വാഹാൻ ।
 ശൂനം പർജന്യോ മധുനാ പയോഭിഃ ശൂനാസീരാ
 ശൂനമസ്താസു ധത്തം ।

കാമം കാമദുഷേഃ ധൃക്ഷ മിത്രായ () വരുണായ ച ।
 ഇന്ദ്രായാഗ്നയേ പുഷ്പ ഓഷധീഭ്യഃ പ്രജാഭ്യഃ । ഘൃതേന
 സീതാ മധുനാ സമക്താ വിശൈർ ദേവൈരനുമതാ
 മരുദ്ഭിഃ । ഊർജസ്വതീ പയസാ പിന്നമാനാഽസ്മാൻ
 സീതേ പയസാഭ്യോ-വവൃഥ്സ । 23

(സമോകസൗ - വിശ്വരൂപേ - വിദുർ നിർജ്ജിതീ - രഭി ചഷ്ട
 - ഇഹ - മിത്രായ - ദ്വാവിഷ്ശതിശ്ച) (A5)

4.2.6.1

യാ ജാതാ ഓഷധയോ ദേവേഭ്യസ്ത്രിയുഗം പുരാ ।
 മന്ദാമി ബഭ്രുണാമഹച് ശതം ധാമാനി സപ്ത ച ।
 ശതം വോ അംബ ധാമാനി സഹസ്രമൂത വോ രൂഹഃ ।
 അഥാ ശതകൃത്യോ യൂയമിമം മേ അഗദം കൃത ।
 പുഷ്പാവതീഃ പ്രസൂവതീഃ ഫലിനീരഫലാ ഉത ।
 അശ്വാ ഇവ സജിത്വരീർ വീര്യഃ പാരയിഷ്ഠവഃ ।
 ഓഷധീരിതി മാതര-സ്തഭോ ദേവീ-രൂപ ബ്രൂവേ ।
 രപാച്ഛി വിഷ്ണുതീരിത രപ - [] 24

4.2.6.2

—ശ്വാതയമാനാഃ ।

അശ്വതേ വോ നിഷദനം പർണേ വോ വസതിഃ കൃതാ ।

ഗോഭാജ ഇത് കിലാസഥ യഥ് സനവഥ പുരുഷം ।

യദഹം വാജയ-ന്നിമാ ഓഷധീർ ഹസ്ത ആദയേ ।

ആത്മാ യക്ഷ്മസ്യ നശ്യതി പുരാ ജീവഗൃഭോ യഥാ ।

യദോഷധയഃ സംഗച്ഛന്തേ രാജാനഃ സമിതാ വിവ ।

വിപ്രഃ സ ഉച്യതേ ദിഷഗ്രക്ഷോഹാ മീവ ചാതനഃ ।

നിഷ്ക്യുതിർ നാമ വോ മാതാഽഥാ യുയഃസ്ഥ സംക്യുതീഃ ।

സരാഃ പതത്രിണീഃ - [] 25

4.2.6.3

സ്ഥന യദാ മയതി നിഷ്ക്യുത ।

അന്യാ വോ അന്യാമവ-ത്വന്യാഽന്യസ്യോ ഉപാവത ।

താഃ സർവാ ഓഷധയഃ സംവിദാനാ ഇദം മേ പ്രാവതാ
വചഃ । ഉച്ഛുഷ്ടാ ഓഷധീനാം ഗാവോ ഗോഷ്ടാ ദിവേരതേ ।

ധനം സനിഷ്യന്തീ നാമാത്മാനം തവ പുരുഷ ।

അതി വിശ്വാഃ പരിഷ്വാഃ സ്തേന ഇവ വ്രജമക്രമുഃ ।

ഓഷധയഃ പ്രാചുഛ്യവുർ യത് കിം ച തനുവാപ്തം രപഃ ।
 യാ - [] 26

4.2.6.4

-സ്ത ആതസ്ഥു-രാത്മാനം യാ ആവിവിശുഃ പരുഃ പരുഃ ।
 താസ്മൈ യക്ഷ്മം വിബാധന്താ മുഗ്രോ മദ്ധ്യ മശീരിവ ।
 സാകം യക്ഷ്മ പ്ര പത ശ്യേന്നേന കികിദീവിനാ ।
 സാകം വാത്സ്യ-ധ്രാജ്യാ സാകം നശ്യ നിഹാകയാ ।
 അശ്വാവതീപ്തം സോമവതീ മുർജയന്തീ മുദോജസം ।
 ആ വിമ്സി സർവാ ഓഷധീരസ്മാ അരിഷ്ടതാതയേ ।
 യാഃ ഫലിനീർ യാ അഫലാ അപുഷ്ടാ യാശ്ച പുഷ്പിണീഃ ।
 ബൃഹസ്സതി പ്രസൂതാ സ്താനോ മുഞ്ചന്താപ്തം ഹസഃ ।
 യാ- [] 27

4.2.6.5

ഓഷധയഃ സോമരാജ്ഞീഃ പ്രവിഷ്ടാഃ പൃഥിവീമനു ।
 താസാം തമസ്യുത്തമാ പ്രണോ ജീവാതവേസുവ ।
 അവപതന്തീരവദന്ദിവ ഓഷധയഃ പരി ।
 യം ജീവ മശ്ണവാ മഹൈ ന സ രിഷ്ടാതി പൂരുഷഃ ।

യാശ്ചേദ മുപ-ശൃണ്വന്തി യാശ്ച ദൂരം പരാഗതാഃ ।
ഇഹ സങ്ഗത്യ താഃ സർവാ അസ്മൈ സം ദത്ത ഭേഷജം ।
മാ വോ രിഷത് വനിതാ യസ്മൈ ചാഹം വനാമി വഃ () ।
ദ്വിപ-ചതുഷ്ട-ദസ്മാകഃ സർവ-മസ്ത്വനാതുരം ।
ഓഷധയഃ സം വദന്തേ സോമേന സഹ രാജന്താ ॥
യസ്മൈ കരോതി ബ്രാഹ്മണസ്യ രാജൻ പാരയാമസി । 28
(രപഃ - പതത്രിണീർ- യാ - അഹ്സോ യാഃ -
വനാമി വോ - ഷ്ടാദശ ച) (A6)

4.2.7.1

മാ നോ ഹിഹ്വസീജജനിതാ യഃ പൃഥിവ്യാ യോ വാ ദിവഹ്
സത്യധർമ്മാ ജജാന । യശ്ചാപശ്ചന്ദ്രാ ബൃഹതീർജജാന
കസ്മൈ ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ । അഭ്യാവർതസ
പൃഥിവി യജേന്തേ പയസാ സഹ । വപാം തേ
അഗ്നിരിഷിതോഽവ സർപതു । അഗ്നേ യത് തേ ശുക്രം
യച്ചന്ദ്രം യത് പൃതം യദ്-യജ്ഞിയം । തദ്-ദേവേഭ്യോ
ദരാമസി । ഇഷ്ടമൂർജമഹമിത ആ - [] 29

4.2.7.2

ദദ ഋതസ്യ ധാമ്നോ അമൃതസ്യ യോനേഃ । ആ നോ ഗോഷു
 വിശതാഃ ഷഡീഷു ജഹാമി സേദിമനിരാമമീവാം ।
 അഗ്നേ തവ ശ്രവോ വയോ മഹി ദ്രാജന്ത്യർചയോ
 വിഭാവസോ । ബൃഹദ്-ഭാനോ ശവസാ വാജമുക്ഥ്യം
 ദധാസി ദാശുഷേ കവേ । ഇരജ്യന്നഗ്നേ പ്രഥയസ്വ
 ജന്തുഭിരസ്മേ രായോ അമർത്യ । സ ദർശതസ്യ വപുഷോ
 വി രാജസി പൃണക്ഷി സാനസിച് രയിം । ഊർജോ
 നപാജ്ജാതവേദഃ സുശസ്തിഭിർ മദസ്വ - [] 30

4.2.7.3

ധീതിഭിർഹിതഃ । ത്വേ ഇഷഃ സം ദധൂർ ഭൂരിരേതസ-
 ശ്ചിത്രോ തയോ വാമജാതാഃ । പാവകവർചാഃ ശുക്രവർചാ
 അന്നുനവർചാ ഉദിയർഷി ഭാനുനാ । പുത്രഃ പിതരാ
 വിചരന്നുപാവസ്യുഭേ പൃണക്ഷി രോദസീ ।
 ഋതാവാനം മഹിഷം വിശ്വാചർഷണിമഗ്നിച് സുന്ധായ
 ദധിരേ പുരോ ജനാഃ । ശ്രുതർകർണച് സപ്രഥസ്തഥം ത്വാ
 ഗിരാ ദൈവ്യം മാനുഷാ യുഗാ । നിഷ്കർതാര-മധാരസ്യ
 പ്രചേതസം ക്ഷയന്തച് രാധസേ മഹേ ।

രാതിം ഭൃഗുണാമുശിജം കവിക്രതും പൃണക്ഷി

സാനസി - [] 31

4.2.7.4

രയിം । ചിതഃ സ്ഥ പരിചിത ഊർധ്വചിതഃ ശ്രയധാം തയാ
ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ധ്രുവാഃ സീദത ।

ആ പ്യായസ്വ സമേതു തേ വിശ്വതഃ സോമ വൃഷ്ണീയം ।

ഭവാ വാജസ്യ സങ്ഗമേ । സം തേ പയാശ്സി

സമു യന്തു വാജാഃ സം വൃഷ്ണീയാ-ന്യഭിമാതിഷാഹഃ ।

ആപ്യായമാനോ അമൃതായ സോമ ദിവീ ശ്രവാഃ

സ്യുത്തമാനി ധിഷ്ഠ । 32 (ആ - മന്ദസ്വ - സാനസി -

മേകാന്ന ചതാരിശ്ശ്ച) (A7)

4.2.8.1

അഭ്യസ്ഥാദ്-വിശ്വാഃ പൃതനാ അരാതീസ്തദഗ്നിരാഹ

തദു സോമ ആഹ । ബൃഹസ്സതിഃ സവിതാ തന് ആഹ

പൃഷ്ഠാ മാധാമ് സുകൃതസ്യ ലോകേ । യദക്രന്ദഃ പ്രഥമം

ജായമാന ഉദ്യന്മ് സമുദ്രാദുത വാ പുരീഷാത് ।

ശ്വേനസ്യ പക്ഷാ ഹരിണസ്യ ബാഹു ഉപസ്തുതം ജനീമ

തത് തേ അർവൻ । അപാം പുഷ്ടംസി യോനീരഗ്നഃ
സമുദ്രമഭിതഃ പിന്നമാനം । വർധമാനം മഹ - [] 33

4.2.8.2

ആ ച പുഷ്കരം ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥസ്യ ।
ബ്രഹ്മ ജജ്ഞാനം പ്രഥമം പുരസ്താദ് വിസ്മിതഃ സുരുചോ
വേന ആവഃ । സ ബുധ്നീയാ ഉപമാ അസ്യ വിഷ്വാഃ സതശ്ച
യോനിമസതശ്ച വിവഃ । ഹിരണ്യഗർഭഃ സമവർത്തതാഗ്രേ
ഭൂതസ്യ ജാതഃ പതിരേക ആസീത് । സ ദാധാര പൃഥിവീം
ദ്യാമുതേമാം ക്വൈസ്മ ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ ।
ദ്രഹ്ണശ്ചസ്കന്ദ പൃഥിവീമനു - [] 34

4.2.8.3

-ദ്യാമിമം ച യോനിമനു യശ്ച പൂർവഃ । തൃതീയം
യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രഹ്ണം ജുഹോമ്യനു സപ്ത
ഹോത്രാഃ । നമോ അസ്തു സർവ്വേഭ്യോ യേ കേ ച
പൃഥിവീമനു । യേ അന്തരിക്ഷേ യേ ദിവീ തേഭ്യഃ
സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । യേഭ്യോ രോചനേ ദിവോ യേ വാ
സൂര്യസ്യ രശ്മിഷു । യേഷാമഹ്ണൗ സദഃ കൃതം തേഭ്യഃ
സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । യാ ഇഷവോ യാതു ധാനാനാം () യേ

വാ വനസ്തീഴ്നു ।

യേ വാഽവഭേഷു ശേരതേ തേഭ്യഃ സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । 35

(മഹോ - ങ്നു - യാതുധാനാനാ - മേകാദശ ച) (A8)

4.2.9.1

ധ്രുവാഽസി ധരൂണാഽസ്ത്വതാ വിശ്വകർമ്മണാ സുകൃതാ ।

മാ ത്വാ സമുദ്ര ഉദധീനാ സുപർണോ വൃഥമാനാ

പൃഥിവീം ഭൂഃഹ । പ്രജാപതിസ്ത്വാ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ

പൃഷ്ഠേ വൃചസ്വതീം പ്രഥസ്വതീം പ്രഥോഽസി പൃഥിവ്യസി

ഭൂരസി ഭൂമിരസ്യഭിതിരസി വിശ്വധായാ വിശ്വസ്യ

ഭൂവനസ്യ ധർത്രി പൃഥിവീം യച്ഛ പൃഥിവീം ഭൂഃഹ

പൃഥിവീം മാ ഹിഃസീർ വിശ്വസ്മ പ്രാണായാപനായ

വ്യാനായോദാനായ പ്രതിഷ്ഠായൈ - [] 36

4.2.9.2

ചരിത്രായാ-ഗ്നിസ്ത്വാഭി പാതു മഹ്യാ സ്വസ്ത്യാ ഛർദ്ദിഷാ

ശന്തമേന തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ധ്രുവാ സീദ ।

കാണ്ഡാത് കാണ്ഡാത് പ്രരോഹന്തീ പരുഷഃ പരുഷഃ പരി ।

ഏവാ നോ ദൂർവേ പ്ര തന്നു സഹസ്രേണ ശതേന ച ।

യാ ശതേന പ്രതനോഷി സഹസ്രേണ വിരോഹസി ।

തസ്യോ॑സ്തേ॑ ദേ॒വീ॑ഷ്ടകേ॒ വി॒ധേമ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വ॒യം ।
 അ॒ഷാഽസി॑ സഹ॒മാനാ॑ സഹ॒സ്യാരാ॑തീഃ
 സഹ॒സ്യാരാ॑തീയതഃ സഹ॒സ്വ പു॒തനാഃ॑ സഹ॒സ്വ
 പു॒തന്യുതഃ॑ । സഹ॒സ്ര॒വീര്യാ॑ - [] 37

4.2.9.3

-സി॒ സാ മാ॑ ജി॒ന്വ । മധു॑ വാ॒താ ഋ॒തായ॑തേ മധു॑ ക്ഷര॒ന്തി
 സി॒ന്ധവഃ॑ । മാ॒ധവീ॑ർ നഃ സ॒ന്തോഷ॑ധീഃ ।

മധു॑ ന॒ക്തമു॑തോഷ॒സി മധു॑മത് പാർ॒മി॒വച്ഛ॑ രജഃ ।
 മധു॑ ദ്യൗര॒സ്തൂ നഃ॑ പി॒താ । മധു॑മാൻ നോ॒ വന॑സ്സ॒തിർ
 മധു॑മാച്ഛ॑ അ॒സ്തൂ സൂര്യഃ॑ । മാ॒ധവീ॑ർ ഗാ॒വോ ഭ॒വന്തു॑ നഃ ।
 മഹീ॑ ദ്യൗഃ പൃ॒ഥി॒വി ച॑ ന ഇ॒മം യ॑ജ്ഞം മി॒മിക്ഷ॑താം ।
 പി॒പൃ॒താം നോ॒ ഭരീ॑മഭിഃ । തദ്-വി॒ഷ്ണോഃ॑ പര॒മം - [] 38

4.2.9.4

പദ॑ച്ഛ॒ സദാ॑ പശ്യ॒ന്തി സൂര॑യഃ । ദി॒വീ॒വ ച॑ക്ഷുരാ॒തതം॑ ।
 ധ്രു॒വാ॒സി പൃ॒ഥി॒വി സഹ॒സ്വ പു॒തന്യുതഃ॑ । സ്യു॒താ
 ദേ॒വേഭി॑രമൃതേനാ॒ ഷഗാഃ॑ । യാ॒സ്തേ അ॒ഗ്നേ സൂര്യേ॑ രൂ॒പ
 ഉ॒ഭൃതോ॑ ദി॒വമാ॑ത॒ന്വന്തി॑ രശ്മി॒ഭിഃ । താ॒ഭിഃ സർ॒വാഭി॑ രൂ॒പേ

ജനായ നസ്യധി ।

യാ വോ ദേവാഃ സൂര്യേ രുചോ ഗോഷ്വശേഷു യാ രുചഃ ।

ഇന്ദ്രാഗ്നി താഭിഃ സർവാഭി രുചം നോ ധത്ത ബൃഹസ്പതേ ।

വിരാഡ് - [] 39

4.2.9.5

ജ്യോതിരധാരയഥ് സമ്രാഡ് ജ്യോതിരധാരയഥ് സ്വരാഡ്

ജ്യോതിരധാരയത് । അഗ്നേ യുക്ഷാ ഹി യേ തവാശ്വാസോ

ദേവ സാധവഃ । അരം വഹന്ത്യാശവഃ ।

യുക്ഷാ ഹി ദേവഹൃതമാശ് അശ്വാശ് അഗ്നേ രഥീരിവ ।

നി ഹോതാ പൂർവ്യഃ സഭഃ । ദ്രസ്തൃഷ്ണസ്കന്ദ പൃഥിവീമനു

ദ്യാമിഥം ച യോനിമനു യശ്ച പൂർവഃ । തൃതീയം

യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രസ്തം ജുഹോമ്യനു സപ്ത - [] 40

4.2.9.6

ഹോത്രാഃ । അഭുദിദം വിശ്വസ്യ ഭുവനസ്യ വാജിനമഗ്നേർ

വൈശ്വാനരസ്യ ച । അഗ്നിർ ജ്യോതിഷാ ജ്യോതിഷാൻ

രുകോ വർചസാ വർചസ്യാൻ । ഋചേ താ രുചേ താ സമിഥ്

സ്രവന്തി സരിതോ ന ധേനാഃ । അന്തർഹൃദാ മനസാ

പൃയമാനാഃ । ഘൃതസ്യ ധാരാ അഭി ചാകശീമി ।

ഹിരണ്യയോ വേതസോ മധ്യ ആസാം ।
 തസ്തിൻമ് സുപർണോ മധുകൃത് കുലായീ ഭജന്നാസ്മേ
 മധു ദേവതാഭ്യഃ । തസ്യാ സ തേ ഹരയഃ സപ്ത തീരേ ()
 സ്വധാം ദുഹാനാ അമൃതസ്യ ധാരാം । 41

(പ്രതിഷ്ഠായൈ - സഹസ്രവീര്യാ - പരമം - ഹിരാട്മ് -
 സപ്ത തീരേ - ചതാരി ച) (A9)

4.2.10.1

ആദിത്യം ഗർഭം പയസാ സമഞ്ജൻമ് സഹസ്രസ്യ
 പ്രതിമാം ഹിശ്വരൂപം । പരി വൃങ്ഗധി ഹർസാ മാഭി
 മൃക്ഷഃ ശതായുഷം കൃണുഹി ചീയമാനഃ । ഇമം മാ
 ഹിച്ഛസീർ ദിപാദം പശൂനാച്ഛ സഹസ്രാക്ഷ മേധ ആ
 ചീയമാനഃ । മയുമാരണ്യമനു തേ ദിശാമി തേന
 ചിന്യാനസ്തനുവോ നി ഷീദ । വാതസ്യ ധ്രാജിം
 ഹിരണ്യസ്യ നാഭിമശം ജജ്ഞാനച്ഛ സരിരസ്യ മധേ ।
 ശിശും നദീനാച്ഛ ഹരിമദ്രിബുദ്ധമഗ്നേ മാ
 ഹിച്ഛസീഃ - [] 42

4.2.10.2

പരമേ വ്യോമൻ । ഇമം മാ ഹിച്ഛീരേകശഫം പശൂനാം
 ക്നിക്രദം വാജിനം വാജിനേഷു । ഗൗരമാരണ്യമനു
 തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ നി ഷീദ ।
 അജസ്രമിന്ദുമരുഷം ഭൂരണ്യമഗ്നിമീഡേ പൂർവചിത്തൗ
 നമോദിഃ । സ പർവദിർ ഋതുശഃ കല്പമാനോ ഗാം
 മാ ഹിച്ഛീരദിതിം വിരാജം । ഇമച്ഛ് സമുദ്രച്ഛ്
 ശതധാരമുച്ഛ്-സം വ്യച്യമാനം ഭൂവനസ്യ മധ്യേ ।
 ഘൃതം ദുഹാനാമദിതിം ജനായാഗേ മാ - [] 43

4.2.10.3

ഹിച്ഛീരേ പരമേ വ്യോമൻ । ഗവയമാരണ്യമനു തേ ദിശാമി
 തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ നി ഷീദ । വരുത്രിം ത്വഷ്ടൂർ
 വരുണസ്യ നാഭിമവിം ജജ്ഞാനാച്ഛ് രജസഃ പരസ്താത് ।
 മഹിച്ഛ് സാഹസ്രീമസുരസ്യ മായാമഗേ മാ ഹിച്ഛീരേ
 പരമേ വ്യോമൻ । ഇമാമൂർണായും വരുണസ്യ മായാം
 ത്വചം പശൂനാം ദിപദാം ചതുഷ്പദാം ।
 ത്വഷ്ടുഃ പ്രജാനാം പ്രഥമം ജനിത്രമഗേ മാ ഹിച്ഛീരേ പരമേ

വ്യോമൻ | ഉഷ്ടമാരണ്യമനു - [] 44

4.2.10.4

തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ നിഷീദി |
 യോ അഗ്നിരഗ്നേസ്തപസോധി ജാതഃ ശോചാത് പൃഥിവ്യാ
 ഉത വാ ദിവസ്സരി | യേന പ്രജാ വിശ്വകർമ്മാ വ്യാനഃ
 തമഗ്നേ ഹേഡഃ പരി തേ വൃണക്തു | അജാ ഹൃഗ്നേ-
 രജനിഷ്ട ഗർഭാമ് സാ വാ അപശ്യജ്ജനിതാരമഗ്രേ |
 തയാ രോഹമായന്നുപ മേധ്യാസസ്തയാ ദേവാ
 ദേവതാമഗ്ര ആയൻ | ശരഭ- () -മാരണ്യമനു തേ ദിശാമി
 തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ നിഷീദി | 45

(അഗ്നേ മാ ഹിഷ്ടസീ - രഗ്നേ മോ - ഷ്ടമാരണ്യമനു -
 ശരഭൻ - നവ ച) (A10)

Special Korvai

(ആദിത്യ മിമന്ദിപാദേ മയൂം വാതസ്യോശ്ച മിമ മേക
 ശ്വേദം ഷ്വേദം ജസ്രേദം വരൂത്രി മവി മിമാമൂർണാ
 ര്യു മുഷ്ടം യോ അഗ്നിഃ - ശരഭം |)

4.2.11.1

ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ പരി വാജേഷു ഭൂഷമഃ ।
 തദാം ചേതി പ്രവീര്യം । ശ്ലഥ്വ-വൃത്രമൃത സ്നോതി
 വാജമിന്ദ്രാ യോ അഗ്നീ സഹൂരീ സപര്യാത് ।
 ഇരജ്യന്താ വസവ്യസ്യ ഭൂരേഃ സഹസ്തമാ സഹസാ
 വാജയന്താ । പ്ര ചർഷണിഭ്യഃ പൃതനാ ഹവേഷു പ്ര
 പൃഥിവ്യാ രിരിചാമേ ദിവശ്ച । പ്ര സിന്ധുഭ്യഃ പ്രഗിരിഭ്യോ
 മഹിതാ പ്രേന്ദ്രാഗ്നീ വിശ്വാ ഭുവനാഽത്യന്താ ।
 മരുതോ യസ്യ ഹി - [] 46

4.2.11.2

ക്ഷയേ പാഥാ ദിവോ വിമഹസഃ । സ സുഗോപാതമോ ജനഃ ।
 യജ്ഞൈർ വാ യജ്ഞവാഹസോ വിപ്രസ്യ വാ മതീനാം ।
 മരുതഃ ശൃണുതാ ഹവം । ശ്രിയസേ കം ഭാനുഭിഃ സം
 മിമിക്ഷിരേ തേ രശ്മിഭിസ്ത ഋക്വഭിഃ സുഖാദയഃ ।
 തേ വാശീമന്ത ഇഷിണോ അഭീരവോ വിദ്രേ പ്രിയസ്യ
 മാരുതസ്യ ധാമ്നഃ ।

അവ തേ ഹേഡ > ¹, ഉദുത്തമം > ² ।

കയാ നശ്ചിത്ര ആ ഭുവദൂതീ സദാ വൃധഃ സഖാ ।

കയാ ശചിഷ്ടയാ വൃതാ । 47

4.2.11.3

കോ അദ്യ യുക്തേ ധൂരി ഗാ ജതസ്യ ശിമീവതോ
ഭാമിനോ ദുർഹൃണായുൻ । ആസന്നിഷ്ടൻ ഹൃഥ്സ്വസോ
മയോദുൻ യ ഏഷാം ഭൃത്യാമൃണധഥ് സ ജീവാത് ।

അഗ്നേ നയാ > [3], ssദേവാനാച് > [4],

ശന്നോ ഭവന്തു > [5], വാജേവാജേ > [6] ।

അഹ്വഗ്നേ സധിഷ്ഠവ സൗഷധീരനു രുധ്യസേ ।

ഗർഭേ സഞ്ജായസേ പുനഃ ।

വൃഷാ സോമ ദ്യുമാച് അസി വൃഷാ ദേവ വൃഷപ്രതഃ ।

വൃഷാ ധർമാണി ദധിഷേ ।

ഇമം മേ () വരുണ > [7], തത്താ യാമി > [8],

ത്വം നോ അഗ്നേ > [9], സ ത്വം നോ അഗ്നേ > [10] । 48

(ഹി - വൃതാ - മ - ഏകാദശ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസി - ദിവസ്സ - രൂപതേ - പേത -
സമിതം - യാ ജാതാ - മാ നോ ഹിച്ഛീ - ഭദ്യസ്ഥാദ് -
ധ്രുവാ - ധ്വയാദിത്യങ്ഗർഭ - മിന്ദ്രാഗ്നി രോച -
നൈകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(വിഷ്ണോ - രസ്തിൻ ഹവേ - തി ത്വാഹം - ധീതിഭിർ -
ഹോത്രാ - അഷ്ടാചത്വാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Second Prasnam of 4th Kandam:-

(വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസി - ത്വന്നോ അഗ്നേ സ ത്വന്നോ
അഗ്നേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.2.1 Appendix

4.2.11.2 - അവ തേ ഹേഡാ > ¹, ഉദുത്തമം > ²

അവ തേ ഹേഡോ വരുണ നമോദിരവ യജ്ഞേദിരീമഹേ
ഹവിർഭിഃ । ക്ഷയന്നസൃദ്യമസുര പ്രചേതോ രാജന്നേനാച്
സി ശിശ്രുമഃ കൃതാനി ॥

ഉദുത്തമം വരുണ പാശമസൃദവാഽധമം വിമധ്യമൗ ശ്രമായ ।
അഥ വയമാദിത്യ പ്രതേ തവാഽനാഗസോ അദിതയേ
സ്യാമ ॥ (Appearing in TS 1.5.11.3)

4.2.11.3 - അഗ്നേ നയാ > ³, ദേവാനാച് > ⁴

അഗ്നേ നയ സുപഥാ രായേ അസ്മാൻ വിശ്വാനി ദേവ
വയുനാനി വിദാൻ । യുയോധ്യസുജ്ജുഹുരാണമേനോ
ഭൂയിഷ്ഠാം തേ നമ ഉക്തിം വിധേമ ॥

ആ ദേവാനാമപി പൻഥാമഗന്ധ യചക്രവാമ തദനു
പ്രവോഡും । അഗ്നിർ വിദാൻമ് സ യജാമ് സേദു
ഹോതാ സോ അധാരാൻമ് സ ഋതൂൻ കല്പയാതി ॥

(Appearing in TS 1.1.14.3 and 4)

4.2.11.3 – ശന്നോ ഭവന്തു > ⁵, വാജേവാജേ > ⁶

മിതദ്രവഃ സഹസ്രസാ മേധസാതാ സനിഷ്യവഃ ।

മഹോ യേ രത്നം സമിഥേഷു ജദ്വിരേ ശന്നോ ഭവന്തു
വാജിനോ ഹവേഷു ।

വാജേവാജേഽവത വാജിനോ നോ ധനേഷു വിപ്രാ അമൃതാ

ഋതജ്ഞാഃ ॥ (Appearing in TS 1.7.8.2)

4.2.11.3 – ഇമം മേ വരുണ > ⁷, തത്ത്വാ യാമി > ⁸

ഇമം മേ വരുണ ശ്രുധീ ഹവമദ്യാ ച മൃധയ ।

താമവസ്യുരാ ചകേ ॥

തത്ത്വാ യാമി ബ്രഹ്മണാ വന്മാനസ്തദാ ശാസ്തേ യജമാനോ

ഹവിർഭിഃ । അഹേഡമാനോ വരുണേഹ ബോധ്യുരുശം സ
മാ ന ആയുഃ പ്രമോഷീഃ ॥

(Appearing in TS 2.1.11.6)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

4.3 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ചിതിവർണ്ണനം

4.3.1.1

അപാം ത്വേമന്ത്സാദയാമൃപാം ത്വോദ്മന്ത്സാദയാമൃപാം
ത്വാ ഭസ്മന്ത്സാദയാമൃപാം ത്വാ ജ്യോതിഷി സാദയാമൃപാം
ത്വാഽയനേ സാദയാമൃർണവേ സദനേ സീദ സമുദ്രേ സദനേ
സീദ സലിലേ സദനേ സീദാപാം ക്ഷയേ സീദാപാഽ
സധിഷി സീദാപാം ത്വാ സദനേ സാദയാമൃപാം ത്വാ
സധസ്ഥേ സാദയാമൃപാം ത്വാ പുരീഷേ സാദയാമൃപാം ത്വാ
യോനൗ () സാദയാമൃപാം ത്വാ പാഥസി സാദയാമി
ഗായത്രി ഛന്ദ-സ്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദോ ജഗതി ഛന്ദോഽനുഷ്ടുപ്
ഛന്ദഃ പക്തിഃ ഛന്ദഃ । 1 (യോനൗ - പഞ്ചദശ ച) (A1)

4.3.2.1

അയം പുരോ ഭുവസ്സസ്യ പ്രാണോ ഭൗവായനോ വസന്തഃ
പ്രാണായനോ ഗായത്രി വാസന്തി ഗായത്രിയൈ ഗായത്രം

ഗായത്രാദുപാച് ശുരുപാച് ശോസ്രീവുത് ത്രിവുതോ
 രഥന്തരച് രഥന്തരാദ്-വസിഷ്ഠഃ ഋഷിഃ പ്രജാപതി
 ഗൃഹീതയാ തായാ പ്രാണം ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യോഽയം
 ദക്ഷിണാ വിശ്വകർമ്മാ തസ്യ മനോ വൈശ്വകർമ്മണം
 ഗ്രീഷ്മോ മാനസസ്രീഷ്ടുഗ്രൈഷ്മീ ത്രിഷ്ടുഭ
 ഐഡമൈഡാ-ദന്തർ യാമോ ഽന്തർ യാമാത് പഞ്ചദശഃ
 പഞ്ചദശാദ്-ബൃഹദ്-ബൃഹതോ ദരദാജ ഋഷിഃ
 പ്രജാപതി ഗൃഹീതയാ തായാ മനോ - [] 2

4.3.2.2

ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യോഽയം പശ്വാദ്-വിശ്വവൃചാസ്തസ്യ
 ചക്ഷുർ വൈശ്വവൃചസം വർഷാണി ചാക്ഷുഷാണി ജഗതീ
 വാർഷീ ജഗത്യാ ഋക്ഷമൃക്ഷമാച്ഛുക്രഃ ശുക്രാമ് സപ്തദശഃ
 സപ്തദശാദ്-വൈരുപം വൈരുപാദ്-വിശ്വാമിത്ര ഋഷിഃ
 പ്രജാപതി ഗൃഹീതയാ തായാ ചക്ഷുർ ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യ
 ഇദമുത്തരാമ് സുവസ്തസ്യ ശോത്രച് സൗവച്
 ശരച്ഛൗത്ര്യനുഷ്ടുപ്-ചാരദ്യനുഷ്ടുഭഃ സ്വാരഃ
 സ്വാരാന്തൻമീ മൻമിന ഏകവിപ്ശ ഏകവിപ്ശാദ്

വൈരാജം വൈരാജാജമദഗ്നിർഋഷിഃ പ്രജാപതി
ഗൃഹീതയാ - [] 3

4.3.2.3

തായാ ശ്രോത്രം ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യ ഇയമുപരി
മതിസ്തസ്യ വാങ്മാതീ ഹേമന്തോ വാച്യായനഃ
പക്തിർ ഹൈമന്തീ പംക്തേ ന്യായനവന്നിധനവത
ആഗ്രയണ ആഗ്രയണാത് ത്രിണവത്രയസ്ത്രിഷ്ടശാ
ത്രിണവത്രയസ്ത്രിഷ്ടശാഭ്യാഷ്ട ശാകാരൈവതേ
ശാകാരൈവതാഭ്യാം വിശ്വകർമ്മർഷിഃ പ്രജാപതി
ഗൃഹീതയാ തായാ വാചം ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യഃ । 4
(തായാ മനോ - ജമദഗ്നിർഋഷിഃ പ്രജാപതിഗൃഹീതയാ -
ത്രിഷ്ടശാ) (A2)

4.3.3.1

പ്രാചീ ദിശാം വസന്ത ഋതൂനാമഗ്നിർദേവതാ ബ്രഹ്മ
ദ്രവിണം ത്രിവൃഥ് സ്തോമഃ സ ഉ പഞ്ചദശവർതനി-
സ്ത്വവിർവയഃ കൃതമയാനാം പുരോവാതോ വാതഃ സാനഗ
ഋഷിർദക്ഷിണാ ദിശാം ഗ്രീഷ്മ ഋതൂനാമിന്ദ്രോ ദേവതാ

ക്ഷത്രം ദ്രവിണം പഞ്ചദശഃ സ്തോമഃ സ ഉ സപ്തദശ
 വർതനിർ ദിത്യവാഡ്-വയസ്തേതാഽയാനാം ദക്ഷിണാദ്
 വാതോ വാതഃ സനാതന ജഷിഃ പ്രതീചീ ദിശാം വർഷാ
 ജ്ഞാനാം വിശേദേവാ ദേവതാ വിഡ്- [] 5

4.3.3.2

ദ്രവിണ്യ് സപ്തദശഃ സ്തോമഃ സ ഉ വേകവിയ് ശവർതനി-
 സ്ത്രിവത്സോ വയോ ദാപരോഽയാനാം പശ്വാദാതോ
 വാതോഽഹദ്യന ജഷിരുദീചീ ദിശായ് ശരദ്-ജ്ഞാനാം
 മിത്രാവരുണൗ ദേവതാ പുഷ്ടം ദ്രവിണമേകവിയ്ശഃ സ്തോമഃ സ
 ഉ ത്രിണവവർതനി-സ്തൂര്യവാഡ് വയ ആസ്തേനോ
 ഽയാനാമുത്തരാദ്-വാതോ വാതഃ പ്രത ജഷിരുർധാ ദിശായ്
 ഹേമന്തശിശിരാവൃത്താനാം ബൃഹസ്തിർദേവതാ വർചോ
 ദ്രവിണം ത്രിണവഃ സ്തോമഃ സ ഉ ത്രയസ്ത്രിയ്ശവർതനിഃ
 പശ്വവാദായോ () ടഭിഭൂരയാനാം വിഷ്വഗാതോ വാതഃ
 സുപർണ ജഷിഃ പിതരഃ പിതാമഹാഃ പരേഽവരേ തേ നഃ
 പാന്തു തേ നോഽവന്ത്വസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേഽസ്യോ-
 മാശിഷ്യസ്യോം പുരോധായാമസ്മിൻ കർമ്മന്നസ്യോം

||
ദേവഹു॒ത്യാം । 6

(വി॒ട് - പ॒ഷ്ടവാദ് വയോ - ട॒ഷ്ടാവിച്ഛ॑ശതിശ്ച) (A3)

4.3.4.1

ധ്രു॒വക്ഷി॑തിർ ധ്രു॒വയോ॑നിർ ധ്രു॒വാഽസി॑ ധ്രു॒വാഃ യോ॑നി
മാ॒ സീ॑ദ സാ॒ധ്യാ । ഉ॒ഖ്യ॑സ്യ കേ॒തും പ്ര॑ഥ॒മം
പു॒രസ്താ॑ദശി॒നാഽധ്യ॑ര്യു സാ॒ദയ॑താമി॒ഹ ത്വാ॑ । സ്വേ॒ ദക്ഷേ॑
ദക്ഷ॑പിതേ॒ഹ സീ॑ദ ദേ॒വത്രാ॑ പൃ॒ഥി॒വീ ബൃ॑ഹതീ രരാ॑ണാ ।
സ്വാ॒സ॒സ്ഥാ ത॒നു॒വാ സം ഽ॑വി॒ശ॒സ്യ പി॑തേ॒വൈ॒ധി
സു॒ന॒വ ആ॑ സു॒ശേ॒വാഽശി॒നാഽധ്യ॑ര്യു സാ॒ദയ॑താമി॒ഹ ത്വാ॑ ।
കു॒ലാ॒യി॒നീ വ॒സു॒മതീ॑ വയോ॒ധാ ര॒യിം നോ॑ വർധ
ബ॒ഹു॒ലച്ഛ॑ സു॒വീരം॑ । 7

4.3.4.2

അ॒പാ॒മതി॑ം ദു॒ർമ॒തിം ബാ॑ധ॒മാനാ॑ രാ॒യസ്പോ॑ഷേ
യജ്ഞ॑പ॒തിമാ॑ദജ॒ന്തീ സു॑വർ॒ധേഹി॑ യജ്ജ॒മാനായ॑
പോ॒ഷമ॑ശി॒നാഽധ്യ॑ര്യു സാ॒ദയ॑താമി॒ഹ ത്വാ॑ । അ॒ഗ്നേഃ
പു॒രീ॒ഷമ॑സി ദേ॒വയാ॑നീ താ॒ം ത്വാ॑ വി॒ശ്വേ॑ അ॒ഭി ഗൃ॑ണ॒ന്തു
ദേ॒വാഃ । സ്തോ॑മപൃ॒ഷ്ടാ ഘൃ॑ത॒വതീ॑ഹ സീ॑ദ പ്ര॒ജാ॒വദ॑സ്മേ

ദ്രവി॑ണാ॒ ss*യ॑ജ॒സ്യാശി॑നാ॒ ധ്യാ॑ര്യു॒ സാ॑ദയ॒താമി॑ഹ ത്വാ॒ ।
 ദി॒വോ॒ മു॒ര്യാ॑sസി॒ പൃ॒ഥി॒വ്യാ നാ॑ദി॒ർ വി॒ഷ്ടം॑ഭിനീ
 ദി॒ശാമ॑ധി॒പതീ॑ ഭു॒വ്നാ॑നാം । 8

4.3.4.3

ഊ॒ർമി॑ർ ദ്ര॒ഹ്ണാ അ॒പാമ॑സി വി॒ശ്വക॑ർമാ ത
 ഋ॒ഷി॑ര॒ശിനാ॑sധ്യാ॒ര്യു സാ॑ദയ॒താമി॑ഹ ത്വാ॒ । സ॒ജു॑ർ ഋ॒തുഭിഃ
 സ॒ജു॑ർ വി॒ധാഭിഃ॑ സ॒ജു॑ർ വ॒സുഭിഃ॑ സ॒ജു॑ രു॒ദ്രൈഃ
 സ॒ജുരാ॑ദി॒ത്യൈഃ സ॒ജു॑ർ വി॒ശ്വൈർ ദേ॒വൈഃ സ॒ജു॑ർ
 ദേ॒വൈഃ സ॒ജു॑ർ ദേ॒വൈർ വ॑യോ-നാ॒ധൈര॑ഗ॒ന്ധേ ത്വാ
 വൈ॒ശ്വാന॑രാ॒യാശി॑നാ॒ ധ്യാ॑ര്യു॒ സാ॑ദയ॒താമി॑ഹ ത്വാ॒ ।
 പ്രാ॒ണം മേ॑ പാ॒ഹ്യപാ॑നം മേ॑ പാ॒ഹി വ്യാ॑നം മേ॑ പാ॒ഹി
 ച॒ക്ഷു॑ർമ ഉ॒ർവ്വാ () വി॒ ഭാ॑ഹി ശ്രോ॒ത്രം മേ॑ ശ്ലോ॒കയാ॑പ-
 സ്തി॒ന്വൗഷ॑ധീ॒ർ ജി॒ന്വാ ദി॒പാത് പാ॑ഹി ചതു॑ഷ്ഠാദവ ദി॒വോ
 വൃ॒ഷ്ടിമേ॑രയ । 9

(സു॒വീ॒രം - ഭു॒വ്നാ॑നാ - മു॒ർവ്വ - സ॒പ്ത॑ദശ ച) (A4)

4.3.5.1

ത്ര്യ॒വി॒ർവയ॑സ്ത്രി॒ഷ്ടുപ് ച॑ര॒ന്ദോ ദി॒ത്യവാ॑ഡ് വയോ॑ വി॒രാട്
 ച॒രന്ദഃ॑ പ॒ഞ്ചാ॑വി॒ർ വയോ॑ ഗായ॒ത്രീ ച॑ര॒ന്ദസ്ത്രി॒വഥ്സോ॑ വയ

ഉഷ്ണിഹാ ഛന്ദഃ സുര്യവാൻ വയോഽനുഷ്ടുപ് ഛന്ദഃ
 പഞ്ചവാദ്-വയോ ബൃഹതീ ഛന്ദഃ ഉക്ഷാ വയഃ സതോബൃഹതീ
 ഛന്ദഃ ഋഷഭോ വയഃ കകുച്ഛനോ ധേനുർവയോ ജഗതീ
 ഛന്ദോഽനഡ്യാൻ വയഃ പക്തിഃ ഛന്ദോ ബന്ധോ വയോ
 വിവലം ഛന്ദോ വൃഷ്ണിർ വയോ വിശാലം ഛന്ദഃ പുരുഷോ
 വയ () സ്തന്ദ്രം ഛന്ദോ വ്യാഘ്രോ വയോഽനാധ്യഷ്ടം ഛന്ദഃ
 സിംഹോ വയഃ ഛന്ദഃ ഛന്ദോ വിഷ്ണുഭോ വയോഽധിപതിഃ
 ഛന്ദഃ ക്ഷത്രം വയോ മയനം ഛന്ദോ വിശ്വകർമ്മാ
 വയഃ പരമേഷ്ഠീ ഛന്ദോ മുരധാ വയഃ പ്രജാപതിഃ ഛന്ദഃ । 10

(പുരുഷോ വയഃ - ഷഡ് വിച്ഛതിശ്ച) (A5)

4.3.6.1

ഇന്ദ്രാഗ്നീ അവ്യഥമാനാമിഷ്ടകാം ദൃച്ഛന്തം യുവം ।
 പൃഷ്ഠേന ദ്വാവാപൃഥിവീ അന്തരിക്ഷം ച വി ബാധതാം ।
 വിശ്വകർമ്മാ ത്വാ സാദയത്വന്തരിക്ഷസ്യ പൃഷ്ഠേ വൃചസ്വതീം
 പ്രഥസ്വതീം ഭാസ്വതീച്ഛ സൂരിമതീമാ യാ ദ്വാം ഭാസ്യാ
 പൃഥിവീമോർവന്തരിക്ഷ-മന്തരിക്ഷം യച്ഛാന്തരിക്ഷം
 ദൃച്ഛാന്തരിക്ഷം മാ ഹിച്ഛസീർ വിശ്വസ്മ പ്രാണായാ-

പാനായ॑ വ്യാനായോ॑ദാനായ॑ പ്രതി॒ഷ്ഠായെ॑ ചരി॒ത്രായ॑
 വായു॑സ്ത്വായാ॑ഭി പാ॒തു മ॒ഹ്യാ സ്വ॒സ്ത്വായാ॑ ചര॒ഭിഷാ॑ - [] 11

4.3.6.2

ശ॒ന്തമേ॑ന തയാ॑ ദേ॒വതയാ॑ഭി॒ഗീര॑സ്വാദ്-ധ്രു॒വാ സീ॑ദ ।
 രാജ॑ന്യസി പ്രാ॒ചീ ദി॒ഗ്-വി॒രാധ॑സി ദക്ഷി॒ണാ ദി॒ഖ്
 സ॒മ്രാധ॑സി പ്ര॒തീചീ॑ ദി॒ഖ്-സ്വ॒രാധ॑സ്യുദീ॒ചീ ദി॒ഗധീ॑
 പ॒ത്വസി॑ ബൃഹ॒തീ ദി॒ഗായു॑ർമേ പാ॒ഹി പ്രാ॑ണം മേ
 പാ॒ഹ്യപാ॑നം മേ പാ॒ഹി വ്യാ॑നം മേ പാ॒ഹി ച॑ക്ഷുർ മേ
 പാ॒ഹി ശ്രോ॑ത്രം മേ പാ॒ഹി മ॑നോ മേ ജി॒ന്വ വാ॑ചം മേ
 പി॒ന്വാ () ധ്വ॑ത്വാനം മേ പാ॒ഹി ജ്യോ॑തിർ മേ യ॒ച്ഛ ॥ 12

(ചര॒ഭിഷാ॑ - പി॒ന്വാ - ധ്വ॑ച്ഛ) (A6)

4.3.7.1

മാ ച॒രന്ദഃ॑ പ്ര॒മാ ച॒രന്ദഃ॑ പ്ര॒തിമാ ച॒രന്ദോ॑ഽസ്രീ॒വിഃ ച॒രന്ദഃ॑
 പ॒ക്തിഃ॑ ച॒രന്ദ ഉ॒ഷ്ണിഹാ॑ ച॒രന്ദോ॑ ബൃഹ॒തീ ച॒രന്ദോ॑ഽനു॒ഷ്ടൂപ്
 ച॒രന്ദോ॑ വി॒രാട് ച॒രന്ദോ॑ ഗായ॒ത്രീ ച॒രന്ദ-॑സ്രീ॒ഷ്ടൂപ് ച॒രന്ദോ॑
 ജഗ॑തീ ച॒രന്ദഃ॑ പൃ॒ഥിവി॑ ച॒രന്ദോ॑ ധ॒ന്തരി॑ക്ഷം ച॒രന്ദോ॑
 ദൃ॒ഘഃ ച॒രന്ദഃ॑ സ॒മാഃ ച॒രന്ദോ॑ നക്ഷ॒ത്രാണി॑ ച॒രന്ദോ॑ മ॒നഃ ച॒രന്ദോ॑
 വാക് ച॒രന്ദഃ॑ കൃ॒ഷിഃ॑ ച॒രന്ദോ॑ ഹി॒രണ്യം॑ ച॒രന്ദോ॑ ഗൗഃ

ഛന്ദോ ടജോ ഛന്ദോ ടശ്വഃ ഛന്ദഃ | അഗ്നിർ ദേവതാ - [] 13

4.3.7.2

വാതോ ദേവതാ സൂര്യോ ദേവതാ ചന്ദ്രമാ ദേവതാ
 വസവോ ദേവതാ രൂദ്രാ ദേവതാ ടഭിത്യാ ദേവതാ വിശ്വോ
 ദേവാ ദേവതാ മരുതോ ദേവതാ ബൃഹസ്പതിർ ദേവതേന്ദ്രോ
 ദേവതാ വരുണോ ദേവതാ മൂർധാടസി രാധ് ധ്രുവാടസി
 ധരുണാ യന്ത്യസി യമിത്രിഷേ ത്വാർജ്ജേ ത്വാ കൃഷ്ണേ
 ത്വാ ക്ഷേമായ ത്വാ യന്തീ രാധ് ധ്രുവാടസി ധരണീ
 ധർത്ത്യസി ധരിത്ത്യായുഷേ ത്വാ () വർചസേ ത്വാജസേ
 ത്വാ ബലായ ത്വാ | 14

(ദേവതാ - ടയുഷേ ത്വാ - ഷട്ച) (A7)

4.3.8.1

ആശുസ്ത്രിവൃദ്-ഭാന്തഃ പഞ്ചദശോ വ്യോമ സപ്തദശഃ പ്രതൂർ
 തിരഷ്ടാദശ സ്തപോ നവദശോ ടഭിവർതഃ സവിച്ഛോ
 ധരുൺ ഏകവിച്ഛോ വർചോ ദ്വാവിച്ഛഃ
 സംഭരണസ്ത്രയോവിച്ഛോ യോനിശ്ചതുർവിച്ഛോ
 ഗർഭാഃ പഞ്ചവിച്ഛഃ ഓജസ്ത്രിണവഃ ക്രതുരേകത്രിച്ഛഃ

പ്രതിഷ്ഠാ ത്രയസ്ത്രിശ്ശോ ബ്രഹ്മസ്യ വിഷ്ടപം
 ചതുസ്ത്രിശ്ശോ നാകഃ ഷട്ത്രിശ്ശോ വിവർതോ
 ഷോചതാരിശ്ശോ ധർത്രശ്ചതുഷ്ഠോമഃ । 15

(ആശുഃ - സപ്തത്രിശ്ശത്) (A8)

4.3.9.1

അഗ്നേർ ഭാഗോഽസി ദീക്ഷായാ ആധിപത്യം ബ്രഹ്മ സ്തൃതം
 ത്രിവൃഥ് സ്തോമ ഇന്ദ്രസ്യ ഭാഗോഽസി വിഷ്ണോരാധിപത്യം
 ക്ഷത്രഃ സ്തൃതം പഞ്ചദശഃ സ്തോമോ നൃചക്ഷസാം ഭാഗോ
 ഽസി ധാതുരാധിപത്യം ജനിത്രഃ സ്തൃതഃ സപ്തദശഃ സ്തോമോ
 മിത്രസ്യ ഭാഗോഽസി വരുണസ്യാഽഽധിപത്യം
 ദിവോ വൃഷ്ടിർ വാതാഃ സ്തൃതാ ഏകവിശ്ശഃ സ്തോമോ-
 ഽദിത്യേ ഭാഗോഽസി പൃഷ്ണ ആധിപത്യമോജഃ
 സ്തൃതം ത്രിണവഃ സ്തോമോ വസൂനാം ഭാഗോഽസി - [] 16

4.3.9.2

രുദ്രാണാമാധിപത്യം ചതുഷ്ഠാഥ് സ്തൃതം ചതുർവിശ്ശഃ
 സ്തോമ ആദിത്യാനാം ഭാഗോഽസി മരുതാമാധിപത്യം

ഗർഭാഃ സ്തൂതാഃ പഞ്ചവിപ്ശഃ സ്തോമോ ദേവസ്യ സവിതുർ
 ഭാഗോഽസി ബൃഹസ്പതേരാധിപത്യം സമീചീർ ദിശഃ
 സ്തൂതാശ്ചതുഷ്ടോമഃ സ്തോമോ യാവാനാം ഭാഗോഽസ്യയാ
 വാനാമാധിപത്യം പ്രജാഃ സ്തൂതാ-ശ്ചതു-ശ്ചതാരിപ്ശഃ
 സ്തോമ ജഭൂണാം ഭാഗോഽസി വിശേഷാം ദേവാനാമാധിപത്യം
 ഭൂതം നിശാന്തം സ്തൂതം ത്രയസ്ത്രിപ്ശഃ സ്തോമഃ | 17

(വസൂനാം ഭാഗോഽസി - ഷട്ചതാരിപ്ശച്ച) (A9)

4.3.10.1

ഏകയാസ്തുവത പ്രജാ അധീയന്ത പ്രജാപതി-
 രധിപതിരാസീത് തിസൃദിരസ്തുവത ബ്രഹ്മാസൃജ്യത
 ബ്രഹ്മണസ്സതി-രധിപതിരാസീത് പഞ്ചദിരസ്തുവത
 ഭൂതാന്യസൃജ്യന്ത ഭൂതാനാം പതിരധിപതിരാസീത്
 സപ്തദിരസ്തുവത സപ്തർഷയോഽസൃജ്യന്ത ധാതാ-
 ധിപതിരാസീ-ന്നവദിരസ്തുവത പിതരോ-സൃജ്യന്താ -
 ട്വിതിരധിപത്യാസീ-ദേകാദശദി-രസ്തുവതർതവോഽ
 സൃജ്യന്താ- ട്വർതവോ-ധിപതി-രാസീത് ത്രയോദശദി-
 രസ്തുവത മാസാ അസൃജ്യന്ത സംഘ്മസരോഽധിപതി-[] 18

4.3.10.2

-രാസീത് പഞ്ചദശദിരസ്സുവത ക്ഷത്രമസ്യജ്യതേന്ദ്രോ
 ധിപതിരാസീം-സപ്തദശദിരസ്സുവത പശവോഽസ്യജ്യന്ത
 ബൃഹസ്സതിരധിപതി-രാസീന്നവദശദി-രസ്സുവത
 ശുഭ്രാദ്യാവസ്യജ്യതാമഹോരാത്രേ അധിപതീ
 ആസ്താമേകവിച് ശത്യാഽസ്സുവതൈകശഹാഃ പശവോ
 ഽസ്യജ്യന്ത വരുണോഽധിപതിരാസീത് ത്രയോവിച്ശത്യാ
 ഽസ്സുവത ക്ഷുഭ്രാഃ പശവോഽസ്യജ്യന്ത
 പുഷാഽധിപതിരാസീത് പഞ്ചവിച്ശത്യാ
 ഽസ്സുവതാഽരണ്യാഃ പശവോഽസ്യജ്യന്ത
 വായുരധിപതിരാസീം സപ്തവിച്ശത്യാഽസ്സുവത
 ദ്യാവാപൃഥിവീ വൈ- [] 19

4.3.10.3

-താം വസവോ രൂദ്രാ ആദിത്യാ അനു വ്യായൻ
 തേഷാമാധിപത്യമാസീ-ന്നവവിച് ശത്യാഽസ്സുവത
 വനസ്സതയോഽസ്യജ്യന്ത സോമോഽധിപതിരാസീ-
 ദേകത്രിച്ശതാഽസ്സുവത പ്രജാ അസ്യജ്യന്ത യാവാനാം

ചായാവാ॑നാം ചാ॑ഽധി॑പത്യമാ॒സീത് ത്രയ॑സ്തി॒ശ്ശതാ॑ഽസ്തുവത
ഭൂ॒താനൃ॑ശാമൃ॒ൻ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പരമേ॒ഷ്ടധി॑പതിരാ॒സീത് । 20

(സം॑പ്തം സരോ॑ധിപതിർ-വി - പഞ്ച॑ത്രിശ്ശച്ച) (A10)

4.3.11.1

ഇ॒യമേ॒വ സാ॑ യാ പ്ര॒ഥമാ॑ വൃ॒ഘ്നാദ॑ന്തര॒സ്യാം ച॑രതി
പ്ര॒വിഷ്ഠാ॑ । വ॒ധൂർജ॑ജാന നവ॒ഗജ॑ജനി॒ത്രി ത്രയ॑ ഏ॒നാം
മ॒ഹിമാ॑നഃ സ॒ചന്തേ॑ । ച॒ന്ദ്രസ്വ॑തീ ഉ॒ഷസാ॑ പേ॒പിശാ॑നേ
സ॒മാനം ഋ॑താനി॒മനു॑ സഞ്ച॒രന്തീ॑ । സൂ॒ര്യപ॑തീ വി ച॒രതഃ
പ്ര॒ജാന॑തീ കേ॒തും കൃ॑ണാ॒നേ അ॒ജരേ॑ ഭൂ॒രിരേ॑തസാ ।
ഋ॒തസ്യ॑ പ॒ർഥ്വമാ॑മനു॒തി॒സ്ര ആ॑ഗൃ॒സ്ത്രയോ॑ ഘ॒ർമാസോ॑
അ॒നു ജ്യോ॑തി॒ഷാഽഽഗൃഃ॑ । പ്ര॒ജാമേ॑കാ ര॒ക്ഷതൃ॑ർജ-
മേ॒കാ -[] 21

4.3.11.2

പ്ര॒തമേ॑കാ ര॒ക്ഷതി॑ ദേ॒വയു॑നാം । ച॒തുഷ്ടോ॑മോ അ॒ഭവ॑ദ്യാ
തു॒രീയാ॑ യ॒ജ്ഞസ്യ॑ പ॒ക്ഷാ॑വൃ॒ഷയോ॑ ഭവ॒ന്തീ ।
ഗായ॑ത്രിം ത്രി॒ഷ്ടുഭം॑ ജഗ॒തീമനു॑ഷ്ടു॒ഭം ബൃ॒ഹദ॑ർകം
ഋ॑ത॒ജ്ഞാനാഃ॑ സു॒വരാ॑ഭര॒ന്നിഭം॑ ।

പഞ്ചഭിർധാതാ വി ദധാവിദം യത് താസാഽ സ്വസ്ജ്ജന
 യത് പഞ്ചപഞ്ച । താസാമു യന്തി പ്രയവേണ പഞ്ച
 നാനാ രൂപാണി ക്രതവോ വസാനാഃ । ത്രിശ്ശശമ് സ്വസാര
 ഉപ യന്തി നിഷ്കൃതശ്ച സമാനം കേതും പ്രതിമുഞ്ചമാനാഃ । 22

4.3.11.3

ഋതൃസ്തന്നതേ കവയഃ പ്രജാനതീർ മധ്യേഛരന്ദസഃ
 പരി യന്തി ഭാസ്വതീഃ । ജ്യോതിഷ്ഠതീ പ്രതി മുഞ്ചതേ നഭോ
 രാത്രീ ദേവീ സൂര്യസ്യ വ്രതാനി । വി പശ്യന്തി പശവോ
 ജായമാനാ നാനാരുപാ മാതൂരസ്യാ ഉപസ്ഥേ ॥
 ഏകാഷ്ടകാ തപസാ തപ്യമാനാ ജജാന ഗർഭം മഹിമാന-
 മിന്ദ്രം । തേന ദസ്യൂൻ വ്യസഹന്ത ദേവാ ഹന്താ
 ഽസൂരാണാ-മഭവച്ചപീഭിഃ । അനാനുജാമനുജാം മാമകർത
 സത്യം വദന്ത്യനിച്ച ഏതത് । ഭൂയാസ് - [] 23

4.3.11.4

മസ്യ സുമതൗ യഥാ യൂയമന്യാ വോ അന്യാമതി മാ
 പ്ര യുക്ത । അഭൂന്മ സുമതൗ വിശവേദാ ആഷ്ട
 പ്രതിഷ്ഠാമവിദദ്ധി ഗാധം । ഭൂയാസമസ്യ സുമതൗ യഥാ

യു॒യമ॒ന്യോ॒ വോ॑ അ॒ന്യാമ॒തി മാ॑ പ്ര॒യുക്ത॑ ।
 പ॒ഞ്ച॒ വ്യു॒ഷ്ടീ॒രനു॑ പ॒ഞ്ച॒ ദോ॒ഹാ ഗാ॑ം പ॒ഞ്ച॒നാമീ॑-
 മൃ॒തവോ॑ഽനു॒ പഞ്ച॑ । പ॒ഞ്ച॒ ദി॒ശഃ പ॒ഞ്ചദ॑ശേന॒ ക്ലൃപ്താഃ॑
 സ॒മാന॑മൃ॒ർധ്നീ॒രദി॑ ലോ॒കമേ॑കം । 24

4.3.11.5

ഋ॒തസ്യ॑ ഗർഭഃ പ്ര॒ഥമാ॑ വ്യു॒ഷ്ടുഷ്ടു॑പാമേ॒കാ മ॒ഹിമാ॑നം
 ബി॒ഭർതി॑ । സൂ॒ര്യസ്യ॑കാ ച॒രതി॑ നി॒ഷ്ക്രത്യേ॑ഷു
 ഘ॒ർമ॒സ്യകാ॑ സ॒വിതൈ॑കാം നി യ॒ച്ഛതി॑ । യാ പ്ര॒ഥമാ॑
 വ്യു॒ച്ഛച്ഛ॑ സാ യേ॒നൂര॑ഭ॒വദ്യമേ॑ । സാ നഃ പ॒യസ്വ॑തീ
 ധൃ॒ക്ഷ്യാ॒ന്തരാ॑മു॒ത്തരാ॑ഽസ॒മാം । ശു॒ക്രർഷ॑ഭാ നഭ॒സാ
 ജ്യോ॒തിഷാ॑ ഽഽഗാ॒ദ്-വി॒ശ്വാരു॑പാ ശബ॒ലീര॑ഗ്നി॒കേതുഃ॑ ।
 സ॒മാന॑മർമഽസ്വ॒പസ്യ॑മാ॒നാ ബി॒ഭ്രതീ॑ ജ॒രാമ॑ജ॒ര ഉ॒ഷ
 ആഽഗാഃ॑ । ഋ॒തൂനാ॑ം പ॒തീ () പ്ര॒ഥമേ॑യമാഽഗാ॒ഭഹാ॑ം
 നേ॒ത്രീ ജ॑നി॒ത്രീ പ്ര॒ജാ॒നാം । ഏ॒കാ സ॒തീ ബ॑ഹു॒ധോഷോ॑
 വ്യു॒ച്ഛസ്യ॑ജീ॒ർണാ॑ ത്വം ജ॒രയ॑സി സർവ॒മന്യ॑ത് । 25

(ഊ॒ർജമേ॑കാ - പ്ര॒തിമു॑ഞ്ചമാ॒നാ - ഭൂ॒യാസ॑ - മേ॒കം -
 പ॒ത്ത്യേ - കാ॒ന്നവി॑ഷ്ശ॒തിശ്ച॑) (A11)

4.3.12.1

അഗ്നേ॑ ജാ॒താൻ പ്ര॑ണു॒ദാ നഃ॑ സ॒പ॒താൻ പ്ര॑ത്യു॒ജാതാ-
 ഞ്ഞാ॑തവേദോ നു॒ദസ്വ॑ । അ॒സ്മേ ദീ॒ദിഹി॑ സു॒മനാ॑ അഹേ॒ഡൻ
 തവ॑ സ്യാ॒പ് ശർമ॑ൻ ത്രി॒വരും॑ ഉദ്ഭി॒ത് ।
 സഹ॑സാ ജാ॒താൻ പ്ര॑ണു॒ദാ നഃ॑ സ॒പ॒താൻ പ്ര॑ത്യു॒ജാതാ
 ഞ്ഞാ॑തവേദോ നു॒ദസ്വ॑ । അധി॑ നോ ബ്രൂ॒ഹി
 സു॒മന॑സ്യമാനോ വയ॑സ്യ സ്യാ॒മ പ്ര॑ണു॒ദാ നഃ॑ സ॒പ॒താൻ ।
 ചതു॑ശ്ച॒താരി॑ശഃ സ്തോ॒മോ വർചോ॑ ദ്ര॒വിണ॑പ് ഷോ॒ഡശഃ॑
 സ്തോ॒മ ഓജോ॑ ദ്ര॒വിണം॑ പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ പൂ॒രീ॒ഷമ॑സ്യ- [] 26

4.3.12.2

-ഹ്നോ॑ നാമ॑ । ഏ॒വഃ-ഉ॒രനോ॑ വ॒രിവഃ॑-ഉ॒രനഃ॑ ശം॒ഭുഃ-ഉ॒രനഃ॑
 പ॒രിഭുഃ॑-ഉ॒രന ആ॒ച്ച॒നോ മ॒നഃ-ഉ॒രനോ॑ വൃ॒ചഃ-ഉ॒രനഃ॑
 സി॒ന്ധുഃ-ഉ॒രനഃ॑ സമു॒ദ്രം ഉ॒രനഃ॑ സലി॒ലം ഉ॒രനഃ॑
 സം॑യ॒ച്ചനോ॑ വി॒യച്ച॑നോ ബൃ॒ഹച്ഛനോ॑ ര॒ഥന്ത॑രം ഉ॒രനോ॑
 നി॒കായഃ॑-ഉ॒രനോ॑ വി॒വധഃ॑-ഉ॒രനോ॑ ഗി॒രഃ-ഉ॒രനോ॑ ഭൃ॒ജഃ-ഉ॒രനഃ॑
 സ॒ഷ്ടുപ് ഉ॒രനോ॑ ടനു॒ഷ്ടുപ് ഉ॒രനഃ॑ ക॒കുച്ഛ॑ന സ്രി॒കകു॑ച്ഛനഃ॑
 കാ॒വ്യം ഉ॒രനോ॑ ട്കു॒പം ഉ॒രനഃ॑ - [] 27

4.3.12.3

പദപക്തിഃ-ഉരനോ ടക്ഷരപക്തിഃ-ഉരനോ വിഷ്ണുരപക്തിഃ-
 ഉരനഃ ക്ഷുരോ ഭൃജാണുനഃ പ്രച്ഛന്നഃ പക്ഷഃ-ഉരന ഏവഃ-
 ഉരനോ വരിവഃ-ഉരനോ വയഃ-ഉരനോ വയസ്കൃച്ഛനോ
 വിശാലം ഉരനോ വിഷ്ണുർധാഃ-ഉരനഃ ഉദിഃ-ഉരനോ
 ദൂരോഹണം ഉരന സ്തന്ത്രം ഉരനോ ടകാകം ഉരനഃ । 28

(അസ്യ - കുപണ്ണ - സ്തയസ്തീഷ്മ) (A12)

4.3.13.1

അഗ്നിർവൃത്രാണി ജങ്ഘനദ് ദ്രവിണസ്യുർവിപന്യയാ ।
 സമീദ്ധഃ ശുക്ര ആഹുതഃ । തപ് സോമാസി സത്പതി
 സ്തപ് രാജോത വൃത്രഹാ । താം ഭദ്രോ അസി ക്രതുഃ ।
 ഭദ്രോ തേ അഗ്നേ സ്വാനീക സംഭൃഗ്ഘോരസ്യ സതോ
 വിഷ്ണുണസ്യ ചാരുഃ । ന യത് തേ ശോചിസ്തഥസാ വർത്ത ന
 ധ്വസ്താനസ്തനുവി രേപ ആ ധുഃ । ഭദ്രം തേ അഗ്നേ
 സഹസിന്നനീകമുപാക ആ രോചതേ സൂര്യസ്യ । 29

4.3.13.2

രുശദ്-ദൃശേ ദദൃശേ നക്തയാ ചിദരുക്ഷിതം ദൃശ ആ
 രൂപേ അന്നം । സൈനാടനീകേന സുവിദത്രോ അസ്മേ

യഷ്ടാ ദേവാഃ ആയജിഷുഃ സ്വസ്തി । അദണ്യോ ഗോപാ ഉത
 നഃ പരസ്താ അഗ്നേ ദ്യുമദുത രേവദ് ദിദീഹി । സ്വസ്തി നോ
 ദിവോ അഗ്നേ പൃഥിവ്യാ വിശ്വായുർധേഹി യജമായ ദേവ ।
 യഥ് സീമഹി ദിവിജാത പ്രശസ്തം തദസ്താസു ദ്രവിണം
 ധേഹി ചിത്രം । യഥാ ഹോതർ മനുഷോ - [] 30

4.3.13.3

ദേവതാതാ യജേന്തഭിഃ സൂനോ സഹസോ യജാസി ।
 ഏവാ നോ അദ്യ സമനാ സമാനാനു-ശന്നഗ്ന ഉശതോ
 യക്ഷി ദേവാൻ । അഗ്നിമീധേ പുരോഹിതം യജന്തസ്യ
 ദേവമൃതിജം । ഹോതാരഃ രത്നധാതമം । വൃഷാ സോമ
 ദ്യുമാഃ അസി വൃഷാ ദേവ വൃഷവ്രതഃ । വൃഷാ ധർമാണി
 ദധിഷേ । സാന്തപനാ ഇദഃ ഹവിർ മരുതസ്തജ്ജുജുഷുന ।
 യുഷ്താകോതീ രിശാദസഃ । യോ നോ മർതോ വസവോ
 ദുർഹൃണായുസ്തിരഃ സത്യാനി മരുതോ - [] 31

4.3.13.4

ജിഹ്വാഃസാത് । ദ്രുഹഃ പാശം പ്രതി സ മുചീഷു
 തപിഷ്ഠേന തപസാ ഹന്തനാ തം । സംവത്സരീണാ മരുതഃ

സ്വർകാ ഉരുക്ഷയാഃ സഗണാ മാനുഷേഷു । തേഽസ്മത്
 പാശാൻ പ്രമുഞ്ചന്താഹ്സഃ സാന്തപനാ മദിരാ
 മാദയിഷ്ണവഃ । പിപ്രീഹി ദേവാഃ ഉശതോ യവിഷു വിദാഃ
 ഋതൃർഋതൃപതേ യജേഹ । യേ ദൈവ്യാ
 ഋതിജസ്തേഭി രഗേ ത്വഹ് ഹോത്ഋണാമസ്യായജിഷുഃ ।
 അഗേ യദദ്യ വിശോ അധാരസ്യ ഹോതഃ പാവക - [] 32

4.3.13.5

ശോചേ വേഷ്ടാഹി യജാ । ഋതാ യജാസി മഹിനാ
 വി യദ്ഭൂർ ഹവ്യാ വഹ യവിഷു യാ തേ അദ്യ । അഗ്നിനാ
 രയിമശ്ശവത് പോഷമേവ ദിവേദിവേ । യശസം വീരവത്തമം ।
 ഗയസ്താനോ അമീവഹാ വസുവിത് പുഷ്ടിവർധനഃ ।
 സുമിത്രഃ സോമ നോ ഭവ । ഗൃഹമേധാസ ആ ഗത
 മരുതോ മാഽപ ഭൂതന । പ്രമുഞ്ചന്തോ നോ അഹ്സഃ ।
 പൂർവീഭിർഹി ദദാശിമ ശരദ്ഭിർ മരുതോ വയം ।
 മഹോഭി- [] 33

4.3.13.6

-ശ്ചർഷണീ॑നാം । പ്ര॒ബുധ്നി॑യാ॒ ഇ॒രതേ॑ വോ॒ മഹാ॑ഽസി
 പ്ര॒ണാമാ॑നി പ്ര॒യജ്യ॑വ॒സ്തിര॑ധാം । സ॒ഹസ്രീ॑യം ദ॒മ്യം
 ഭാ॒ഗമേ॑തം ഗൃ॒ഹമേ॑ധീ॒യം മരു॑തോ ജു॒ഷധാം॑ । ഉ॒പ യ॑മേതി
 യു॒വതിഃ॑ സു॒ദക്ഷം॑ ദോ॒ഷാ വ॑സ്തോർ ഹ॒വിഷ്ഠ॑തീ ഘൃ॒താചീ॑ ।
 ഉ॒പ സ്വൈ॑നമര॒മതി॑ർവ-സൃ॒യുഃ । ഇ॒മോ അ॑ഗേ
 വീ॒തത॑മാനി ഹ॒വ്യാ ഽജ॑സ്രോ വ॒ക്ഷി ദേ॒വതാ॑തിമുച്ഛ॒ ।
 പ്ര॒തി ന॑ ഇ॒ഽസു॑രഭീ॒ണി വി॑യന്തു ।
 ക്രീ॒ഡം വഃ॑ ശർധോ॒ മാരു॑തമന॒ർവാണ॑ഽ ര॒ഥേശു॑ഭം । 34

4.3.13.7

ക॒ണാ അ॑ഭി പ്ര॒ ഗായ॑ത । അ॒ത്യാസോ॑ ന യേ॒ മരു॑തഃ
 സ്വ॒ഞ്ചോ യ॑ക്ഷദൃ॒ശോ ന॑ ശു॒ഭയ॑ന്ത മ॒ര്യാഃ॑ । തേ॒ ഹർമ്യേ॑ഷ്ടാഃ
 ശി॒ശവോ॑ ന ശു॒ഭ്രാ വ॒മ്സാസോ॑ ന പ്ര॒ക്രീഡി॑നഃ
 പ॒യോധാഃ॑ । പ്രൈ॒ഷാമ॑ജ്ജ്വേ॒ഷു വി॑മു॒രേവ॑ രേജ॒തേ
 ഭൂ॒മി॒ര്യാമേ॑ഷു യ॒ദ്ധ യു॑ഞ്ജതേ ശു॒ഭേ ।
 തേ॒ ക്രീ॒ഡയോ॑ ധു॒നയോ॑ ദ്രാജദൃ॒ഷ്ടയഃ॑ സ്വ॒യം മ॑ഹി॒ത്വം
 പ॒നയ॑ന്ത ധു॒തയഃ॑ । ഉ॒പഹ॑രേ॒ഷു യ॑ദചി॒ധാം യ॑യിം വ॒യ
 ഇ॒വ മരു॑തഃ കേ॒ന - [] 35

4.3.13.8

ചിത് പമാ । ശ്ചോതന്തി കോശാ ഉപ വോ രഥേഷാ
 ഘൃതമുക്ഷതാ മധുവർണമർചതേ । അഗ്നിമഗ്നിഃ ഹവീമഭിഃ
 സദാ ഹവന്ത വിശ്വതിം । ഹവ്യവാഹം പുരുപ്രിയം ।
 തഃ ഹി ശശ്വന്ത ഇന്ധതേ സ്രുചാ ദേവം ഘൃതശ്ചുതാ ।
 അഗ്നിഃ ഹവ്യായ വോഽവേ ।

ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ > ¹, ശ്ലഥ് വൃത്ര > ²,

മിന്ദ്രം ഹോ വിശ്വതസ്തരീ > ³, ന്രം നരോ > ⁴,

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവൃധാനോ > ⁵,

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വർധനേന > ⁶ । 36

(സൂര്യസ്യ - മനുഷോ - മരുതഃ - പാവക - മഹോദീ -
 രഥേശുഭ - കേന - ഷഡ്ചതാരിശ്ശച്ച) (A13)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :-

(അപാന്തേ¹ - നയം¹ പുരോ¹ ഭുവഃ¹ - പ്രാചീ¹ - ധ്രുവക്ഷി¹ -
തി¹സ്ത്വ¹വി¹ - രി¹ന്ദ്രാ¹ഗീ¹ - മാ¹ ഛന്ദ¹ - ആ¹ശു¹സ്ത്രി¹വു¹ -
ദ¹ഗേ¹ർഭാ¹ഗോ¹ - ട¹സ്യേ¹ക¹ - യേ¹യമേ¹വ സാ¹ യാ¹ -
ട¹ഗേ¹ ജാ¹താ¹ - ന¹ഗ്നി¹ർ വൃ¹ത്രാ¹ണി¹ - ത്ര¹യോ¹ദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അപാന്തേ¹ - ന്ദ്രാ¹ഗീ¹ - ഇ¹യമേ¹വ - ദേ¹വതാ¹താ¹ -
ഷ¹ട്¹ത്രി¹ശ്ശ¹ത്)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 4 :-

(അപാന്തേ¹മൻ¹ - ഹ¹വി¹ഷാ¹ വർധ¹നേ¹ന)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.3.1 Appendix

4.3.13.8-ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ > ¹, ശ്ലഥ്-വൃത്ര > ²,

ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ പരി വാജേഷു ഭൂഷമഃ ।

തദാം ചേതി പ്രവീര്യം ॥

ശ്ലഥ്-വൃത്ര മുത സനോതി വാജമിന്ദ്രാ യോ അഗ്നീ
സഹൂരീ സപര്യാത് । ഇരജ്യന്താ വസവ്യസ്യ ഭൂരേഃ സഹ
സ്തമാ സഹസാ വാജയന്താ ॥ (Appearing in TS 4.2.11.1)

4.3.13.8 മിന്ദ്രം ഘോ വിശ്വതസ്സരി > ³, ന്ദ്രം നരോ > ⁴,

ഇന്ദ്രം ഘോ വിശ്വതസ്സരി ഹവാമഹേ ജനേഭ്യഃ ।

അസ്മാകമസ്മു കേവലഃ ॥

ഇന്ദ്രം നരോ നേമധിതാ ഹവന്തേ യത്പാര്യോ യുനജന്തേ
ധിയസ്താഃ । ശൂരോ നൃഷാതാ ശവസശ്ചകാന ആ ഗോമതി
പ്രജേ ഭജാ താനഃ ॥ (Appearing in TS 1.6.12.1)

4.3.13.8 വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവൃധാനോ>⁵,

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വർധനേന >⁶

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവൃധാനഃ സ്വയം യജസ്വ
തനുവം ജുഷാണഃ । മുഹൃന്ത്വന്യേ അഭിതഃ സ്വപന്താ
ഇഹാസ്മാകം മഘവാ സ്മുരിരസ്തു ॥

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വർധനേന ത്രാതാരമിന്ദ്ര-
മകൃണോരവധ്യം । തസ്മൈ വിശഃ സമനമന്ത
പൂർവീരയമുഗ്രോ വിഹവേധാ യഥാസത് ॥

(Appearing in TS 4.6.2.6)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

4.4 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -

പഞ്ചമചിതിശേഷനിരൂപണം

4.4.1.1

രശ്മിരസി ക്ഷയായ താ ക്ഷയം ജിന പ്രതിരസി ധർമായ
താ ധർമ്മം ജിനാനിതിരസി ദിവേ താ ദിവം ജിന
സന്ധിരസ്യന്തരിക്ഷായ താഽന്തരിക്ഷം ജിന പ്രതിധിരസി
പൃഥിവ്യൈ താ പൃഥിവീം ജിന വിഷ്ണുഭാഽസി വൃഷ്ട്യൈ
താ വൃഷ്ടിം ജിന പ്രവാഽസ്യഹേ താഽഹർ ജിനാനു
വാഽസി രാത്രിയൈ താ രാത്രിം ജിനോ ശിഗസി - [] 1

4.4.1.2

വസുഭ്യസ്താ വസുഞ്ജിന പ്രകേതാഽസി രുദ്രഭ്യസ്താ
രുദ്രാഞ്ജിന സുദീതിരസ്യാദിത്യേഭ്യസ്താ ഽദിത്യാ-
ഞ്ജിനാഽജോഽസി പിതൃഭ്യസ്താ പിതൃഞ്ജിന തന്തുരസി
പ്രജാഭ്യസ്താ പ്രജാ ജിന പൃതനാഷാഡസി പശുഭ്യസ്താ
പശുഞ്ജിന രേവദസ്യോഷധീഭ്യ-സ്താഽഷധീർ

ജി॒ന്വാദി॑ജി॒ദസി॑ യു॒ക്തഗ്രാ॑വേ॒ന്ദ്രായ॑ ത്വേ॒ന്ദ്രം

ജി॒ന്വാധി॑പതി॒രസി॑ പ്രാ॒ണായ॑ - [] 2

4.4.1.3

താ॒ പ്രാ॒ണം ജി॒ന്വ യ॑ന്താ॒സ്യ॑പാ॒നായ॑ താ॒ഽപാ॑നം ജി॒ന്വ
സ॒ഘ് സ॑ർവ്വോ॒സി ച॑ക്ഷു॒ഷേ താ॒ ച॑ക്ഷു॒ർജി॒ന്വ വ॑യോ॒ധാ
അ॒സി ശ്രോ॑ത്രായ॒ താ॒ ശ്രോ॑ത്രം ജി॒ന്വ ത്രി॑വൃ॒ദസി॑
പ്ര॒വൃ॒ദസി॑ സം॒വൃ॒ദസി॑ വി॒വൃ॒ദസി॑ സ॒ഘ്രോ॑ഹോ॒സി
നീ॒രോ॑ഹോ॒സി പ്ര॒രോ॑ഹോ॒സ്യനു॑രോഹോ॒സി
വ॒സ്യു॒കോ॒സി വേ॑ഷ॒ശ്രി॒രസി॑ വ॒സ്യു॒ഷ്ടി॒രസി॑ । 3

(ഉ॒ശി॒ഗ്സി - പ്രാ॒ണായ॑ - ത്രി॑ച॒താരി॑ഘ്ശ) (A1)

4.4.2.1

രാ॒ജ॒ന്യസി॑ പ്രാ॒ചീ ദി॒ഗ്വസ॑വ॒സ്തേ ദേ॒വാ അ॑ധി॒പത॑യോ
ഽഗ്നി॑ർ ഹേ॒തീനാ॑ം പ്ര॒തിധ॑ർതാ॒ ത്രി॑വൃ॒ത് താ॒ സ്തോ॑മഃ
പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ ശ്ര॑യ॒താജ്യ॑-മു॒ക്ഥമ॑വൃ॒ഥയ॑ഥ് സ്തോ॒നാതു॑
ര॒ഥന്ത॑ര॒ഘ് സാ॑മ പ്ര॒തിഷ്ഠി॑ത്യെ വി॒രാധ॑സി ദക്ഷി॒ണാ
ദി॒ഗ്വദ്രാ॑സ്തേ ദേ॒വാ അ॑ധി॒പത॑യ ഇ॒ന്ദ്രോ ഹേ॒തീനാ॑ം
പ്ര॒തിധ॑ർതാ പ॒ഞ്ചദ॑ശ॒സ്താ സ്തോ॑മഃ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ ശ്ര॑യ॒തു

പ്ര-ഉഗമുക്ഥമവ്യഥയഥ് സ്തദ്നാതു ബൃഹഥ് സാമ
പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ സമ്രാധസി പ്രാതീചീ ദി- [] 4

4.4.2.2

-ഗാദിത്യാസ്തേ ദേവാ അധിപതയഃ സോമോ ഹേതീനാം
പ്രതിധർതാ സപ്തശസ്ത്വാ സ്തോമഃ പൃഥിവ്യാഽശ്രയതു
മരുത്വതീയ-മുക്ഥമവ്യഥയഥ് സ്തദ്നാതു വൈരുപച് സാമ
പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ സമ്രാധസ്യുദീചീ ദിഗിശോ തേ ദേവാ
അധിപതയോ വരുണോ ഹേതീനാം പ്രതിധർതൈ കവിച്
ശസ്ത്വാ സ്തോമഃ പൃഥിവ്യാഽശ്രയതു നിഷ്ക്ലവല്യ-
മുക്ഥമവ്യഥയഥ് സ്തദ്നാതു വൈരാജച് സാമ പ്രതിഷ്ഠിത്വാ
അധിപത്യസി ബൃഹതീ ദിങ്മരുതസ്തേ ദേവാ
അധിപതയോ - [] 5

4.4.2.3

ബൃഹസ്പതിർ ഹേതീനാം പ്രതിധർതാ ത്രിണവത്രയസ്ത്വിച്ശൗ
ത്വാ സ്തോമഃ പൃഥിവ്യാഽശ്രയതാം വൈശ ദേവാഗ്നിമാരുതേ
ഉക്ഥേ അവ്യഥയന്തീ സ്തദ്നീതാച് ശാകാശരൈവതേ സാമനീ
പ്രതിഷ്ഠിത്വാ അന്തരിക്ഷായർഷയസ്ത്വാ പ്രഥമജാ

ദേവേഷു ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥന്തു വിധർതാ ചാ
യഥധീപതിശ്ച തേ ത്വാ സർവേ സംവിദാനാ നാകസ്യ
പൃഷ്ഠേ സുവർഗേ ലോകേ യജമാനം ച സാദയന്തു । 6

(പ്രതീചീ ദിങ് - മരുതസ്തേ ദേവാ അധീപതയ -
ശ്ചത്വാരിശ്ശ്ച) (A2)

4.4.3.1

അയം പുരോ ഹരികേശഃ സൂര്യരശ്മിസുസ്യ രഥഗൃഥ്സശ്ച
രഥൗജാശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ പുഞ്ജികസ്ഥലാ ച
കൃതസ്ഥലാ ചാഹ്നരസൗ യാതുധാനാ ഹേതീ രക്ഷാശ്സി
പ്രഹേതി രയം ദക്ഷിണാ വിശ്വ കർമാ തസ്യ രഥസ്വനശ്ച
രഥേ-ചിത്രശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ മേനകാ ച
സഹജന്യാ ചാഹ്നരസൗ ദങ്ഷ്ഠവഃ പശവോ ഹേതിഃ
പൗരുഷേയോ വധഃ പ്രഹേതി രയം പശ്വാദ് വിശ്വവൃചാ-
സ്തസ്യ രഥ പ്രോതശ്ചാ-സമരഥശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ
പ്രജോചന്തീ ചാ - [] 7

4.4.3.2

നു॒ജോ॑ച॒ന്തീ-ചാ॑ഹ്ന॒രസൗ॑ സ॒ർപാ॑ ഹേ॒തിർ വ്യാ॑പ്രഘാഃ
 പ്ര॒ഹേ॑തി ര॒യ മു॑ത്തരാമ് സം॒യദ്-വ॑സു॒സ്തസ്യ॑ സേന॒ജിച്ഛ॑
 സു॒ഷേ॑ണശ്ച സേനാനി ഗ്രാമ॒ണ്യൗ വി॒ശ്വാചീ॑ ച
 ഘൃ॒താചീ॑ ചാ॒ഹ്ന॒രസാ॑ വാപോ ഹേ॒തിർ വാ॑തഃ പ്ര॒ഹേ॑തി
 ര॒യ-മു॑പ॒ര്യർ വാ॒ഗ്വ-സു॒സ്തസ്യ॑ താർക്ഷ്യ-ശ്ചാ॒രിഷ്ട-
 നേ॒മിശ്ച॑ സേനാനി ഗ്രാമ॒ണ്യാ വൂ॒ർവശീ॑ ച പൂ॒ർവ-
 ചി॒ത്തിശ്ചാ-ഹ്ന॒രസൗ॑ വി॒ദ്യുദ്ധേ॑തിർ-വ॒സ്പുർജ॑ൻ പ്ര॒ഹേ॑തി
 സ്തേ॒ഭ്യോ നമ॑സ്തേ നോ മൃ॒ധയ॑ന്തു തേ യം - [] 8

4.4.3.3

ദി॒ഷോ॑ യശ്ച നോ ദോ॒ഷി തം ഹ്വോ॑ ജംഭേ
 ദധാ॒മ്യായോ॑സ്താ സ॒ദനേ॑ സാദയാമൃ॒വതഃ॑ ഛായായാം നമഃ
 സമു॒ദ്രായ॑ നമഃ സമു॒ദ്രസ്യ॑ ചക്ഷ॒സേ പര॑മേഷ്ഠീ താ
 സാദ॒യതു॑ ദി॒വഃ പൃ॒ഷ്ഠേ വൃ॒ചസ്വ॑തീം പ്ര॒ഥ॒സ്വതീം
 ഹി॒ദൃമ॑തീം പ്ര॒ദൃമ॑തീം പ॒രിദൃ॑മതീം ദി॒വം യച്ഛ॑ ദി॒വം
 ദൃ॒ഹ ദി॒വം മാ ഹി॑ഹ്സീർ വി॒ശ്വൈസ്ത॑ പ്രാണായാപാനായ
 വ്യാനായോദാനായ പ്രതി॒ഷ്ഠായൈ॑ ചരി॒ത്രായ॑
 സൂ॒ര്യസ്താഭി॑ പാതു മ॒ഹ്യാ സ്വ॒സ്ത്യാ () ഛർദി॑ഷാ

ശന്തമേന തയാ ദേവതയാഽങ്ഗീരസ്വാദ്-ധ്രുവാ സീദ ।
 പ്രോഥമശോ ന യവസേ അവിഷ്യൻ യദാ മഹഃ
 സ്വരണാദ് വൃസ്ഥാത് । ആദസ്യ വാതോ അനു വാതി
 ശോചിരധ സ്മ തേ വ്രജനം കൃഷ്ണമസി । 9 (പ്രജോചന്തി ച
 - യഃ - സ്വസ്ത്യാ - ഷ്ടാവിശ്ശതിശ്ച) (A3)

4.4.4.1

അഗ്നിർമൂർധാ ദിവഃ കകുത് പതിഃ പൃഥിവ്യാ അയം ।
 അപാഽ രേതാഽസി ജിന്വതി ।
 താമഗ്നേ പുഷ്കരാദധൃമർവാ നിർമൻമത । മൂർധ്വോ
 വിശ്വസ്യ വാഘതഃ । അയമഗ്നിഃ സഹസ്രിണോ വാജസ്യ
 ശതിനസ്സതിഃ । മൂർധാ കവീ രയിണാം । ഭുവോ യജ്ഞസ്യ
 രജസശ്ച നേതാ യത്രാ നിയുദ്ഭിഃ സചസേ ശിവാഭിഃ ।
 ദിവി മൂർധാനം ദധിഷ്ഠേ സുവർഷാം ജിഹ്വാമഗ്നേ ചകൃഷ്ഠേ
 ഹവ്യവാഹം । അബോധൃഗ്നിഃ സമിധാ ജനാനാം - [] 10

4.4.4.2

പ്രതി ധേനുമീവാ യതീമുഷാസം । യഹാ ഇവ പ്രവയാ-
 മുജ്ജിഹാനാഃ പ്ര ഭാനവഃ സിന്ദതേ നാകമച്ഛ ।
 അവോചാമ കവയേ മേധ്യായ വചോ വന്ദാരു വൃഷഭായ

വൃഷ്ടേ॑ । ഗവി॑ഷ്ഠിരോ॑ നമ॑സാ സ്തോ॑മമഗ്നൗ॑ ദിവീ॑വ
 രുക്മു॑ർ വൃ॒ഞ്ചമ॑ശ്രേ॒ത് । ജന॑സ്യ ഗോ॒പാ അ॑ജനി॒ഷ്ട
 ജാഗൃ॑വിരഗ്നിഃ॒ സുദ॑ക്ഷഃ॒ സുവി॑തായ നവ്യ॑സേ ।
 ഘൃ॒തപ്ര॑തീകോ ബൃഹ॑താ ദിവി॑സ്തൃശാ॒ ദ്യുമ॑ദി ഭാ॒തി
 ഭര॑തേഭ്യഃ ശുചിഃ॑ । താമ॑ഗ്നേ അ॒ങ്ഗിര॑സോ - [] 11

4.4.4.3

ഗൃഹാ॑ ഹി॒തമ॑ന്വ-വി॒ന്ദന്തി॑ശ്രിയാ॒ണം വ॑നേ॒വനേ॑ ।
 സ ജാ॑യസേ മ॒ഥ്യമാ॑നഃ സഹോ॑ മഹ॒ത് താമാ॑ഹുഃ
 സഹ॑സസ്തൃ॒ത്രമ॑ങ്ഗിരഃ । യജ്ഞ॑സ്യ കേ॒തും പ്ര॑ഥ॒മം
 പു॒രോഹി॑തമഗ്നിം നര॑സ്ത്രി॒ഷധ॑സ്ഥേ॒ സമി॑ന്ധതേ ।
 ഇ॒ന്ദ്രേണ॑ ദേ॒വൈഃ സ॑രഥ॒ഃ സ ബ॑ർഹി॒ഷി സീ॑ദന്നി
 ഹോ॒താ യജ്ഞാ॑യ സു॒ക്രതും॑ । താ॒ം ചി॑ത്രശ്ര॒വസ്തുമ॑
 ഹവ॑ന്തേ വി॒ക്ഷു ജ॑ന്തവഃ । ശോ॒ചിഷ്ഠേ॑ശം പുരു॒പ്രിയാ॑ഗ്നേ
 ഹവ്യായ॑ വോ॒ഡവേ॑ । സഖായഃ॑ സം॒വഃ
 സമൃ॑ഞ്ചമി॒ഷഃ - [] 12

4.4.4.4

സ്തോ॑മം ചാഗ്ന॑യേ । വർഷി॑ഷ്ഠായ ക്ഷി॒തീനാ॑മൂർജോ॒ നപ്രേ॑
 സഹ॑സ്വതേ । സ॒ഘ്സമി॑ദ്യുവസേ വൃ॒ഷന്നഗ്നേ॑ വിശ്വാ॑ന്യു॒ര്യ

ആ । ഇ॒ഡ॒സ്തദേ॑ സ॒മി॒ധ്യ॒സേ॒ സ॒ നോ॑ വ॒സ്യ॒ന്യാ॒ ഭര॑ ।
 ഏ॒നാ॒ വോ॑ അ॒ഗ്നിം॒ നമ॑സോർജോ॒ നപാ॑ത്ഥാ॒ ഹു॒വേ॑ ।
 പ്രി॒യം ചേ॑തി॒ഷ്ടമ॑രതിഃ॒ സ്വ॒ധാരം॑ വി॒ശ്വ॒സ്യ॒ ദൃ॒തമ॑മൃതം ।
 സ॒ യോ॑ജ॒തേ അ॑രു॒ഷോ॒ വി॒ശ്വഭോ॑ജ॒സാ॒ സ॒ ദു॒ദ്ര॒വഥ്
 സ്വാ॑ഹുതഃ । സു॒ബ്ര॒ഹ്മാ॒ യജ॑ഞഃ॒ സു॒ശ്ര॒മീ - [] 13

4.4.4.5

വ॒സ്യ॒നാം ദേ॒വ॒ രാ॒ധോ॑ ജ॒നാനാ॑ം ।
 ഉ॒ദ॒സ്യ॒ ശോ॑ചി॒രസ്ഥാ॑ദാ-ജു॒ഹ്വാന॑സ്യ॒ മീ॒ഢുഷഃ॑ ।
 ഉ॒ദ॒ധു॒മാസോ॑ അ॒രു॒ഷാസോ॑ ദി॒വി॒സ്തൃ॒ശഃ॒ സമ॑ഗ്നി॒മി॒ന്ധതേ॑
 നരഃ॑ । അ॒ഗ്നേ॒ വാ॒ജ॒സ്യ॒ ഗോ॑മ॒ത ഇ॒ശാനഃ॑ സ॒ഹസോ॑
 യഹോ॑ । അ॒സ്മേ॒ ധേ॑ഹി॒ ജാ॑ത॒വേദോ॑ മ॒ഹി ശ്ര॑വഃ ।
 സ॒ ഇ॒ധാനോ॑ വ॒സ്യ॒ഷ്ടവി॑-ര॒ഗ്നിരീ॒ഡേ॒ന്യോ॑ ഗി॒രാ ।
 രേ॒വദ॑സ്മദൃ॒പം പൂ॑ർവ॒ണീ॒ക ദീ॑ദി॒ഹി । ക്ഷ॑പോ॒ രാ॒ജ॒ന്നുത॑
 ത്ഥനാ॑ഽഗ്നേ॒ വസ്തോ॑രു॒തോഷ॑സഃ । സ॒ തി॒ഗ്മജ॑ഃ - [] 14

4.4.4.6

ര॒ക്ഷ॒സോ॑ ദ॒ഹ പ്ര॑തി । ആ॒ തേ॑ അ॒ഗ്ന ഇ॒ധീമ॑ഹി॒ ദൃ॒മന്തം॑
 ദേ॒വാജ॑രം । യ॒ദ്ധ്യ॒ സ്യാ॑ തേ॒ പനീ॑യ॒സീ സ॒മിദ്-ദീ॑ദ॒യതി॑

ദൃവീ॑ഷ॒ഃ സ്തോ॒തൃ॒ഭ്യ॒ ആ॒ ഭര॑ । ആ॒ തേ॒ അ॒ഗ്ന॒ ജ॒ചാ॒ ഹ॒വിഃ
ശു॒ക്ര॒സ്യ॒ ജ്യോതി॑ഷസ്തപേ । സു॒ശ്ച॒ന്ദ്ര॒ ദ॒സ്മു॒ വി॒ശ്വ॑പ॒തേ
ഹ॒വ്യ॒വാ॒ഽതൃ॒ഭ്യ॒ ഹൃ॒യത॑ ഇ॒ഷ॒ഃ സ്തോ॒തൃ॒ഭ്യ॒ ആ॒ ഭര॑ ।
ഉ॒ഭേ സു॒ശ്ച॒ന്ദ്ര॒ സർ॒പി॒ഷോ॒ ദർ॒വീ॑ ശ്രീ॒ണീ॒ഷ ആ॒സനി॑ ।
ഉ॒തോ ന॒ ഉത് പു॑പു॒ര്യാ- [] 15

4.4.4.7

ഉ॒ക്ഥേ॑ഷു॒ ശ॒വ॒സ॒സ്തത॑ ഇ॒ഷ॒ഃ സ്തോ॒തൃ॒ഭ്യ॒ ആ॒ ഭര॑ ।
അ॒ഗ്നേ॒ തമ॑ദ്യാശം ന സ്തോ॒മൈഃ ക്ര॒തും ന॒ ഭ॒ദ്ര॒ഃ
ഹൃ॒ദി॒സ്തൃ॒ശം । ജ॒ധ്യാമാ॑ ത ഓ॒ഹൈഃ ।
അ॒ധാ ഹൃ॒ഗ്നേ ക്ര॒തോർ ഭ॒ദ്ര॒സ്യ॒ ദക്ഷ॑സ്യ॒ സാ॒ധോഃ ।
ര॒ഥീർ ജ॒ത॒സ്യ॒ ബൃ॒ഹതോ॑ ബ॒ഭൂമ॑ । ആ॒ഭി॒ഷ്ടേ॒ അ॒ഭ്യ
ഗീ॒ർഭിർ ഗൃ॒ണ॒ന്തോഽഗ്നേ॑ ദാ॒ശേ॒മ । പ്ര॒തേ ദി॒വോ ന
സ്ത॒നയ॑ന്തി ശു॒ഷ്താഃ । ഏ॒ദിർനോ॑ അ॒ർക്കൈർഭ॒വാ നോ
അ॒ർവാ॑ൺ - [] 16

4.4.4.8

ഖ്വ॑സുവ॒ർന ജ്യോതിഃ॑ । അ॒ഗ്നേ വി॒ശ്വോ॑ഭിഃ സു॒മ॒നാ
അ॒നീ॑കൈഃ । അ॒ഗ്നി॒ഃ ഹോ॑താരം മ॒ന്വേ ദാ॒സ്വ॒ന്തം വ॒സോഃ

സു॒നു॒ഃ സ॒ഹസോ॑ ജാ॒തവേ॑ദസം । വി॒പ്രം ന॑ ജാ॒തവേ॑
ദസം । യ ഊ॒ർധ്വായാ॑ സ്വ॒ധാരോ॑ ദേ॒വോ ദേ॒വാച്യോ॑ കൃ॒പാ ।
ഘൃ॒തസ്യ॑ വി॒ദ്രാഷ്ടീ॑മനു॒ശുക്രശോ॑ചിഷ ആ॒ജുഹ്വാ॑നസ്യ
സർ॒പിഷഃ॑ । അ॒ഗ്നേ ത്വം നോ॑ അ॒ന്തമഃ॑ । ഉ॒ത ത്രാ॒താ ശി॒വോ
ഭവ॑ വരു॒മഃ । തം ത്വാ॑ ശോ॒ചിഷു॑ ദീ॒ദിവഃ॑ ।

സു॒മ്നായ॑ നു॒നമീ॑മഹേ സ॒ഖിഭ്യഃ॑ । വ॒സുര॑ഗ്നിർ
വ॒സുശ്ര॑വാഃ () । അ॒ച്ഛാ ന॑ക്ഷി ദ്യു॒മത്ത॑മോ ര॒യിം ദാഃ॑ । 17

(ജനാ॑നാ - മങ്ഗീ॑രസ - ഇ॒ഷ്ട - സു॒ശമീ॑ - തി॒ശജംഭ॑ -
പു॒പുര്യാ॑ - അർ॒വാങ് - വ॒സുശ്ര॑വാഃ - പഞ്ച॑ ച) (A4)

4.4.5.1

ഇ॒ന്ദ്രാഗ്നി॑ഭ്യാം ത്വാ സ॒യുജാ॑ യു॒ജാ യു॒നജ്ജ്യാ॑ ഘാ॒രാഭ്യാം॑
തേ॒ജസാ॑ വർ॒ചസോ॑ ക്ഷ്മേ॒ഭിഃ സ്തോ॑മേ॒ഭിഃ ഛ॒ന്ദോഭി॑ ര॒രൈ
പോ॒ഷായ॑ സ॒ജാതാ॑നാം മ॒ധ്യമ॑സ്തേ॒വായ മയാ॑ ത്വാ
സ॒യുജാ॑ യു॒ജാ യു॒നജ്ജ്യാ॑ംബാ ദു॒ലാ നി॑ത॒തി ര॒ദ്രയ॑ന്തീ
മേ॒ഘയ॑ന്തീ വർ॒ഷയ॑ന്തീ ചു॒പുണീ॑കാ നാമാ॒സി
പ്ര॒ജാപ॑തിനാ ത്വാ വി॒ശ്വാഭി॑ർ ധീ॒ഭിരു॑പ ദധാമി
പൃ॒ഥിവ്യു॑ദപു॒രമ॑ന്നേ॒ന വി॒ഷ്ടാ മ॑നു॒ഷ്ടാസ്തേ॑ ഗോ॒പ്താരോ॑
ഗ്നിർ വി॒യത്തോ॑ഽസ്യാം താമ॒ഹം പ്ര॑ പ॒ദ്യേ സാ॑ - [] 18

4.4.5.2

മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്ത്വധി ദ്യാരന്തരിക്ഷം ബ്രഹ്മണാ
 വിഷ്ടാ മരുതസ്തേ ഗോപ്താരോ വായുർ വിയത്തോഽസ്യാം
 താമഹം പ്ര പദ്യേ സാ മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്തു
 ദ്യാരപരാജിതാഽമൃതേന വിഷ്ടാഽഽദിത്യാസ്തേ
 ഗോപ്താരഃ സൂര്യോ വിയത്തോഽസ്യാം താമഹം പ്ര പദ്യേ
 സാ മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്തു । 19

(സാ - ട്വായാചിത്യാശ്ച) (A5)

4.4.6.1

ബൃഹസ്പതിസ്ത്വാ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ പൃഷ്ഠേ
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം ഽപിശ്വസൈ പ്രാണായാപാനായ വിശ്വം
 ജ്യോതിര്യുച്ഛാ- ഗ്നിസ്തേഽധിപതിർ വിശ്വകർമ്മാ ത്വാ
 സാദയത്വന്തരിക്ഷസ്യ പൃഷ്ഠേ ജ്യോതിഷ്ഠതീം ഽപിശ്വസൈ
 പ്രാണായാപാനായ വിശ്വം ജ്യോതിര്യുച്ഛാ
 വായുസ്തേഽധിപതിഃ പ്രജാപതിസ്ത്വാ സാദയതു ദിവഃ പൃഷ്ഠേ
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം ഽപിശ്വസൈ പ്രാണായാപാനായ വിശ്വം
 ജ്യോതിര്യുച്ഛാ പരമേഷ്ഠീ തേഽധിപതിഃ പുരോവാതസനിരസ്യ
 ഭ്രസനിരസി വിദ്യുഥ്സനി - [] 20

4.4.6.2

-രസി സ്തനയിതുസനിരസി വൃഷ്ടിസനിരസ്യ-ഗേരയാന്യസി
 ദേവാനാമഗേയാന്യസി വായോരയാന്യസി ദേവാനാം
 വായോയാന്യസ്യന്തരിക്ഷസ്യ യാന്യസി ദേവാനാമ-
 ന്തരിക്ഷയാന്യസ്യ-ന്തരിക്ഷമസ്യന്തരിക്ഷായ ത്വാ സലിലായ
 ത്വാ സർണീകായ ത്വാ സതീകായ ത്വാ കേതായ ത്വാ
 പ്രചേതസേ ത്വാ വിവസ്വതേ ത്വാ ദിവസ്താ ജ്യോതിഷ
 ആദിത്യേഭ്യസ്താർചേ ത്വാ രുചേ ത്വാ ദധുതേ ത്വാ () ഭാസേ ത്വാ
 ജ്യോതിഷേ ത്വാ യശോദാം ത്വാ യശസി തേജോദാം ത്വാ
 തേജസി പയോദാം ത്വാ പയസി വർചോദാം ത്വാ വർചസി
 ദ്രവിണോദാം ത്വാ ദ്രവിണേ സാദയാമി തേനർഷിണാ തേന
 ബ്രഹ്മണാ ത്വാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ് ധ്രുവാ സീദ । 21

(വിദ്യുത്സനിർ - ദധുതേ ത്വൈ - കാന്ന ത്രിശ്ശ്ച) (A6)

4.4.7.1

ഭൂയസ്കൂദസി വരിവസ്കൂദസി പ്രാച്യസ്യൂർധ്വാഽസ്യ-
 ന്തരിക്ഷസദസ്യ-ന്തരിക്ഷേ സീദാ-ഹ്നുഷദസി ശ്യേനസദസി
 ഗൃധ്രസദസി സുപർണസദസി നാകസദസി പൃഥിവ്യാസ്താ
 ദ്രവിണേ സാദയാമ്യ-ന്തരിക്ഷസ്യ ത്വാ ദ്രവിണേ സാദയാമി

ദിവസ്ത്വാ ദ്രവിണേ സാദയാമി ദിശാം ത്വാ ദ്രവിണേ
 സാദയാമി ദ്രവിണോദാം ത്വാ ദ്രവിണേ സാദയാമി പ്രാണം
 മേ പാഹ്യ-പാനം മേ പാഹി വ്യാനം മേ - [] 22

4.4.7.2

പാഹ്യായുർമേ പാഹി വിശായുർമേ പാഹി സർവായുർ മേ
 പാഹ്യഗ്നേ യത് തേ പരശ് ഹുന്നാമ താവേഹി സശ്
 രഭാവഹൈ പാണ്ഡ്യജന്യേഷ-പേധ്യഗ്നേ യാവാ അയാവാ
 ഏവാ ഊമാഃ സബുഃ സഗരഃ സുമേകഃ । 23

(വ്യാനം മേ - ദ്വാത്രിശ്ച) (A7)

4.4.8.1

അഗ്നിനാ വിശ്വാഷാട് സൂര്യേണ സ്വരാട് ക്രത്വാ
 ശചീപതിർ ഋഷഭേണ തപ്താ യജ്ഞേന മഘവാൻ
 ദക്ഷിണയാ സുവർഗോ മന്യൂനാ വൃത്രഹാ
 സൗഹാർദ്യേന തന്യുധാ അന്നേന ഗയഃ പൃഥിവ്യാഽസനോ
 ദൃഗ്ഭിരന്നാദോ വഷട്കാരേണർദ്ധഃ സാമ്നാ തന്യുപാ
 വിരാജാ ജ്യോതിഷാൻ ബ്രഹ്മണാ സോമപാ ഗോഭിർ
 യജ്ഞം ദാധാര ക്ഷത്രേണ മനുഷ്യാ-നശോന ച രഥേന ച
 വജ്ര്യുതുഭിഃ പ്രഭുഃ സംവത്സരേണ പരിഭൂ സ്തപസാഽനാ

ധൃഷ്ടഃ സൂര്യഃ സൻ തനുഭിഃ । 24

(അഗ്നി - രൈകാന്ന പഞ്ചാശത്) (A8)

4.4.9.1

പ്രജാപതിർമനസാ ധ്വേഛേതോ ധാതാ ദീക്ഷായാച്ഛ്
 സവിതാ ഭൃത്യാം പൃഷ്ഠാ സോമക്രയണ്യാം വരുണ ഉപനഭോ
 സൂര്യഃ ക്രീയമാണോ മിത്രഃ ക്രീതഃ ശിപിവിഷ്ട ആസാദിതോ
 നരന്ധീഷഃ പ്രോഹ്യമാണോ ധിപതിരാഗതഃ പ്രജാപതിഃ
 പ്രണീയമാനോ ധനിരാഗ്നീധേ ബൃഹസ്സതിരാഗ്നീധ്രാത്
 പ്രണീയമാന ഇന്ദ്രോ ഹവിർധാനേ ധിതിരാസാദിതോ
 വിഷ്ണുരൂപാവഹ്രിയമാണോ ധർവ്വോപോത്തോ യഥോ
 ധിഷ്ഠിതോ ധൃതപാ ആധുയമാനോ വായുഃ പൃയമാനോ
 മിത്രഃ ക്ഷീരശ്രീർമൻമീ സകതുശ്രീർ വൈശ്വദേവ
 ഉന്നീതോ രുദ്ര () ആഹുതോ വായുരാവൃത്തോ
 നൃചക്ഷാഃ പ്രതിഖ്യാതോ ഭക്ഷ ആഗതഃ പിതൃണാം
 നാരാശച്ഛോ സൂരാത്തഃ സിന്ധുര-വഭൃഥമവപ്രയൻമ
 സമുദ്രോ വഗതഃ സലിലഃ പ്രപ്ലുതഃ സുവരുഭൃച്ഛം

ഗതഃ । 25 (രുദ്ര - ഏകവിഷ്ശതിശ്ച) (A9)

4.4.10.1

കൃ॒ത്തി॒കാ॒ ന॒ക്ഷ॒ത്ര-മ॒ഗ്നി॒ർ ഭേ॒വതാ॑ഽഗേ॒ രു॒ചഃ॑ സ്ഥ
 പ്ര॒ജാപ॑തേ॒ർ ധാ॒തൃഃ॑ സോ॒മസ്യ॑ർചേ॒ ത്വാ രു॒ചേ ത്വാ॑ ദ്യു॒തേ
 ത്വാ ദാ॒സേ ത്വാ ജ്യോതി॑ഷേ॒ ത്വാ രോ॒ഹിണീ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്രം
 പ്ര॒ജാപ॑തി॒ർ ഭേ॒വതാ॑ മൃ॒ഗശീ॑ർഷം ന॒ക്ഷ॒ത്രച്ഛ് സോ॒മോ
 ഭേ॒വതാ॑ ഽർദ്ധ്വാ॒ നക്ഷ॑ത്രച്ഛ് രു॒ദ്ധോ॑ ഭേ॒വതാ॑ പു॒നർവ॑സ്യ
 ന॒ക്ഷ॒ത്രമ॑ദി॒തിർ ഭേ॒വതാ॑ തി॒ഷ്യോ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്രം ബൃ॑ഹ॒സ്സതി॑ർ
 ഭേ॒വതാ॑ ഽശ്വേ॒ഷാ ന॒ക്ഷ॒ത്രച്ഛ് സ॑ർവാ ഭേ॒വതാ॑ മ॒ഘാ
 ന॒ക്ഷ॒ത്രം പി॒തരോ॑ ഭേ॒വതാ॑ ഫ॒ല്ഗുനീ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്ര - [] 26

4.4.10.2

-മ॒ര്യമാ॑ ഭേ॒വതാ॑ ഫ॒ല്ഗുനീ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്രം ദ॒ഗ്ഹാ॑ ഭേ॒വതാ॑
 ഹ॒സ്തോ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്രച്ഛ് സ॒വിതാ॑ ഭേ॒വതാ॑ ചി॒ത്രാ ന॒ക്ഷ॒ത്ര-
 മി॒ന്ദ്രോ॑ ഭേ॒വതാ॑ സ്വാ॒തീ ന॒ക്ഷ॒ത്രം വായു॑ർഭേ॒വതാ॑
 വി॒ശ്വാ॑ഭേ॒ നക്ഷ॑ത്രമി॒ന്ദ്രാഗ്നി॑ ഭേ॒വതാ॑ ഽനു॒രാധാ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്രം
 മി॒ത്രോ॑ ഭേ॒വതാ॑ രോ॒ഹിണീ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്രമി॒ന്ദ്രോ॑ ഭേ॒വതാ॑
 വി॒ചൃതൗ॑ ന॒ക്ഷ॒ത്രം പി॒തരോ॑ ഭേ॒വതാ॑ ഽഷാ॒ഡാ ന॒ക്ഷ॒ത്ര-
 മാ॒പോ॑ ഭേ॒വതാ॑ ഽഷാ॒ഡാ ന॒ക്ഷ॒ത്രം വി॒ശ്വേ॑ ഭേ॒വാ ഭേ॒വതാ॑

ശ്രോ॑ണാ॒ നക്ഷ॑ത്രം॒ വി॒ഷ്ണുർ ഭവ॑താ॒ ശ്രവി॑ഷ്ഠാ॒ നക്ഷ॑ത്രം
 വ॒സവോ॑ - [] 27

4.4.10.3

ഭവ॑താ॒ ശത॑ഭിഷ॒ങ് നക്ഷ॑ത്രമി॒ന്ദ്രോ ഭവ॑താ॒ പ്രോ॑ഷ്ഠപ॒ദാ
 നക്ഷ॑ത്രമ॒ജ ഏ॒കപാ॑ദ് ഭവ॑താ॒ പ്രോ॑ഷ്ഠപ॒ദാ നക്ഷ॑ത്രമ॒ഹിർ
 ബു॒ധ്നിയോ॑ ഭവ॑താ॒ രേ॒വതീ॑ നക്ഷ॑ത്രം പൂ॒ഷാ ഭവ॑താ॒
 ധ॒ര്യൗജൗ॑ നക്ഷ॑ത്രമ॒ശിനൗ॑ ഭവ॑താ॒ പ॒ഭര॑ണീർ നക്ഷ॑ത്രം
 യ॒മോ ഭവ॑താ॒,

പൂ॒ർണാ പ॒ശ്വാദ് >¹, യത് തേ॑ ഭവ॑താ॒ അ॒ധുഃ >² । 28

(ഫല്ഗു॑നീ നക്ഷ॑ത്രം - വ॒സവ - സ്രു॑യ॒സ്രീശ്ച) (A10)

4.4.11.1

മ॒ധുശ്ച॑ മാ॒ധവ॑ശ്ച വാ॒സന്തി॑കാ॒വൃതു॑ ശു॒ക്രശ്ച॑ ശു॒ചിശ്ച॑
 ഗ്രൈ॒ഷ്ഠാ॒വൃതു॑ ന॒ഭശ്ച॑ ന॒ഭസ്യ॑ശ്ച വാ॒ർഷികാ॑വൃതു
 ഇ॒ഷ്ഠോർജ॑ശ്ച ശാ॒രദാ॑വൃതു॒ സഹ॑ശ്ച സഹ॒സ്യശ്ച॑
 ഹൈ॒മന്തി॑കാ॒വൃതു॑ ത॒പശ്ച॑ ത॒പസ്യ॑ശ്ച ശൈ॒ശിരാ॑വൃതു
 അ॒ഗ്നേര॑ന്തഃ ശ്രേ॒ഷ്ഠോ॒ഽസി ക॑ല്പേ॒താം ദ്യാ॑വാ॒പൃഥി॑വീ
 ക॒ല്പന്താ॑മാ॒പ ഓ॒ഷധീഃ॑ ക॒ല്പന്താ॑മ॒ഗ്നയഃ॑ പൃ॒ഥൺമ॑

ജൈഷ്ഠ്യായ സപ്രതാ- [] 29

4.4.11.2

യേഗ്നയഃ സമനസോന്തരാ ദ്വാവാപൃഥിവീ ശൈശിരാവൃതു
 അഭി കല്പമാനാ ഇന്ദ്രമിവ ദേവാ അഭി സംവിശന്തു സംയച്ച
 പ്രചേതാശ്ചാഗ്നേഃ സോമസ്യ സൂര്യസ്യോഗ്രാ ച ഭീമാ ച
 പിതൃണാം യമസ്യേന്ദ്രസ്യ ധ്രുവാ ച പൃഥിവീ ച ദേവസ്യ
 സവിതുർ മരുതാം വരുണസ്യ ധർത്രി ച ധർത്രി ച
 മിത്രാവരുണയോർ മിത്രസ്യ ധാതുഃ പ്രാചീ ച പ്രതീചീ ച
 വസൂനാശ് രുദ്രാണാ - [] 30

4.4.11.3

-മാദിത്യാനാം തേ തേധീപതയസ്തേഭ്യോ നമസ്തേ നോ
 മൃഡയന്തു തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഹ്യി തം വോ
 ജന്ദേ ദധാമി സഹസ്രസ്യ പ്രമാ അസി സഹസ്രസ്യ
 പ്രതിമാ അസി സഹസ്രസ്യ വിമാ അസി
 സഹസ്രസ്യോന്മാ അസി സാഹസ്രോന്സി സഹസ്രായ
 ത്വേമാ മേ അഗ്ന ഇഷ്ട്വാ ധേനവഃ സന്ത്വേകാ ച ശതം ച
 സഹസ്രം ചായുതം ച - [] 31

4.4.11.4

നിയുതം ച പ്രയുതം ചാർബുദം ച നൃർബുദം ച
 സമുദ്രശ്ച മധ്യം ചാന്തശ്ച പരാർധശ്ചേമാ മേ അഗ്ന
 ഇഷ്ട്വാ യേനവഃ സന്തു ഷഷ്ഠിഃ സഹസ്രമയുത-
 മക്ഷീയമാണാ ഋതസ്ഥാഃ സ്ഥർതാവുധോ ഘൃതശ്ചുതോ
 മധുശ്ചുത ഊർജസ്വതീഃ സ്വധാവിനീസ്താ മേ അഗ്ന
 ഇഷ്ട്വാ യേനവഃ സന്തു വിരാജോ നാമ കാമദുഘാ
 അമുത്രാമുഷ്മിം ലോകേ । 32 (സപ്രതാ - രുദ്രാണാ -
 മയുതഞ്ച - പഞ്ചചത്വാരീശ്ശ്ച) (A11)

4.4.12.1

സമിദ്-ദിശാമാശയാ നഃ സുവർവിന്ധയോരതോ മാധവഃ
 പാത്വസ്താൻ । അഗ്നിർഭേവോ ദുഷ്ടരീതുരദാഭ്യ ഇദം
 ക്ഷത്രം രക്ഷതു പാത്വസ്താൻ । രഥന്തരം സാമഭിഃ
 പാത്വസ്താൻ ഗായത്രി ചരന്തസാം വിശ്വരൂപാ ।
 ത്രിവൃണോ വിഷ്ടയാ സ്തോമോ അഹ്നാം സമുദ്രോ വാത്
 ഇദമോജഃ പിപർതു । ഉഗ്രാ ദിശാമഭി-ഭൂതിർവയോധാഃ
 ശുചിഃ ശുക്രേ അഹന്യോജസീനാ ।
 ഇന്ദ്രാധിപതിഃ പിപൃതാദതോ നോ മഹി - [] 33

4.4.12.2

ക്ഷത്രം ഹിശ്വതോ ധാരയേദം । ബൃഹദ് സാമ ക്ഷത്രഭൃദ്-
വൃദ്ധ വൃഷ്ണീയം ത്രിഷ്ടുഭാജഃ ശുഭിത മുഗ്രവീരം ।

ഇന്ദ്ര സ്തോമേന പഞ്ചദശേന മധ്യമിദം ഹ്വതേന സഗരേണ
രക്ഷ । പ്രാചീ ദിശാച് സഹയശാ യശസ്വതീ വിശേ
ദേവാഃ പ്രാവൃഷാ ഹ്വതാച് സുവർവതീ ।

ഇദം ക്ഷത്രം ദൃഷ്ടുരമസ്തോജോ ഹ്വതാധൃഷ്ടച് സഹസ്രിയച്
സഹസ്വത് । വൈരുപേ സാമന്നിഹ തച്ഛക്വേ ജഗത്യേനം
ഹിക്ഷാ വേശയാമഃ । വിശേ ദേവാഃ സപ്തദശേന - [] 34

4.4.12.3

വർച് ഇദം ക്ഷത്രച് സലിലവാതമുഗ്രം । ധർത്രി ദിശാം
ക്ഷത്രമിദം ദാധാരോപസ്ഥാശ്ശാനാം മിത്രവദസ്തോജഃ ।
മിത്രാവരുണാ ശരദാഹ്വതാം ചികിത്സു അസ്മൈ രാഷ്ട്രായ
മഹി ശർമ്മ യച്ഛതം । വൈരാജേ സാമന്നധി മേ മനീഷാ
ഹ്വതാധൃഷ്ടാ സംഭൃതം ഹിര്യച് സഹഃ । ഇദം ക്ഷത്രം
മിത്രവദാർദ്രദാനു മിത്രാവരുണാ രക്ഷത-മാധിപത്യൈഃ ।
സമ്രാഡ് ദിശാച് സഹസാഹ്നീ സഹസ്വത്യുതൂർഹേമന്തോ

വിഷ്ടയാ॑ നഃ പിപർതു॑ । അവസ്യുവാ॑താ - [] 35

4.4.12.4

ബൃഹ॑തീർനു ശക്വ॑രീരിമം യജ॑ണമ॒വന്തു നോ॑ ഘൃ॒താചീഃ॑ ।
 സു॒വർവ॑തീ സു॒ദൃഘാ॑ നഃ പ॒യസ്വ॑തീ ദി॒ശാം ദേ॒വ്യവ॑തു
 നോ॑ ഘൃ॒താചീ॑ । താം ഗോ॒പാഃ പു॒ര ഏ॒തോത॑ പ॒ശ്വാദ്
 ബൃഹ॑സ്സതേ യാമ്യാം യു॑ങ്ഗ്യി വാ॒ചം । ഊ॒ർധ്വാ ദി॒ശാച്
 ര॒ന്തിരാശൗ॑ഷധീ॒നാച് സ॑വ്മ॒സരേ॑ണ॒ സവി॑താ നോ
 അ॒ഹ്നാം । രേ॒വമ് സാ॑മാതി॒ ചന്ദാ॑ ഉ ച॒രന്ദോഽജാ॑ത ശ॒ത്രുഃ
 സ്യോ॒നാ നോ॑ അ॒സ്തു । സ്തോ॑മ॒ത്രയ॑സ്ത്രിച്ശേ॒ഭുവ॑ന॒സ്യ
 പ॒തി വി॑വ॒സ്വദാ॑തേ അ॒ഭി നോ॑ - [] 36

4.4.12.5

ഗൃ॒ണാഹി॑ । ഘൃ॒തവ॑തീ സവി॒തരാ॑ധി॒പതൈ॑ഃ പ॒യസ്വ॑തീ
 ര॒ന്തിരാശൗ॑ നോ॒ അസ്തു॑ । ധ്രു॒വാ ദി॒ശാം
 വി॒ഷ്ണുപ॑ത്യഘോ॒രാഽസ്യേ॑ശാ॒നാ സ॒ഹസോ॑ യാ മ॒നോതാ॑ ।
 ബൃഹ॑സ്സതിർ മാത॒രിശോ॑ത വായുഃ സ॒ന്ധുവാ॑നാ വാ॒താ
 അ॒ഭി നോ॑ ഗൃ॒ണന്തു॑ । വി॒ഷ്ണുഭോ॑ ദിവോ॒ ധരു॑ണഃ പൃ॒ഥിവ്യാ
 അ॒സ്യേശാ॑നാ ജഗ॒തോ വി॒ഷ്ണുപ॑തീ ।

വിശ്വാ॑വ്യ॒ചാ ഇ॒ഷയ॑ന്തീ॒ സു॒ഭൃതിഃ॑ ശി॒വാ നോ॑
അ॒സ്തദി॑തിരു॒പസ്ഥേ॑ ।

വൈ॒ശ്വാ॒നരോ॑ ന॒ ഊ॒ത്യാ>³, പൃ॒ഷ്ഠോ॑ ദി॒വ്യ>⁴,
നൃ॑ നോ॒ () ട്യാ॑നുമതി>⁵, ര॒ന്വി॑ദനുമതേ॒ താം >⁶,
ക॒യാ॒ നശ്ചി॑ത്ര ആ॒ഭുവ॑ത്>⁷, കോ॒ അ॒ഭ്യ യു॑ക്തേ >⁸ । 37
(മഹി॑ - സ॒പ്തദ॑ശേനാ - ട്വ॒സ്യുവാ॑താ - അ॒ഭി നോ॑ -
ട്യാ॑ന - ശ്ചതു॑ർഭശ ച) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(ര॒ശ്മി॑ര॒സി - രാ॒ജ॒ന്യ॒സ്യ - യം പൃ॒രോ ഹ॒രികേ॑ശോ -
ട്യാ॑നിർമു॒ർദ്ധേ - ത്രാ॒ഗ്നി॒ഭ്യാം - ബൃ॒ഹ॒സ്സതി॑ർ - ഭൃ॒യ॒സ്കൃ॑ദ
- സ്യ॒ഗ്നി॒നാ വി॒ശ്വാ॑ഷാട് - പ്ര॒ജാ॑പതിർമ॒ന॒സാ -
കൃ॒ത്തി॒കാ - മധു॑ശ്ച - സ॒മി॒ദ്വി॒ശാം - ദ്വാ॑ദ॒ശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ര॒ശ്മി॑ര॒സി - പ്ര॒തി ധേ॒നു- മ॒സി സ॒നയീ॑ത്സ॒നിര -
സ്യാ॑ദി॒ത്യാനാ॑ - സ॒പ്ത॒ത്രി॑ശത്)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of Kandam 4 :-

(രശ്മിരസി - കോ അദ്യ യുക്തേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
ചതുർഥ കാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.4.1 Appendix

4.4.10.3 – പൂർണാ പശ്വാദ്>¹ യത് തേ ദേവാ അദധുഃ >²

പൂർണാ പശ്വാദുത പൂർണാ പുരസ്താദുതധൃതഃ പൂർണമാ
സീ ജിഗായ । തസ്യാം ദേവാ അധി സംവസന്ത ഉത്തമേ
നാക ഇഹ മാദയന്താം ॥

യത്തേ ദേവാ അദധുർ ഭാഗധേയമാവാസേ
സംവസന്തോ മഹിതാ । സാനോ യജ്ഞം പിപൃഹി
വിശ്വാവാരേ രയിം നോ ധേഹി സുഭഗേ സുവീരം ॥

(Appearing in TS 3.5.1.1)

4.4.12.5 – വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാ>³, പൃഷ്ടോ ദിവ്യ>⁴

വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാഃ പ്ര യാതു പരാവതഃ ।
അഗ്നിരുക്ഥേന വാഹസാ ॥

പൃഷ്ടോ ദിവ്യ പൃഷ്ടോ അഗ്നിഃ പൃഥ്വിവ്യാം പൃഷ്ടോ വിശ്വാ
ഓഷധീരാ വിവേശ । വൈശ്യാനരഃ സഹസാ പൃഷ്ടോ
അഗ്നിഃ സനോ ദിവ്യാ സ രിഷഃ പാതു നക്തം ॥

(Appearing in TS 1.5.11.1)

4.4.12.5 – നു നോ ദ്യാനുമതി >⁵, രനിദനുമതേ താം >⁶

അനു നോഽദ്യാഽനുമതിർ യജ്ഞം ദേവേഷു മന്യതാം ।

അഗ്നിശ്ച ഹവ്യവാഹനോ ഭവതാം ദാശുഷേ മയഃ ॥

അനിദനുമതേ താം മന്യാസൈ ശഞ്ചനഃ കൃധി ।

ക്രത്യേ ദക്ഷായ നോ ഹിനു പ്രണ ആയുഷി താരിഷഃ ॥

(Appearing in TS 3.3.11.3 + 11.4)

4.4.12.5–കയാ നശ്ചിത്ര ആഭുവത് >⁷,

കോ അദ്യ യുക്തേ >⁸

കയാ നശ്ചിത്ര ആ ഭുവദ്യുതീ സദാ വൃധഃ സഖാ ।

കയാ ശചിഷ്ടയാ വൃതാ ॥

കോ അദ്യ യുക്തേ ധൂരി ഹാ ജതസ്യ ശിമീവതോ

ഭാമിനോ ദുർഹൃണായുൻ । ആസന്നിഷുൻ ഹൃഥ്സാസോ

മയോഭുൻ യ ഏഷാം ഭൃത്യാമൃണധഥ് സ ജീവാത് ॥

(Appearing in TS 4.2.11.2 + 11.3)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

4.5 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -

ഹോമവിധിനിരൂപണം

4.5.1.1

നമസ്തേ॑ രു॒ദ്ര മ॒ന്യവ॑ ഉ॒തോത॑ ഇ॒ഷവേ॑ നമഃ॑ ।
നമസ്തേ॑ അ॒സ്തു ധ॒ന്വനേ॑ ബാ॒ഹുഭ്യാമു॑ത തേ നമഃ॑ ।
യാ ത ഇ॒ഷുഃ ശി॒വത॑മാ ശി॒വം ബ॒ഭൂവ॑ തേ ധ॒നുഃ ।
ശി॒വാ ശ॒രവ്യാ॑ യാ ത॒വ തയാ॑ നോ രു॒ദ്ര മൃ॒ധയ॑ ।
യാ തേ॑ രു॒ദ്ര ശി॒വാ ത॒നുര॑ഷോ॒രാ പാ॑പ॒കാശി॑നീ ।
തയാ॑ ന॒സ്തനു॑വാ ശ॒ന്തമ॑യാ ഗി॒രിശ॑ന്താഭി ചാ॒കശീ॑ഹി ।
യാമി॑ഷും ഗി॒രിശ॑ന്ത ഹ॒സ്തേ - [] 1

4.5.1.2

ബി॒ഭർഷ്യ॑സ്തവേ॑ ।
ശി॒വാം ഗി॒രിത്ര॑ താം കൂ॒രു മാ ഹി॑ഷ്ഠീഃ പു॒രുഷം॑ ജഗ॑ത് ।
ശി॒വേന॑ വച॒സാ ത്വാ॑ ഗി॒രിശാ॑ച്ഛാ വദാമ॑സി ।

യഥാ॑ നഃ॑ സർവ॑മി-ജ്ജഗദ്യക്ഷ്മ॑സ് സു॒മനാ॑ അ॒സത് ।
 അ॒ധ്യു॒വോ॒ചദ॑ധി॒വക്താ॑ പ്ര॒ഥമോ॑ ദൈ॒വ്യോ॑ ഭി॒ഷക് ।
 അ॒ഹീ॒ശ്ച സർവ്വാ॑ൻ ജംഭ॒യൻമ॑ സർവ്വാ॒ശ്ച യാ॑തു ധാ॒ന്യഃ ।
 അ॒സൗ യ॒സ്താമോ॑ അ॒രുണ॑ ഉ॒ത ബ॒ഭ്രുഃ സു॒മൺഗ॑ലഃ ।
 യേ ചേ॒മാസ് രു॒ദ്രാ അ॒ഭിതോ॑ ദി॒ക്ഷു - [] 2

4.5.1.3

ശ്രി॑താഃ സ॒ഹസ്ര॑ശോ॒ വൈ॒ഷാസ് ഹേ॒ഡ ഇ॒മഹേ॑ ।
 അ॒സൗ യോ॑ ഽവ॒സർപ॑തി നീ॒ലഗ്രീ॑വോ വി॒ലോഹി॑തഃ ।
 ഉ॒ത്തൈനം॑ ഗോ॒പാ അ॒ഭ്യശ॑ൻ-ന॒ഭ്യശ॑ൻ-നു॒ദഹാ॑ര്യഃ ।
 ഉ॒ത്തൈനം॑ വി॒ശ്വാ ഭൂ॑താനി സ॒ ഭ്യുഷോ॑ മൃ॒ധയാ॑തി നഃ ।
 നമോ॑ അ॒സ്തൂ നീ॒ലഗ്രീ॑വായ സ॒ഹസ്രാ॑ക്ഷായ മീ॒ഢ്യുഷേ॑ ।
 അ॒ഥോ യേ॑ അ॒സ്യ സ॒ത്യാനോ॑ഽഹം തേ॒ഭ്യോ ഽക॑ര॒ന്നമഃ॑ ।
 പ്ര॒മുഘ॑ ധ॒ന്നസ്ത॑ മു॒ഭയോ-രാ॑ർത്ഥീ॒യോർജ്യാം॑ ।
 യാ॒ശ്ച തേ॑ ഹ॒സ്ത ഇ॒ഷവഃ॑ - [] 3

4.5.1.4

പ॒രാ താ॑ ഭഗ॒വോ വ॒പ ।
 അ॒വത॑ത്യ ധ॒ന്നസ്താസ് സ॒ഹസ്രാ॑ക്ഷ ശ॒തേഷു॑ധേ ।

നിശീര്യ ശല്യാനാം മുഖാ ശിവോ നഃ സുമനാ ഭവ ।
 വിജ്യം ധനുഃ കപർദിനോ വിശല്യോ ബാണവാഽ ഉത ।
 അനേശന്നസ്യേഷവ ആഭൂരസ്യ നിഷങ്ഗമിഃ ।
 യാ തേ ഹേതിർ മീഡുഷ്ടമ ഹസ്തേ ബഭൂവ തേ ധനുഃ ।
 തയാഽസ്മാൻ വിശ്വത സ്ത്വമയക്ഷ്മയാ പരിബ്ഭുജ ।
 നമസ്തേ അസ്ത്വായുധായാ-നാതതായ ധൃഷ്ണവേ ।
 ഉഭാഭ്യാ () മുത തേ നമോ ബാഹുഭ്യാം തവ ധനാനേ ।
 പരി തേ ധനാനോ ഹേതിരസ്മാൻ വൃണക്തു വിശ്വതഃ ।
 അഥോ യ ഇഷ്ടുധിസ്ത്വവാരേ അസ്മ-ന്നിയേഹി തം । 4

(ഹസ്തേ- ദികഷി-ഷവ - ഉഭാഭ്യാം - ദാവിഷ്ശതിശ്വ)(A1)

4.5.2.1

നമോ ഹിരണ്യ ബാഹവേ സേനാന്യേ ദിശാംച പതയേ നമോ
 നമോ വൃക്ഷേഭ്യോ ഹരികേശേഭ്യഃ പശൂനാം പതയേ നമോ
 നമഃ സസ്പിണ്യരായ തിഷ്ഠിമതേ പഥീനാം പതയേ നമോ
 നമോ ബഭ്രുശായ വിവ്യാധിനേഽന്നാനാം പതയേ നമോ
 നമോ ഹരികേശായോ-പവീതിനേ പുഷ്ടാനാം പതയേ നമോ
 നമോ ഭവസ്യ ഹേത്യേ ജഗതാം പതയേ നമോ
 നമോ രുദ്രായാ-തതാവിനേ ക്ഷേത്രാണാം പതയേ നമോ

നമഃ സൂതായാഹന്ത്യായ വനാനാം പതയേ നമോ നമോ- [] 5

4.5.2.2

രോഹിതായ സ്ഥപതയേ വൃക്ഷാണാം പതയേ നമോ
 നമോ മന്ത്രിണേ വാണിജായ കക്ഷാണാം പതയേ നമോ
 നമോ ഭുവന്തയേ വാരിവസ്കൂതാ-യൗഷധീനാം പതയേ നമോ
 നമ ഉച്ചൈർ ഘോഷായാ ക്രന്ദയതേ പത്ത്രിനാം പതയേ നമോ
 നമഃ കൃമ്സ്നവീതായ ധാവതേ സത്ത്വനാം പതയേ നമഃ । 6

(വനാനാം പതയേ നമോ നമ - ഏകാന ത്രിശ്ശ്ച) (A2)

4.5.3.1

നമഃ സഹമാനായ നിവ്യാധിന ആവ്യാധിനീനാം പതയേ നമോ
 നമഃ കകുഭായ നിഷങ്ഗിണേ സ്തേനാനാം പതയേ നമോ
 നമോ നിഷങ്ഗിണ ഇഷ്ടധിമതേ തസ്കരാണാം പതയേ നമോ
 നമോ വഞ്ചതേ പരിവഞ്ചതേ സ്തായൂനാം പതയേ നമോ
 നമോ നിചേരവേ പരിചരായാരണ്യാനാം പതയേ നമോ
 നമഃ സൂകാവിഭ്യോ ജിഹ്വാസ്ഥഭ്യോ മുഷ്ണതാം പതയേ നമോ
 നമോ ഽസിമദ്ഭ്യോ നക്തം ചരദ്ഭ്യഃ പ്രകൃന്താനാം പതയേ നമോ
 നമ ഉഷ്ണീഷിണേ ഗിരിചരായ കൃലുഞ്ചാനാം പതയേ
 നമോ നമ - [] 7

4.5.3.2

ഇഷു॑മദ്ഭ്യോ॑ ധ॒ന്വാവി॑ഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമ॑ ആ॒തന്വാ॑നേഭ്യഃ॒ പ്രതി॑ദയാ॒നേഭ്യ॑ശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമ॑ ആ॒യച്ഛദ്ഭ്യോ॑ വി॒സൃജ॑ദ്ഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമോ॑ഽസൃ॒ദ്ഭ്യോ॑ വി॒ധൃദ്ഭ്യ॑ശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമ॑ ആ॒സീ॑നേഭ്യഃ॒ ശയാ॑നേഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമഃ॑ സ്വാ॒പദ്ഭ്യോ॑ ജാ॒ഗ്രദ്ഭ്യ॑ശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമ॑സ്തി॒ഷ്ടദ്ഭ്യോ॑ ധാ॒വദ്ഭ്യ॑ശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമഃ॑ സ॒ഭാഭ്യഃ॑ സ॒ഭാപ॑തിഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമോ॑ അ॒ശോഭ്യോ॑ ഽശാ॒പതി॑ഭ്യ () ശ്ച॒ വോ॑ നമഃ॑ । 8

(കു ലുഞ്ചാനാം പതയേ നമോ നമോ - ഽശാപതിഭ്യ -
 സ്തീണീ ച) (A3)

4.5.4.1

നമ॑ ആ॒വ്യാധി॑നീ॒ഭ്യോ॑ വി॒വിധ്യ॑ന്തീഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമ॑ ഉ॒ഗ്ഗണാ॑ഭ്യ-സ്തൃ॒ഹ്വതീ॑ഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമോ॑ ഗൃ॒ഥ്സേ॑ഭ്യോ॒ ഗൃ॒ഥ്സപ॑തിഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമോ॑ വ്രാ॒തേ॑ഭ്യോ॒ വ്രാ॒തപ॑തിഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒
 നമോ॑ ഗ॒ണേ॑ഭ്യോ॒ ഗ॒ണപ॑തിഭ്യശ്ച॒ വോ॑ നമോ॒

നമോ വിരുപേഭ്യോ വിശ്വരൂപേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമോ മഹദ്ഭ്യഃ ക്ഷുപ്തകേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമോ രഥിഭ്യോ-രഥേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമോ രഥേഭ്യോ - [] 9

4.5.4.2

രഥപതിഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ സേനാഭ്യഃ സേനാനിഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ ക്ഷത്തൃഭ്യഃ സംഗ്രഹീതൃഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമസ്തക്ഷഭ്യോ രഥകാരേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ കുലാലേഭ്യഃ കർമ്മാരേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ പുണ്ണിഷ്ടേഭ്യോ നിഷ്വാദേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമ ഇഷുകൃദ്ഭ്യോ ധന്വകൃദ്ഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമോ മൃഗയുഭ്യഃ ശ്വാനിഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ ശ്വാഭ്യഃ ശ്വപതിഭ്യശ്ച () വോ നമഃ । 10
 (രഥേഭ്യഃ - ശ്വപതിഭ്യശ്ച - ഭേ ച) (A4)

4.5.5.1

നമോ ഭവായ ച രുദ്രായ ച
 നമഃ ശർവായ ച പശുപതയേ ച

നമോ നീലഗ്രീവായ ച ശിതീകണ്ഠായ ച
 നമഃ കപർദിനേ ച വ്യുപ്ലവേശായ ച
 നമഃ സഹസ്രാക്ഷായ ച ശതധനാനേ ച
 നമോ ഗിരിശായ ച ശിപിവിഷ്ടായ ച
 നമോ മീഡുഷ്ടമായ ചേഷുമതേ ച
 നമോ ഹ്രസ്വായ ച വാമനായ ച
 നമോ ബൃഹതേ ച വർഷീയസേ ച
 നമോ വൃദ്ധായ ച സംവൃധാനേ ച - [] 11

4.5.5.2

നമോ അഗ്രിയായ ച പ്രഥമായ ച
 നമ ആശവേ ചാജിരായ ച
 നമഃ ശീഘ്രിയായ ച ശീഭ്യായ ച
 നമ ഊർദ്ധ്വായ ചാവസ്ഥനായ ച
 നമഃ സ്രോതസ്ത്വായ ച ദ്വീപ്യായ ച । 12

(സംവൃധാനേ ച - പഞ്ചവിംശതിശ്ച) (A5)

4.5.6.1

നമോ ജ്യേഷ്ഠായ ച കനിഷ്ഠായ ച
 നമഃ പൂർവജായ ചാപരജായ ച

നമോ മധ്യമായ ചാപഗല്ഭായ ച
 നമോ ജഘന്യായ ച ബുധ്നായ ച
 നമഃ സോഭായ ച പ്രതിസര്യായ ച
 നമോ യാമ്യായ ച ക്ഷേമ്യായ ച
 നമ ഉർവര്യായ ച ഖല്യായ ച
 നമഃ ശ്ലോക്യായ ചാവസാന്യായ ച
 നമോ വന്യായ ച കക്ഷ്യായ ച
 നമഃ ശ്രവായ ച പ്രതിശ്രവായ ച - [] 13

4.5.6.2

നമ ആശുഷേണായ ചാശുരമായ ച
 നമഃ ശൂരായ ചാവഭിന്ദതേ ച
 നമോ വർമിണേ ച വരുമിണേ ച
 നമോ ബിലിന്ദേ ച കവചിണേ ച
 നമഃ ശ്രുതായ ച ശ്രുതസേനായ ച । 14

(പ്രതിശ്രവായ ച - പഞ്ചവിശ്ശതിശ്ച) (A6)

4.5.7.1

നമോ ദുന്ദുഭ്യായ ചാഹനന്യായ ച
 നമോ ധൃഷ്ണവേ ച പ്രമൃശായ ച

നമോ ദൂതായ ച പ്രഹിതായ ച
 നമോ നിഷങ്ഗിണേ ചേഷുധിമതേ ച
 നമ സ്തീക്ഷ്ണേഷവേ ചായുധിനേ ച
 നമഃ സ്വായുധായ ച സുധന്വനേ ച
 നമഃ സ്രുതായ ച പഥ്യായ ച
 നമഃ കാട്യായ ച നീപ്യായ ച
 നമഃ സുദ്യായ ച സരസ്യായ ച
 നമോ നാഭ്യായ ച വൈശന്തായ ച - [] 15

4.5.7.2

നമഃ കൃപ്യായ ചാവട്യായ ച
 നമോ വർഷ്യായ ചാവർഷ്യായ ച
 നമോ മേഘ്യായ ച വിധ്യുതായ ച
 നമ ഇന്ദ്രിയായ ചാതപ്യായ ച
 നമോ വാത്യായ ച രേഷ്മിയായ ച
 നമോ വാസുപ്യായ ച വാസുപായ ച । 16

(വൈശന്തായ ച - ത്രിശ്ശ്ച) (A7)

4.5.8.1

നമഃ സോമായ ച രുദ്രായ ച
 നമസ്താമ്രായ ചാരുണായ ച
 നമഃ ശബ്ദായ ച പശുപതയേ ച
 നമ ഉഗ്രായ ച ഭീമായ ച
 നമോ അഗ്രേവധായ ച ദൂരേവധായ ച
 നമോ ഹന്ത്രേ ച ഹനീയസേ ച
 നമോ വൃക്ഷഭ്യോ ഹരികേശേഭ്യോ നമസ്താരായ
 നമഃ ശംഭവേ ച മയോഭവേ ച
 നമഃ ശങ്കരായ ച മയസ്കരായ ച
 നമഃ ശിവായ ച ശിവതരായ ച - [] 17

4.5.8.2

നമസ്തീർഥ്യായ ച കൃല്യായ ച
 നമഃ പാര്യായ ചാവാര്യായ ച
 നമഃ പ്രതരണായ ചോത്തരണായ ച
 നമ ആതാര്യായ ചാലാഭ്യായ ച
 നമഃ ശഷ്യായ ച ഫേന്ധായ ച
 നമഃ സിക്തായ ച പ്രവാഹ്യായ ച | 18

(ശിവതരായ ച - ത്രിശ്ശച്ച) (A8)

4.5.9.1

നമ ഇരിന്ധായ ച പ്രപഥായ ച
 നമഃ കിശ്ശിലായ ച ക്ഷയണായ ച
 നമഃ കപർദിനേ ച പുലസ്തേ ച
 നമോ ഗോഷ്ഠായ ച ഗൃഹ്യായ ച
 നമസ്തപ്തായ ച ഗേഹ്യായ ച
 നമഃ കാട്യായ ച ഗന്ധരേഷ്ഠായ ച
 നമോ ഹ്രദയായ ച നിവേഷ്ഠായ ച
 നമഃ പാശ്വസവ്യായ ച രജസ്യായ ച
 നമഃ ശുഷ്ക്തായ ച ഹരിത്യായ ച
 നമോ ലോപ്യായ ചോലപ്യായ ച - [] 19

4.5.9.2

നമ ഊർവ്യായ ച സൂർമ്യായ ച
 നമഃ പർണ്ഡായ ച പർണ്ണശദ്യായ ച
 നമോഽപഗുരമാണായ ചാഭിപ്തേ ച
 നമ ആക്ഖിദതേ ച പ്രക്ഖിദതേ ച

നമോ॑ വഃ॒ കി॒രി॒കേ॒ഭ്യോ॑ ദേ॒വാനാ॑ഽ ഹൃ॒ദയേ॑ഭ്യോ
നമോ॑ വി॒ക്ഷീ॒ണകേ॑ഭ്യോ॒ നമോ॑ വി॒ചി॒ന്വത്കേ॑ഭ്യോ
നമ॑ ആ॒നി॒ർഹ॑തേഭ്യോ॒ നമ॑ ആ॒മീ॒വത്കേ॑ഭ്യഃ । 20

(ഉല്പാദായ ച - ത്രയസ്ത്രിശ്ശ്ച) (A9)

4.5.10.1

ദ്രാ॒പേ॒ അ॒ന്യ॒സ॒സ്ത॒തേ॒ ദരി॑ദ്ര॒ന്നീ॒ലലോ॑ഹിത ।
ഏ॒ഷാം പു॒രു॒ഷാ॒ണാമേ॑ഷാം പശു॒നാം മാ॑ ഭേ॒ർ മാ॑ ഽരോ॒ മോ
ഏ॒ഷാം കി॒ഞ്ച॒നാമ॑മത് । യാ॒ തേ॒ രു॒ദ്ര ശി॒വാ ത॑ന്യഃ ശി॒വാ
വി॒ശ്വാഹ॑ഭേ॒ഷജീ॑ । ശി॒വാ രു॒ദ്രസ്യ॑ ഭേ॒ഷജീ॑ തയാ॒ നോ
മൃ॒ധ ജീ॑വസേ" । ഇ॒മാഽ രു॒ദ്രായ॑ തവ॒സേ॑ കപ॒ർദി॑നേ"
ക്ഷ॒യദീ॑രായ പ്ര॒ഭരാ॑മഹേ॒മതി॑ം । യഥാ॑ നഃ ശ॒മസ॑ദ് ദി॒പദേ॑
ചതു॑ഷ്ഠദേ॒ വി॒ശ്വാ പു॒ഷ്ടം ഗ്രാ॑മേ॒ അ॒സ്തി - [] 21

4.5.10.2

ന്ന॒നാ॒തുരം॑ । മൃ॒ധാ നോ॑ രു॒ദ്രോ॒ തനോ॑ മയ॒സ്ക്യധി॑
ക്ഷ॒യദീ॑രായ നമ॒സാ വി॒ധേമ॑ തേ । യ॒ച്ഛം ച॑ യോ॒ശ്വ
മനു॑രായജേ॒ പി॒താ തദ॑ശ്യാമ॒ തവ॑ രു॒ദ്ര പ്ര॒ണീ॒താ ।
മാ നോ॑ മഹാ॒ന്തമു॑ത മാ നോ॑ അ॒ർഭ॒കം മാ॑ ന ഉ॒ക്ഷ॒ന്തമു॑ത

മാ ന ഉക്ഷിതം । മാ നോ വധീഃ പിതരം മോത മാതരം
പ്രിയാ മാ നസ്തനുവോ - [] 22

4.5.10.3

രുദ്ര രീരിഷഃ । മാ നസ്തോകേ തനയേ മാ ന ആയുഷി മാ
നോ ഗോഷു മാ നോ അശ്വേഷു രീരിഷഃ । വീരാൻ മാനോ
രുദ്ര ഭാമിതോ വധീർ ഹവിഷന്തോ നമസാ വിധേമ തേ ।
ആരാത്തേ ഗോഷു ഉത പൂരുഷേഷേ ക്ഷയദീരായ
സ്തമസ്മസ്മേ തേ അസ്തു । രക്ഷാ ച നോ അധി ച ദേവ
ബ്രൂഹ്യധാ ച നഃ ശർമ യച്ഛ ദിബർഹാഃ । സ്തുഹി - [] 23

4.5.10.4

ശ്രുതം ഗർത്തസദം യുവാനം മൃഗം ന ഭീമ-മുപഹതു-
മൃഗം । മൃധാ ജരിത്രേ രുദ്ര സ്തവാനോ അന്യന്തേ
അസ്മന്നിവപന്തു സേനാഃ । പരിണോ രുദ്രസ്യ ഹേതിർ
വൃണക്തു പരിത്വേഷസ്യ ദുർമതിരഘായോഃ ।
അവ സ്ഥിരാ മഘവദ്ഭ്യ-സ്തനുഷ്വ മീഡ്വസ്തോകായ
തനയായ മൃധായ । മീഡുഷ്ടമ ശിവതമ ശിവോ നഃ
സുമനാ ഭവ । പരമേ വൃക്ഷ ആയുധം നിധായ കൃത്തിം
വസാന ആചര പിനാകം - [] 24

4.5.10.5

ബി॒ഭ്രദാ॑ഗഹി । വി॒കീരി॑ദ വി॒ലോ॑ഹിത॒ നമ॑സ്തേ അ॒സ്മു
ഭഗ॑വഃ । യാ॒സ്മേ॑ സ॒ഹസ്ര॑ഃ ഹേ॒തയോ॑ഽന്യ-മ॒സ്മന്നി॑
വ॒പ॒ന്തു॑ താഃ । സ॒ഹസ്രാ॑ണി സ॒ഹസ്ര॑ധാ ബാ॒ഹു॒വോ॒സ്തവ॑
ഹേ॒തയഃ॑ । താ॒സാമീ॑ശാനോ ഭഗ॑വഃ പരാ॒ചീനാ॑ മു॒ഖാ കൃ॑ധി ।

25 (അ॒സ്മി - സ്മു॑വഃ - സ്മു॒ഹി - പി॒നാക -

മേ॒കാ॒ന്ന ത്രി॑ഃശ്ച) (A10)

4.5.11.1

സ॒ഹസ്രാ॑ണി സ॒ഹസ്ര॑ശോ യേ രു॒ദ്രാ അ॒ധി ഭൃ॒മ്യാം ।
തേഷാ॑ഃ സ॒ഹസ്ര॑യോജനേ॒ ഽവ॑ധ॒ന്വാ॒നി തമ॑സി ।
അ॒സ്മിൻ-മ॑ഹത്യു॒ർണവേ॑-ഽന്തരി॒ക്ഷേ ഭ॒വാ അ॒ധി ।
നീല॑ഗ്രീ॒വാഃ ശി॒തിക॑ണ്ഠാഃ ശർ॒വാ അ॒ധഃ ക്ഷ॑മാചരാഃ ।
നീല॑ഗ്രീ॒വാഃ ശി॒തിക॑ണ്ഠാ ദിവ॑ഃ രു॒ദ്രാ ഉ॒പശ്രി॑താഃ ।
യേ വൃ॒ക്ഷേ॒ഷു സ॒സ്പി॑ഞ്ജരാ നീല॑ഗ്രീ॒വാ വി॒ലോ॑ഹിതാഃ ।
യേ ഭൃ॒താനാ॑-മ॒ധിപ॑തയോ വിശി॒ഖാസഃ॑ ക॒പർദി॑നഃ ।
യേ അ॒ന്നേഷു॑ വിവി॒ധ്യ॑ന്തി പാ॒ത്രേഷു॑ പി॒ബ॒തോ ജ॑നാൻ ।
യേ പ॒മാം പ॒മിര॑ക്ഷയ ഐ॒ലബ്ധു॑ദാ യ॒വ്യുധഃ॑ ।
യേ തീ॒ർത്ഥാ॑നി - [] 26

4.5.11.2

പ്രചരന്തി സൂകാവന്തോ നിഷങ്ഗിൺഃ ।

യ ഏതാവന്തശ്ച ഭൂയാച്ഛശ്ച ദിശോ രൂദ്രാ വിതസ്ഥിരേ ।

തേഷാച്ഛ സഹസ്രയോജനേ ഽവധന്വാനി തന്മസി ।

നമോ രൂദ്രഭ്യോ യേ പൃഥിവ്യാം യേന്തരീക്ഷേ യേ ദിവീ

യേഷാമന്നം വാതോ വർഷമിഷവസ്തേഭ്യോ ദശ പ്രാചീർ

ദശദക്ഷിണാ ദശപ്രതീചീർ ദശോദീചീർ ദശോർധ്വാ-

സ്തേഭ്യോ നമസ്തേ നോ മൃധയന്തു തേ യം ദിഷ്ഠോ

യശ്ച () നോ ദേഷ്ടി തം വോ ജന്ദേ ദധാമി । 27

(തീർത്ഥാനി - യശ്ച - ഷട് ച } (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(നമസ്തേ രൂദ്ര - നമോ ഹിരണ്യബാഹവേ - നമഃ
സഹമാനായ - നമ ആവ്യാധിനീഭ്യോ - നമോ ദവായ -
നമോ ജ്യേഷ്ഠായ - നമോ ദുന്വദ്യായ - നമഃ സോമായ -
നമ ഇരിണ്യായ - ദ്രാപേ - സഹസ്രാ - ണ്യേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(നമസ്തേ¹ രുദ്ര - നമോ¹ ഭവായ - ദ്രാപേ¹ - സപ്തവി¹ശ്ശതിഃ)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of Kandam 4:-

(നമസ്തേ¹ രുദ്ര - തം¹ വോ ജന്ദേ ദധാമി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
ചതുർത്ഥ കാണ്ഡ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം

4.6 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ -

പരിഷേചനസംസ്കാരാഭിധാനം

4.6.1.1

അശ്വന്നൂർജം പർവതേ ശിശ്രിയാണാം ഽ്വാതേ പർജന്യേ
വരുണസ്യ ശുഷ്ണേ । അദ്ഭ്യ ഓഷധീഭ്യോ വനസ്സതി-
ഭ്യോഽധി സംഭൃതാം താം ന ഇഷമൂർജം ധത്ത മരുതഃ
സഘ് രരാണാഃ । അശ്വസ്മൈ ക്ഷുദ്രമും തേ ശുഗൃച്ഛതു യം
ദിഷ്ഠഃ । സമുദ്രസ്യ ത്വാഽവാകയാഽഗേ പരി വ്യയാമസി ।
പാവകോ അസ്മദ്യഘ് ശിവോ ഭവ । ഹിമസ്യ ത്വാ
ജരായുണാഽഗേ പരി വ്യയാമസി । പാവകോ അസ്മദ്യഘ്
ശിവോ ഭവ । ഉപ - [] 1

4.6.1.2

-ജ്മന്നുപ വേതസേഽവത്തരം നദീഷാ । അഗേ
പിത്തമപാമസി । മണ്യൂകി താഭിരാ ഗഹി സേമം നോ

യജ്ഞം । പാവകവർണ്യ ശിവം കൃധി । പാവക ആ
 ചിതയന്ത്യാ കൃപാ । ക്ഷാമൻ രൂരൂച ഉഷസോ ന ഭാനുനാ ।
 തൂർവൻ ന യാമന്നേതശസ്യ നൃ രണ ആ യോ ഘൃണേ ।
 ന തത്യുഷാണോ അജരഃ । അഗ്നേ പാവക രോചിഷാ
 മന്ദ്രയാ ദേവ ജിഹ്വയാ । ആ ദേവാൻ - [] 2

4.6.1.3

വക്ഷി യക്ഷി ച । സ നഃ പാവക ദീദിവോഽഗ്നേ ദേവാഽ
 ഇഹാഽഽ വഹ । ഉപ യജ്ഞഽ ഹവിശ്വ നഃ । അപാമിദം
 ന്യായനഽ സമുദ്രസ്യ നിവേശനം । അന്യം തേ അസ്മത്
 തപന്തു ഹേതയഃ പാവകോ അസ്മദ്യഽ ശിവോ ഭവ ।
 നമസ്തേ ഹരസേ ശോചിഷേ നമസ്തേ അസ്മാർചിഷേ ।
 അന്യം തേ അസ്മത് തപന്തു ഹേതയഃ പാവകോ അസ്മദ്യഽ
 ശിവോ ഭവ । നൃഷഭേ വഡ - [] 3

4.6.1.4

-ഏഷഭേ വഡ് വനസഭേ വഡ് ബർഹിഷഭേ വട്മ്
 സുവർവിഭേ വട് । യേ ദേവാ ദേവാനാം യജ്ഞിയാ
 യജ്ഞിയാനാഽ സംവഥ്സരീണമുപ ഭാഗമാസതേ ।

അഹുതാദോ ഹവിഷോ യജേത അസ്മിൻമ സ്വയം
 ജുഹുധാം മധുനോ ഘൃതസ്യ । യേ ദേവാ ദേവേഷാധി
 ദേവത്വമായൻ യേ ബ്രഹ്മണഃ പുര ഏതാരോ അസ്യ ।
 യേഭ്യോ നർതേ പവതേ ധാമ കിം ചന ന തേ ദിവോ ന
 പൃഥിവ്യാ അധി സ്തൂഷു । പ്രാണദാ - [] 4

4.6.1.5

അപാനദാ വ്യാനദാശ്ചക്ഷുർദാ വർചോദാ വരിവോദാഃ ।
 അന്യം തേ അസ്മത് തപന്തു ഹേതയഃ പാവകോ അസ്മദ്യച്ഛ്
 ശിവോ ദവ । അഗ്നിസ്തിഗ്മേന ശോചിഷാ യച്ഛ്വസദ് വിശ്വാം
 നൃത്രിണം । അഗ്നിർനോ വച്ഛതേ രയിം ।

സൈനാടനീകേന സുവിദത്രോ അസ്മേ യഷ്ടാ ദേവാച്ഛ്
 ആയജിഷഃ സ്വസ്തി । അദണ്യോ ഗോപാ ഉത നഃ പരസ്താ
 അഗ്നേ ദ്യുമദുത രേവദ്-ദിദീഹി । 5 (ഉപ - ദേവാൻ - വട്
 - പ്രാണദാ - ശ്ചതുശ്ചതാരിച്ശച്ച) (A1)

4.6.2.1

യ ഇമാ വിശ്വാ ഭുവനാനി ജുഹ്വാദൃഷിർ ഹോതാ
 നിഷ്വസാദാ പിതാ നഃ । സ ആശിഷാ ദ്രവിണമിച്ഛമാനഃ
 പരമച്ഛദോ വര ആ വിവേശ । വിശ്വകർമാ മനസാ

യദിഹായാ ധാതാ വിധാതാ പരമോത സന്ധ്യക് ।
 തേഷാമിഷ്ടാനി സമിഷാ മദന്തി യത്ര സപ്തർഷീൻ
 പര ഏകമാഹുഃ । യോ നഃ പിതാ ജനിതാ യോ വിധാതാ
 യോ നഃ സതോ അഭ്യോ സജ്ജജാന ॥ 6

4.6.2.2

യോ ദേവാനാം നാമധാ ഏക ഏവ തച്ഛ സംപ്രശ്നം ഭൂവനാ
 യന്ത്യന്യാ । ത ആഽയജന്ത ദ്രവിണച്ഛ സമസ്മാ ഋഷയഃ
 പൂർവേ ജരിതാരോ ന ഭൂനാ । അസൂർതാ സൂർതാ
 രജസോ വിമാനേ യേ ഭൂതാനി സമകൃണ്വന്നിമാനി ।
 ന തം വിദാഥ യ ഇദം ജജാനാനൃദ് യുഷ്ഠാകമന്തരം
 ദവാതി । നീഹാരേണ പ്രാവൃതാ ജല്പ്യാ ചാസുത്യുപ
 ഉക്ഥ ശാസശ്ചരന്തി । പരോ ദിവാ പര ഏനാ - [] 7

4.6.2.3

പൃഥിവ്യാ പരോ ദേവേഭിരസുരൈർഗുഹാ യത് ।
 കൗ സിദ്ഗർഭം പ്രഥമം ദധ്ര ആപോ യത്ര ദേവാഃ
 സമഗച്ഛന്ത വിശേ ॥ തമിദ്ഗർഭം പ്രഥമം ദധ്ര ആപോ യത്ര
 ദേവാഃ സമഗച്ഛന്ത വിശേ ॥ അജസ്യ നാഭാവധേയക-

മർപിതം യസ്മിന്നിദം വിശ്വം ഭുവനമധി ശ്രിതം ।
 വിശ്വകർമ്മാ ഹൃജനിഷ്ട ഭേവ ആദിദ്-ഗന്ധർവോ അഭവദ്
 ദിതീയഃ । തൃതീയഃ പിതാ ജനിതൗഷധീനാ - [] 8

4.6.2.4

-മപാം ഗർഭം വ്യദധാത് പുരുത്രാ । ചക്ഷുഷഃ പിതാ മനസാ
 ഹി ധീരോ ഘൃതമേനേ അജനന്നന്നമാനേ । യദേദന്താ
 അദൃഢ്ഹന്ത പൂർവ ആദിദ് ദ്യാവാപൃഥിവീ അപ്രഥേതാം ।
 വിശ്വത-ശ്ചക്ഷുരുത വിശ്വതോമുഖോ വിശ്വതോഹസ്ത ഉത
 വിശ്വതസ്സാത് । സം ബാഹുദ്യാം നമതി സം പതന്ത്രേർ
 ദ്യാവാപൃഥിവീ ജനയൻ ഭേവ ഏകഃ । കിം സിദാസി-
 ദധിഷ്ഠാന-മാരംഭണം കതമഥ് സിത് കിമാസീത് ।
 യദീ ഭൂമിം ജനയൻ - [] 9

4.6.2.5

വിശ്വകർമ്മാ വി ദ്യാമൗർണോൻ മഹിനാ വിശ്വചക്ഷാഃ ।
 കിം സിദാനം ക ഉ സ വൃക്ഷ ആസീദ്യതോ ദ്യാവാപൃഥിവീ
 നിഷ്ഠതക്ഷുഃ । മനീഷിണോ മനസാ പൃച്ഛതേദു തദ്-
 യദധൃതിഷ്ഠദ് ഭുവനാനി ധാരയൻ ।

യാ തേ ധാമാനി പരമാണി യാഽവമാ യാ മധുമാ
 വിശ്വകർമ്മന്നുതേമാ । ശിക്ഷാ സഖിഭ്യോ ഹവിഷി
 സ്വധാവഃ സ്വയം യജസ്വ തന്നുവം ജുഷാണഃ ।
 വാചസ്പതിം വിശ്വകർമ്മാണമൃതയേ - [] 10

4.6.2.6

മനോയുജം വാജേ അഭ്യോ ഹുവേമ । സ നോ നേദിഷ്ടോ
 ഹവനാനി ജോഷതേ വിശ്വാശംഭൂരവസേ സാധുകർമാ ।
 വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവ്യധാനഃ സ്വയം യജസ്വ
 തന്നുവം ജുഷാണഃ । മുഹ്യന്ത്വന്യേ അഭിതഃ സപതാ
 ഇഹാസ്താകം മഘവാ സൂരിരസ്തു । വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ
 വർധനേന ത്രാതാരമിന്ദ്ര-മകൃണോരവധ്യം । തസ്മൈ വിശഃ
 സമനമന്ത പൂർവീരയമുഗ്രോ വിഹവേധാ യമാഽസത് ।
 സമുദ്രായ വയുനായ സിന്ധുനാം പതയേ നമഃ () ।
 നദീനാശ്ച സർവാസാം പിത്രേ ജുഹുതാ വിശ്വകർമ്മണേ
 വിശ്വാഽഹാമർത്യശ്ച ഹവിഃ । 11

(ജജാണൈ - നൗ - ഷധീനാം - ഭൂമിം ജനയ - നൃതയേ
 - നമോ - നവ ച) (A2)

4.6.3.1

ഉദേ॒നമു॑ത്തരാ॒ം ന॒യാഗേ॑ ഘൃ॒തേനാ॑ഽഽഹുത ।
 രാ॒യസ്പോ॑ഷേ॒ണ സ॑ഷ് സൃ॒ജ പ്ര॑ജയാ॒ ച ധ॑നേ॒ന ച ।
 ഇ॒ന്ദ്രേമം॑ പ്ര॒തരാ॑ം കൃ॒ധി സ॑ജാ॒താനാ॑-മ॒സദ॑വശീ ।
 സ॒മേനം॑ വർ॒ചസാ॑ സൃ॒ജ ദേ॒വേഭ്യോ॑ ഭാ॒ഗധാ॑ അ॒സത് ।
 യസ്യ॑ കൂർ॒മോ ഹ॑വിർഗൃ॒ഹേ ത॑മഗേ॒ വർധ॑യാ താ॒ം ।
 ത॒സ്മൈ ദേ॒വാ അ॒ധി ബ്ര॑വ॒ന്നയം॑ ച ബ്ര॒ഹ്മണ॑സ്സതിഃ ।
 ഉദു॑ താ॒ വിശോ॑ ദേ॒വാ - [] 12

4.6.3.2

അഗേ॑ ഭർ॒ന്തു ചി॑ത്തിഭിഃ । സ നോ॑ ഭ॒വ ശി॑വതഃ
 സു॒പ്രതീ॑കോ വി॒ഭാവ॑സുഃ । പ॒ഞ്ച ദി॒ശോ ദൈ॒വീർ
 യജ്ഞ॑മ॒വന്തു॑ ദേ॒വീര॑പാ॒മതി॑ം ദൂർ॒മതി॑ം ബാ॒ധമാ॑നാഃ ।
 രാ॒യസ്പോ॑ഷേ॒ യജ്ഞ॑പ॒തി-മാ॑ഭജ॒ന്തിഃ । രാ॒യസ്പോ॑ഷേ॒ അധി॑
 യജ്ഞാ॑ അ॒സ്ഥാഥ് സ॑മി॒ദ്ധേ അ॒ഗ്നാവ॑ധി॒ മാമ॑ഹാ॒നഃ ।
 ഉ॒ക്ഥപ॑ത്ര ഇ॒ഽധ്യോ ഗൃ॑ഭീ॒തസ്ത॑പ്തം ഘർ॒മം പ॑രിഗൃ॒ഹ്യാ
 യജ്ഞ॑ । ഊർജാ॑ യദ്-യജ്ഞ॑മ॒ശമ॑ന്ത ദേ॒വാ ദൈ॒വ്യായ॑
 ധർ॒ത്രേ ജോ॑ഷ്യേ॒ ദേ॒വശ്രീഃ॑ ശ്രീ॒മണാഃ॑ ശ॒തപ॑യാഃ - [] 13

4.6.3.3

പരിഗൃഹ്യ ദേവാ യജ്ഞമായൻ । സൂര്യരശ്മീർ ഹരികേശഃ
 പുരസ്താമ് സവിതാ ജ്യോതിരുദയാച് അജസ്രം ।
 തസ്യ പൃഷ്ഠാ പ്രസവം യാതി ദേവഃ സംപശ്യൻ വിശ്വാ
 ഭുവനാനി ഗോപാഃ । ദേവാ ദേവേഭ്യോ അധാര്യന്തോ
 അസ്ഥൂർവീതച് ശമിത്രേ ശമിതാ യജ്ഞൈഃ । തുരീയോ
 യജ്ഞോ യത്ര ഹവ്യമേതി തതഃ പാവകാ അശിഷോ നോ
 ജുഷന്താം । വിമാന ഏഷ ദിവോ മധ്യ ആസ്ത ആപപ്രിവാൻ
 രോദസീ അന്തരിക്ഷം । സ വിശ്വാചീരഭി - [] 14

4.6.3.4

ചഷ്ടേ ഘൃതാചീരന്തരാ പൂർവമപരം ച കേതും ।
 ഉക്ഷാ സമുദ്രോ അരുണഃ സുപർണഃ പൂർവസ്യ യോനിം
 പിതൂരാ വിവേശ । മധ്യേ ദിവോ നിഹിതഃ പൃശ്നീരശ്മാ വി
 ചക്രമേ രജസഃ പാത്യന്തൗ । ഇന്ദ്രം വിശ്വാ അവിവൃധൻമ്
 സമുദ്രവ്യചസ്രം ഗിരഃ । രഥീതമച് രഥീനാം വാജാനാച്
 സത്പതിം പതിം । സ്മൃഹൂർ യജ്ഞോ ദേവാച് ആ ച

വക്ഷദ്യക്ഷദഗ്നിർ ദേവോ ദേവാഽ ആ ച വക്ഷത് ।
 വാജസ്യ () മാ പ്രസവേനോദ്-ഗ്രാഭേണോ-ദഗ്രഭീത് ।
 അഥാ സപതാഽ ഇന്ദ്രോ മേ നിഗ്രാഭേണായരാഽ അകഃ ।
 ഉദ്ഗ്രാഭം ച നിഗ്രാഭം ച ബ്രഹ്മ ദേവാ അവിവൃധൻ ।
 അഥാ സപതാനിന്ദ്രാഗ്നി മേ വിഷ്ണുചീനാൻ വൃസ്യതാം ।

15 (ദേവാഃ - ശതപതാ - അഭി - വാജസ്യ -
 ഷഡഗ്നിശതീശ്ച) (A3)

4.6.4.1

ആശുഃ ശിശാനോ വൃഷഭോ ന യുധോ ഫനാഫനഃ
 ക്ഷോഭണ-ശ്ചർഷണീനാം । സംക്രന്ദനോഽനിമിഷ ഏക
 വീരഃ ശതഽ സേനാ അജയഥ് സാകമിന്ദ്രഃ ।
 സംക്രന്ദനോ നിമിഷേണ ജിഹ്വതാ യുത്കാരേണ
 ദൃശ്യവനേന ധൃഹ്വതാ । തദിന്ദ്രേണ ജയത തഥ് സഹധാ
 യുധോ നര ഇഷുഹസ്തേന വൃഷ്ണാ । സ ഇഷുഹസ്തേഃ
 സ നിഷംഗിഭീർവശീ സഽസ്രഷ്ടാ സ യുധ ഇന്ദ്രോ
 ഗണേന । സഽസൃഷ്ടജിഥ് സോമപാ ബാഹു
 ശർദ്ധ്യുദ്ഭധധനാ പ്രതിഹിതാഭിരസ്താ ।

ബൃഹസ്പതേ പരി ദീയാ- [] 16

4.6.4.2

രഥേന രക്ഷോഹാ മിത്രാച് അപ ബാധമാനഃ ।
 പ്രഭംജൻമ് സേനാഃ പ്രമൃണോ യുധാ ജയന്നസ്മാക-
 മേധ്യവിതാ രഥാനാം । ഗോത്രഭിദം ഗോവിദം വജ്രബാഹും
 ജയന്തമജ്മ പ്രമൃണന്ത-മോജസാ । ഇമച് സജാതാ
 അനുവീര-യധമിന്ദ്രച് സഖായോഽനു സച് രഭധാം ।
 ബലവിജ്ഞായഃ സ്ഥവീരഃ പ്രവീരഃ സഹസ്രാൻ വാജീ
 സഹമാന ഉഗ്രഃ । അഭിവീരോ അഭിസത്യാ സഹോജാ
 ജൈത്രമിന്ദ്ര രഥമാതിഷ്ഠ ഗോവിത് ।
 അഭി ഗോത്രാണി സഹസ്രാ ഗാഹമാനോഽഭായോ- [] 17

4.6.4.3

വീരഃ ശതമന്യൂരിന്ദ്രഃ । ദുശ്ശ്യവനഃ പൃതനാഷാഡ്
 യുധ്യോ-സ്മാകച് സേനാ അവതു പ്ര യുഥ്സു ।
 ഇന്ദ്ര ആസാം നേതാ ബൃഹസ്പതിർ ദക്ഷിണാ യജ്ഞഃ പുര
 ഏതു സോമഃ । ദേവസേനാനാ-മഭിഭഞ്ജതീനാം
 ജയന്തീനാം മരുതോ യന്ത്യാഗ്രേ । ഇന്ദ്രസ്യ വൃഷ്ണോ

വരു॑ണ॒സ്യ രാജ॑ൺ ആദി॒ത്യാനാ॑ം മരു॒താശ്ശ ശർദ്ധ॑ ഉ॒ഗ്രം ।
 മഹാ॑മന॒സാം ഭുവ॑നച്യവാനാം ഘോഷോ॑ ദേ॒വാനാം
 ജയ॑താ മുദ॒സ്ഥാത് । അ॒സ്താക-മി॒ന്ദ്രഃ സമൃ॑തേഷു
 ധ്വജേ॑ഷ്വസ്താകം യാ ഇ॒ഷവ॑സ്താ ജയ॑ന്തു । 18

4.6.4.4

അ॒സ്താകം യാ॑വീരാ ഉ॒ത്തരേ॑ ദവ॒ന്താസ്താ॑നു ദേ॒വാ അവ॑താ
 ഹവേ॑ഷു । ഉദ്ധ॑ർഷയ മ॒ഘവ॑ന്നാ-യു॒ധാൻ-ന്യൂ॑മ്സതാനാം
 മാമ॑കാനാം മഹാ॑ശ്സി । ഉദ്-വൃ॒ത്രഹ॑ൻ വാജി॒നാം
 വാജി॑നാ॒ന്യുദ്-ര॑മാനാം ജയ॑താമേതു ഘോഷഃ ।
 ഉപ॑ പ്രേത ജയ॑താ നരഃ സ്ഥി॒രാ വഃ സ॑ന്തു ബാഹ॒വഃ ।
 ഇ॒ന്ദ്രോ വഃ ശർമ॑ യ॒ച്ഛ ത്വ॑നാ-ധൃ॒ഷ്ടാ യ॑മാസഥ ।
 അവ॑സ്യ॒ഷ്ടാ പരാ॑ പത ശര॒വ്യേ ബ്ര॑ഹ്മ സ॒ശ്ശൃതാ॑ ।
 ഗ॒ച്ഛാമി॒ത്രാൻ പ്ര- [] 19

4.6.4.5

വി॒ശ മൈ॑ഷാം ക॒ഞ്ചനോ॑ച്ഛിഷഃ । മർമാ॑ണി തേ വർമ-
 ഭിശ്ശാ॑ദയാമി സോമ॒സ്ത്വാ രാജാ॑ മൃതേ॒നാഭി॑-വ॒സ്താം ।
 ഉരോ॑ർവരീ॒യോ വരി॑വസ്തേ അ॒സ്ത ജയ॑ന്തം താമ॒നു മദ॑ന്തു

ദേ॒വാഃ । യ॒ത്ര ബാ॑ണാഃ സം॒പ॒ത॒ന്തി കുംഭാ॑രാ വി॒ശി॒ഖാ ഇ॒വ ।
ഇ॒ന്ദ്രോ॑ ന॒സ്തത്ര॑ വൃ॒ത്രഹാ॑ വി॒ശ്വാഹാ॑ ശർമ॑ യ॒ച്ഛതു॑ । 20

(ദീ॒യാ - ട്വാ॒യോ - ജ॒യന്ത്വ - മി॒ത്രാൻ പ്ര -
ച॒ത്വാരി॑ശ്ശ്ച) (A4)

4.6.5.1

പ്രാ॒ചീ॒മന്തും പ്രാ॒ദി॒ശം പ്രേ॒ഹി വി॒ദ്വാ॒നഗ്നേ॑ർഗ്നേ പു॒രോ
അ॒ഗ്നിർഭ॑വേഹ । വി॒ശ്വാ ആ॒ശാ ദീ॒ദ്യാനോ॑ വി ഭാ॒ഹ്യുർജം
നോ॒ ധേ॒ഹി ദി॒പദേ॑ ചതു॒ഷ്ഠദേ॑ । ക്രമ॑ധാമഗ്നി॒നാ നാ॒കമു॒ഖ്യം
ഹസ്തേ॑ഷു ബി॒ഭ്രതഃ॑ । ദി॒വഃ പൃ॒ഷ്ഠം സു॒വർഗ॑ത്വാ മി॒ശ്രാ
ദേ॒വേദീ॑രാദ്ധ്യം । പൃ॒ഥി॒വ്യാ അ॒ഹമു॒ദന്ത॑രിക്ഷ-മാ॒രൂഹ-
മന്ത॑രിക്ഷാദ് ദി॒വമാ॒രൂഹം॑ । ദി॒വോ നാ॒കസ്യ॑ പൃ॒ഷ്ഠാഥ്
സു॒വർജ്യോ॑തിരഗാ- [] 21

4.6.5.2

മ॒ഹം । സു॒വ॒ര്യന്തോ॑ നാപേ॒ക്ഷന്ത॑ ആ ദ്യാൿ രോ॒ഹന്തി
രോ॒ദ॒സീ । യജ്ഞം യേ॑ വി॒ശ്വതോ॑ധാൿ സു॒വി॒ദ്വാൿസോ
വി॒തേ॒നിരേ॑ । അ॒ഗ്നേ പ്രേ॒ഹി പ്ര॒ഥമോ॑ ദേ॒വയ॑താം ചക്ഷു॑ർ
ദേ॒വാനാ॑മു॒ത മർത്യാ॑നാം । ഇ॒യക്ഷ॑മാണാ ഭൃ॒ഗുഭിഃ॑

സജോഷാഃ സുവര്യന്തു യജമാനാഃ സ്വസ്തി ।
 നകേതാഷാസാ സമനസാ വിരുപേ ധാപയേതേ
 ശിശുമേകച്ഛ് സമീചീ । ദ്യാവാ ക്ഷാമാ രുക്മോ അന്തർവി
 ഭാതി ദേവാ അഗ്നിം ധാരയൻ ദ്രവിണോദാഃ ।
 അഗ്നേ സഹസ്രാക്ഷ - [] 22

4.6.5.3

ശതമൂർധന്തുതം തേ പ്രാണാഃ സഹസ്രമപാനാഃ ।
 ത്വാച്ഛ് സാഹസ്രസ്യ രായ ഇൗശിഷേ തസ്മൈ തേ വിധേമ
 വാജായ സ്വാഹാ । സുപർണോഽസി ഗരുത്മാൻ
 പൃഥിവ്യാച്ഛ് സീദ പൃഷ്ഠേ പൃഥിവ്യാഃ സീദ ഭാസാ
 ഽന്തരിക്ഷമാ പൃണ ജ്യോതിഷാ ദിവമുത്തദാന തേജസാ
 ദിശ ഉദ് ദൃച്ഛ്വഹ । ആജുഹ്വാനഃ സുപ്രതീകഃ പുരസ്താദഗ്നേ
 സ്വാം യോനിമാ സീദ സാധ്യാ । അസ്മിൻമ-സധസ്ഥേ
 അധ്യുത്തരസ്മിൻ വിശോ ദേവാ - [] 23

4.6.5.4

യജമാനശ്ച സീദത । പ്രേഭോ അഗ്നേ ദീദിഹി പുരോ
 നോഽജസ്രയാ സ്മുർദ്ധ്യാ യവിഷു । ത്വാച്ഛ് ശശ്വന്ത ഉപ

യന്തി വാജാഃ । വിധേമ തേ പരമേ ജന്മന്നഗേ വിധേമ
 സ്തോമൈരവരേ സധസ്വേ ॥ യസ്മാദ്-യോനേരുദാരിഥാ
 യജേ തം പ്രത്വേ ഹവീഷ്വി ജുഹുരേ സമീദ്ധേ ।
 താഴ് സവിതുർവരേണ്യസ്യ ചിത്രാമാഹം വൃണേ
 സുമതിം വിശ്വജന്യാം । യാമസ്യ കണ്വോ അദുഹത്
 പ്രപീനാഴ് സഹസ്രധാരാം - [] 24

4.6.5.5

പയസാ മഹീം ഗാം । സപ്ത തേ അഗേ സമീധഃ സപ്ത
 ജിഹ്വാഃ സപ്തർഷയഃ സപ്ത ധാമ പ്രിയാണി ।
 സപ്ത ഹോത്രാഃ സപ്തധാ താ യജന്തി സപ്ത യോനീരാ
 പൃണസാ ഘൃതേന । ഇവദൃങ് ചാന്യാദൃങ് ചൈതാ-
 ദൃങ് ച പ്രതിദൃങ് ച മിതശ്ച സംമിതശ്ച സഭരാഃ ।
 ശുക്രജ്യോതിശ്ച ചിത്രജ്യോതിശ്ച സത്യജ്യോതിശ്ച
 ജ്യോതിഷാഽശ്ച സത്യശ്ചർതപാശ്ചാത്യഹ്വാഃ । 25

4.6.5.6

ഋതജിച്ഛ സത്യജിച്ഛ സേനജിച്ഛ സുഷേണശ്ചാന്ത്യമിത്രശ്ച
 ദുരേ അമിത്രശ്ച ഗുണഃ । ഋതശ്ച സത്യശ്ച ധ്രുവശ്ച

ധരൂൺശ്ച ധർതാ ച വിധർതാ ച വിധാരയഃ ।
 ഈദൃക്ഷാസ ഏതാദൃക്ഷാസ ഊ ഷുൺഃ സദൃക്ഷാസഃ
 പ്രതിസദൃക്ഷാസ ഏതന । മിതാസശ്ച സംമിതാസശ്ച ന
 ഊതയേ സഭരസോ മരുതോ യജേണ അസ്മിന്നിന്ദ്രം
 ദൈവീർ വിശോ മരുതോഽനുവർത്മാനോ () യഥേന്ദ്രം
 ദൈവീർവിശോ മരുതോഽനുവർത്മാന ഏവമിഥം യജമാനം
 ദൈവീശ്ച വിശോ മാനുഷീശ്ചാനുവർത്മാനോ
 ഭവന്തു । 26

(അഗാച്ഛ - സഹസ്രാക്ഷ - ദേവാഃ - സഹസ്രധാരാ -
 മത്യച്ഛഹാ - അനുവർത്മാനഃ - ഷോഡശ ച) (A5)

4.6.6.1

ജീമൂതസ്യേവ ഭവതി പ്രതീകം യദർമീ യാതി
 സമദാമുപസ്ഥേ । അനാവിദ്ധയാ തനുവാ ജയ ത്വച്ഛ
 സ ത്വാ വർമ്മണോ മഹിമാ പിപർതു । ധന്വനാ ഗാ ധന്വനാ
 ഷജിം ജയേമ ധന്വനാ തീവ്രാഃ സമദോ ജയേമ । ധനുഃ
 ശത്രാവകാമം കൃണോതി ധന്വനാ സർവാഃ പ്രദിശോ
 ജയേമ । വക്ഷ്യന്തീവേദാ ഗനീഗന്തി കർണം പ്രിയച്ഛ

സഖായം പരിഷ്വസാജാനാ । യോഷേവ ശിക്തേ
വിതതാധി ധന്വൻ - [] 27

4.6.6.2

-ജ്യാ ഇയച്ഛ് സമനേ പാരയന്തീ । തേ ആചരന്തീ സമനേവ
യോഷാ മാതേവ പുത്രം ബിഭൃതാമുപസേഥ । അപ ശത്രുൻ
വിധൃതാച്ഛ് സംഘ്വിദാനേ ആർതീ ഇമേ വിഷ്ഠുരന്തീ
അമിത്രാൻ । ബഹീനാം പിതാ ബഹുരസ്യ പുത്രശ്ചിശ്ചാ
കൃണോതി സമനാഽവഗത്യ । ഇഷ്ടുധിഃ സങ്കാഃ പുതനാശ്ച
സർവാഃ പൃഷ്ഠേ നിനദ്ധോ ജയതി പ്രസൂതഃ । രഥേ തിഷ്ഠൻ
നയതി വാജിനഃ പുരോ യത്രയത്ര കാമയതേ സുഷാരഥിഃ ।
അഭീശൂനാം മഹിമാനം - [] 28

4.6.6.3

പനായത മനഃ പശ്ചാദന്യ യച്ഛന്തി രശ്മയഃ । തീവ്രാൻ
ഘോഷാൻ കൃണ്വതേ വൃഷപാണയോഽശ്വാ രഥേഭിഃ സഹ
വാജയന്തഃ । അവക്രാമന്തഃ പ്രപദൈരമിത്രാൻ ക്ഷിണന്തി
ശത്രുച്ഛ്വരപവ്യയന്തഃ । രഥവാഹനച്ഛ് ഹവീരസ്യ നാമ
യത്രാഽഽയുധം നിഹിതമസ്യ വർമ । തത്രാ രഥമുപ ശശ്മച്ഛ്

സദേ॑മ വി॒ശ്വാഹാ॑ വയ॑ഷ് സു॒മന॑സ്യമാ॒നാഃ । സ്വാ॒ദുഷ॑ഷ്
 സദഃ॑ പി॒തരോ॑ വയോ॒ധാഃ കൃ॑ച്ഛേ॒ശ്രിതഃ॑ ശ॒ക്തീ॒വന്തോ॑
 ഗഭീ॒രാഃ । ചി॒ത്രസേ॑നാ ഇ॒ഷുബ॑ലാ അ॒മൃ॒ധാഃ സ॒തോവീ॑രാ
 ഉ॒രവോ॑ പ്രാ॒തസാ॑ഹാഃ । ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑സഃ - [] 29

4.6.6.4

പി॒തരഃ॑ സോ॒മ്യാസഃ॑ ശി॒വേ നോ॑ ദ്യാവാ॒പൃഥി॑വീ
 അ॒നേഹ॑സാ । പൃ॒ഷ്വാ നഃ॑ പാ॒തു ദു॒രിതാ॑ദ്യു॒താവു॑ധോ
 രക്ഷാ॑ മാകീ॒ർനോ॑ അ॒ഘശ॑ഷ്സ ഇൗശ॒ത । സു॒പർണ॑ം
 വ॒സ്മൈ മൃ॒ഗോ അ॒സ്യ ദ॒ന്തോ ഗോ॑ഭിഃ സ॒ന്നദ്ധാ॑ പ॒തതി॑
 പ്ര॒സൃതാ॑ । യ॒ത്രാ നരഃ॑ സം ച വി ച॒ ദ്രവ॑ന്തി
 ത॒ത്രാസ്മൃ॑ദ്യമി॒ഷവഃ॑ ശർമ യ॑ഷ് സ॒ന് ।
 ഋ॒ജീതേ॑ പ॒രി വൃ॑ങ്ഗ്ധി നോ॒ശ്മാ ദ॒വതു॑ ന॒സ്തനൂഃ॑ ।
 സോ॒മോ അ॒ധി ബ്ര॑വീ॒തു നോ॒ഭിതിഃ॑ - [] 30

4.6.6.5

ശർമ യ॑ച്ഛതു । ആ ജ॑ങ്ഘ॒ന്തി സാ॒നേഷാ॑ം ജ॒ഘനാ॑ഷ് ഉ॒പ
 ജി॒ഘ്നതേ॑ । അ॒ശ്വാജ॑നി പ്ര॒ചേത॑സോ॒ശ്വാൻമ॑ സ॒മസ്ത॑
 ചോ॒ദയ॑ । അ॒ഹി॒രിവ॑ ഭോ॒ഗൈഃ പ॒ര്യേ॒തി ബാ॒ഹും ജ്യായാ॑

ഹേതിം പരിബാധമാനഃ | ഹസ്തശ്ചോ വിശ്വാ വയുനാനി
 വിദാൻ പുമാൻ പുമാശ്ചസം പരി പാതു വിശ്വതഃ |
 വനസ്സതേ വീഡാങ്ഗോ ഹി ഭൂയാ അസ്മി സഖാ
 പ്രതരണഃ സുവീരഃ | ഗോഭിഃ സന്നദ്ധോ അസി
 വീഡായ്സാഽഽസ്ഥാതാ തേ ജയതു ജേതാനി |
 ദിവഃ പൃഥിവ്യാഃ പര്യോ- [] 31

4.6.6.6

-ജ ഉദ്-ഭൂതം വനസ്സതിഭ്യഃ പര്യാഭൂതശ്ച സഹഃ |
 അപാമോജ്മാനം പരി ഗോഭിരാവൃതമിന്ദ്രസ്യ വജ്രശ്ച
 ഹവിഷാ രഥം യജ | ഇന്ദ്രസ്യ വജ്രോ മരുതാമനീകം
 മിത്രസ്യ ഗർഭോ വരുണസ്യ നാഭിഃ | സേമാം നോ ഹവ്യദാതിം
 ജുഷാണോ ദേവ രഥ പ്രതി ഹവ്യാ ഗൃഭായ |
 ഉപ ശ്വാസയ പൃഥിവീമൂത ദ്യാം പുരുത്രാ തേ മനുതാം
 വിഷ്ഠിതം ജഗത് | സ ദുന്ദുഭേ സജൂരിന്ദ്രേണ ദേവൈർ
 ദൂരാ- [] 32

4.6.6.7

ദുവീയോ അപസേധ ശത്രുൻ | ആ ക്രന്ധ ബലമോജോ ന
 ആ ധാ നിഷ്ടനിഹി ദൂരിതാ ബാധമാനഃ | അപ പ്രോഥ

ദുന്ദുഭേ ദുച്ഛൂനാച്ഛു ഇത ഇന്ദ്രസ്യ മുഷ്ടിരസി വീഡയസ്വ ।
 ആഽമൂരജ പ്രത്യാവർതയേമാഃ കേതുമദ് ദുന്ദുഭിർ വാവദീതി ।
 സമശ്ചപർണാശ്ചരന്തി നോ നരോഽസ്മാകമിന്ദ്ര രമിനോ
 ജയന്തു । 33 (ധന്വൻ - മഹിമാനം - ബ്രാഹ്മണാസോ -
 ടഭിതിഃ പൃഥിവ്യാഃ പരീ - ദൂരാ - ദേക്ഷതാരിഃശ്ച) (A6)

4.6.7.1

യദക്രന്ദഃ പ്രഥമം ജായമാന ഉദ്യൻമ് സമുദ്രാദുത വാ
 പുരീഷാത് । ശ്വേനസ്യ പക്ഷാ ഹരിണസ്യ ബാഹു
 ഉപസ്തൂത്യം മഹി ജാതം തേ അർവൻ । യമേന ദത്തം
 ത്രിത ഏനമായുനഗിന്ദ്ര ഏണം പ്രഥമോ അധ്യതിഷ്ഠത് ।
 ഗന്ധർവോ അസ്യ രശനാമ-ഗൃഭ്ണാമ് സൂരാദശ്ച
 വസവോ നിരതഷ്ട । അസി യമോ അസ്യാദിത്യോ
 അർവന്നസി ത്രിതോ ഗൃഹ്യേന വ്രതേന ।
 അസി സോമേന സമയാ വിപൃക്ത - [] 34

4.6.7.2

ആഹുസ്തേ ത്രീണി ദിവി ബന്ധനാനി । ത്രീണി ത
 ആഹുർദിവി ബന്ധനാനി ത്രീണ്യസ്തേ ത്രീണ്യന്തഃ സമുദ്രേ ।

ഉതേവ മേ വരുണഃ ഛന്ദം സ്യർവൻ യത്രാ ത ആഹുഃ
 പരമം ജനിത്രം । ഇമാ തേ വാജിന്നവമാർജ്ജനാനീമാ
 ശഹാനാഽ സനിതൂർനിധാനാ । അത്രാ തേ ഭദ്രാ രശനാ
 അപശ്യമൃതസ്യ യാ അഭിരക്ഷന്തി ഗോപാഃ ।
 ആത്മാനം തേ മനസാഽഽരാദജാനാമവോ ദിവാ - [] 35

4.6.7.3

പതയന്തം പതങ്ഗം । ശിരോ അപശ്യം പമിദിഃ
 സുഗേഭിരരേണുഭിർ ജേഹമാനം പതത്രി । അത്രാ തേ
 രൂപമുത്തമപശ്യം ജിഗീഷമാണമിഷ ആ പദേ ഗോഃ ।
 യദാ തേ മർതോ അനു ഭോഗമാനധാദിദ് ഗ്രസിഷ്ഠ
 ഓഷധീരജീഗഃ । അനു ത്വാ രഥോ അനു മര്യോ
 അർവന്നനു ഗാവോഽനു ഭഗഃ കനീനാം । അനു വ്രാതാസ
 - സുവ സഖ്യമീയൂരനു ദേവാ മമിരേ വീര്യം - [] 36

4.6.7.4

തേ । ഹിരണ്യശൃങ്ഗോഽയോ അസ്യ പാദാ മനോജവാ
 അവര ഇന്ദ്ര ആസീത് । ദേവാ ഇദസ്യ ഹവിരദ്യമായൻ യോ
 അർവന്തം പ്രഥമോ അധൃതിഷ്ഠത് । ഇൗർമാന്താസഃ
 സിലീകമധ്യമാസഃ സഽ ശൂർണാസോ ദിവ്യാസോ അത്യാഃ ।

ഹൃ॒സാ ഇ॒വ ശ്രേ॒ണീശോ യ॑ത॒ന്തേ യദാ॑ക്ഷി॒ഷുർ ദിവ്യ॑-
 മജ്ജ॑മശാഃ । തവ॑ ശരീ॒രം പത॑യിഷ്ഠി॒ർവൻ തവ॑ ചി॒ത്തം
 ഞ്വാ॑ത ഇ॒വ ധ്രജീ॑മാൻ । തവ॑ ശൃ॒ങ്ഗാണി॑ വിഷ്ഠി॒താ
 പുരു॑ത്രാഽര॒ണ്യേഷു॑ ജർദ്ദുരാ॒ണാ ച॑രന്തി । ഉപ - [] 37

4.6.7.5

പ്രാ॒ഗാച്ഛ॑സ്ത॒നം ഞ്വാ॑ജ്യർവാ॒ ദേവ॑ദ്രീ॒ചാ മ॑ന॒സാ ദീ॒ധ്യാനഃ॑ ।
 അ॒ജഃ പു॒രോ നീ॑യ॒തേ നാദി॑ര॒സ്യാനു॑ പശ്ചാ॒ത് കവ॑യോ
 യന്തി॑ രേഭാഃ । ഉപ॑ പ്രാ॒ഗാത് പ॑ര॒മം യ॑ഥ് സ॒ധസ്ഥ॑മർവാച്ഛ
 അച്ഛാ॑ പി॒തരം॑ മാ॒തരം॑ ച । അ॒ദ്യാ ദേ॒വാൻ ജു॑ഷ്ഠതമോ
 ഹി ഗ॒മ്യാ അ॒മാഽശാ॑സ്തേ ദാശു॒ഷേ വാ॑ര്യാ॒ണി । 38

(വി॒പൃ॒ക്കോ - ദി॒വാ - വീ॒ര്യ - മു॒പൈ -

കാ॒നച॑ത്വാരി॒ശ്ശ്ച) (A7)

4.6.8.1

മാ നോ॑ മിത്രോ॒ വരു॑ണോ॒ അ॒ര്യമാ॑ഽയു॒രിന്ദ്ര॑ ഋ॒ദുക്ഷാ
 മരു॑തഃ പ॒രി ഖൃ॑ൻ । യദ്-വാ॒ജിനോ॑ ദേ॒വജാ॑ത॒സ്യ സ॑പ്തേഃ
 പ്ര॒വക്ഷ്യാ॑മോ വി॒ദഥേ॑ വീ॒ര്യാ॒ണി । യ॒ന്നിർണി॑ജാ രേ॒ക്ത॑സാ
 പ്രാ॒വൃത॑സ്യ രാ॒തിം ഗൃ॑ഭീ॒താം മു॑ഖ॒തോ ന॑യന്തി ।
 സു॒പ്രാ॒ഞ്ജോ മേ॒ദ്യദ് വി॒ശ്വരൂ॑പ ഇ॒ന്ദ്രാപു॑ഷ്ണഃ പ്രി॒യമ॑പ്യേ॒തി

പാമഃ | ഏഷ ചാഗഃ പുരോ അശോന വാജിനാ പുഷ്പോ
ഭാഗോ നീയതേ വിശ്വദേവ്യഃ |

അഭിപ്രിയം യത് പുരോഽധാശമർവതാ താഷ്ടേ - [] 39

4.6.8.2

-ദേനഃ സൗശ്രവസായ ജിന്വതി | യദ്ധവിഷ്ടമൃതുശോ
ദേവയാനം ത്രിർമാനുഷാഃ പര്യശാപം നയന്തി | അത്രാ
പുഷ്പഃ പ്രഥമോ ഭാഗഃ ഏതി യജ്ഞം ദേവേഭ്യഃ പ്രതിവേദയ-
ന്നജഃ | ഹോതാഽധാര്യരാവയാ അഗ്നിമിന്ധോ ഗ്രാവഗ്രാഭ
ഉത ശഽസ്താ സുവിപ്രഃ | തേന യജ്ഞേന സ്വരംകൃതേന
സിഷ്ടേന വക്ഷണാ ആ പുണ്യം | യുപവ്രസ്താ ഉത യേ
യുപവാഹാശ്ചഷാലം യേ അശ്വായുപായ തക്ഷതി |

യേ ചാർവതേ പചനഃ സംഭരന്ത്യുതോ - [] 40

4.6.8.3

തേഷാ-മദിഗുർതിർന ഇന്വതു | ഉപ പ്രാഗാഥ് സുമന്തേ
ഽധായി മന്തേ ദേവാനാമാശാ ഉപ വീത പുഷ്പഃ | അന്വേനം
വിപ്രാ ജ്ഞായോ മദന്തി ദേവാനാം പുഷ്പേ ചകുമാ
സുബന്ധും | യദ്-വാജിനോ ദാമ സംഭാനമർവതോ യാ

ശീർഷ്ണാ രശനാ രജ്ജുരസ്യ । യദാ ഘാസ്യ
പ്രഭൃതമാസ്യേ തൃണം സർവാ താ തേ അപി ദേവേഷാസ്തു ।
യദശ്വസ്യ ക്രവിഷോ - [] 41

4.6.8.4

മക്ഷികാഃശ യദാ സ്വരൗ സ്വധീതൗ രിപ്തമസ്തി ।
യദ്ധസ്തയോഃ ശമിതൂര്യന്നഖേഷു സർവാ താ തേ അപി
ദേവേഷാസ്തു । യദുവധ്യമുദരസ്യോപവാതി യ ആമസ്യ
ക്രവിഷോ ഗന്ധോ അസ്തി । സുകൃതാ തച്ഛമിതാരഃ
കൃണ്വന്തുത മേധം ശൃതപാകം പചന്തു । യത് തേ
ഗാത്രാദഗ്നിനാ പച്യമാനാദഭി ശൂലം നിഹതസ്യോവധാവതി ।
മാ തദ്-ഭൂമ്യോമാ ശ്രീഷ () -ന്മാ തൃണേഷു
ദേവേഭ്യസ്തദുശദ്ഭ്യോ രാതമസ്തു । 42

(ഇ - ഭൂതോ - ക്രവിഷഃ - ശ്രീഷമ് - സ്തച്ഛമി) (A8)

4.6.9.1

യേ വാജിനം പരിപശ്യന്തി പക്വം യേ ഹൗമാഹുഃ സുരഭിർ
നിർഹരേതി । യേ ചാർവതോ മാംസഭിക്ഷാമുപാസത
ഉതോ തേഷാമഭിഗൂർതിർന ഇന്ദ്രാതു । യന്നീക്ഷണം മാംസം

സ്തചന്യാ ഉഖായാ യാ പാത്രാണി യുഷ്ണ ആസേചനാനി ।
 ഊഷ്മണ്യാപിധാനാ ചരുണാമങ്കാഃ സൂനാഃ പരി
 ഭൂഷന്ത്യശ്ച ॥ നിക്രമണം നിഷദനം വിവർത്തനം യച്ച
 പഡ്ബീശമർവതഃ । യച്ച പപൗ യച്ച ഫാസിം -[] 43

4.6.9.2

ജഘാസ സർവാ താ തേ അപി ദേവേഷാസ്തു ।
 മാ ത്വാഗ്നിർ ധാനയിദ്-ധൂമഗന്ധീർ മോഖാ ഭ്രാജന്ത്യഭി
 വിക്ത ജഘ്രിഃ । ഇഷ്ടം വിതമഭിഗൂർതം വഷട്കൃതം തം
 ദേവാസഃ പ്രതി ഗൃദ്ണന്ത്യശ്ച ॥ യദശായ വാസ
 ഉപസ്തൂണന്ത്യധീവാസം യാ ഹിർണ്യാനൃസ്മേ ।
 സന്ദാനമർവന്തം പഡ്ബീശം പ്രിയാ ദേവേഷാ യാമയന്തി ।
 യത് തേ സാദേ മഹസാ ശൂക്യതസ്യ പാർഷ്ണിയാ വാ
 കശയാ - [] 44

4.6.9.3

വാ തുതോദ । സ്രുചേവ താ ഹവിഷോ അധാരേഷു
 സർവാ താ തേ ബ്രഹ്മണാ സുദയാമി ।
 ചതുസ്രിഘ്-വാജിനോ ദേവബന്ധോർ വക്രീ-രശാസ്യ

സ്വധിതിഃ സമേതി । അച്ഛിദ്രാ ഗാത്രാ വയുനാ കൃണോത
 പരുഷ്ണരനുഷ്ടുഷ്ടാ വി ശസ്ത । ഏകസ്താഷ്ടുരശ്വസ്യ
 വിശസ്താ ദ്വാ യന്താരാ ഭവതസ്തഥർതുഃ । യാ തേ
 ഗാത്രാണാമൃതൃമാ കൃണോമി താതാ പിണ്ഡാനാം പ്ര
 ജുഹോമൃഗൗ । മാ ത്വാ തപത് - [] 45

4.6.9.4

പ്രിയ ആത്മാപിയന്തം മാ സ്വധിതിസ്തനുവ ആ തിഷ്ഠിപത്
 തേ । മാ തേ ഗൃധ്നു-രവിശസ്താതിഹായ ചരിദ്രാ
 ഗാത്രാണ്യസിനാ മിമു കഃ । ന വാ ഉ വേതന്ത്രിയസേ ന
 രിഷ്യസി ദേവാഃ ഇദേഷി പഥിഭിഃ സുഗേഭിഃ । ഹരീ തേ
 യുഞ്ജാ പൃഷ്തീ അഭൂതാമുപാസ്ഥാദ്-വാജീ ധൂരി
 രാസഭസ്യ । സുഗവ്യം നോ വാജീ സ്വശ്വിയം പുഷ്ടസഃ
 പുത്രാഃ ഉത വിശ്വാപുഷ്ട് രയിം () ।
 അനാഗാസ്താം നോ അഭിതിഃ കൃണോതു ക്ഷത്രം നോ
 അശ്വാ വനതാഃ ഹവിഷ്ഠാൻ । 46

(ഘോസിം - കശയാ - തപദ് - രയിം - നവ ച) (A9)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 9 Anuvaakams :-

(അശ്വൻ -യ ഇമോ- ദേന - മാശുഃ - പ്രാചീം - ജീമൂതസ്യ
- യദക്രന്ദോ - മാ നോ മിത്രോ - യേ വാജിനം - നവ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അശ്വൻ - മനോയുജം - പ്രാചീമനു - ശർമ യച്ഛതു -
തേഷാമഭിഗൃർതിഃ - ഷട്ചത്വാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Sixth Prasam of Kaandam 4 :-

(അശ്വൻ - ഹവിഷ്യാൻ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

4.7 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ സപ്തമഃ പ്രശ്നഃ -

വസോർധാരാദിശിഷ്യസംസ്കാരാദിധാനം

4.7.1.1

അഗ്നാവിഷ്ണു സജോഷസേമാ വർധന്തു വാം ഗിരഃ ।

ധ്യുഃനൈർവാജേഭിരാ ഗതം ।

വാജശ്ച മേ പ്രസവശ്ച മേ പ്രയതിശ്ച മേ പ്രസിതിശ്ച മേ

ധീതിശ്ച മേ ക്രതുശ്ച മേ സ്വരശ്ച മേ ശ്ലോകശ്ച മേ

ശ്രാവശ്ച മേ ശ്രുതിശ്ച മേ ജ്യോതിശ്ച മേ സുവശ്ച മേ

പ്രാണശ്ച മേ ഽപാന - [] 1

4.7.1.2

-ശ്ച മേ വ്യാനശ്ച മേ ഽസുശ്ച മേ ചിത്തം ച മ

ആധീതം ച മേ വാക്ച മേ മനശ്ച മേ ചക്ഷുശ്ച മേ

ശ്രോത്രം ച മേ ദക്ഷശ്ച മേ ബലം ച മ ഓജശ്ച മേ

സഹശ്ച മ ആയുശ്ച മേ ജരാ ച മ ആത്മാ ച മേ

തനുശ്ച മേ () ശരീരം ച മേ വർമ ച മേ ഽങ്ഗാനി ച മേ

ഽസ്ഥാനീ ച മേ പര്യുഷി ച മേ ശരീരാണി ച മേ । 2

(അപാന - സ്മനുശ്ച മേ - ഽഷ്ടാദശ ച) (A1)

4.7.2.1

ജൈഷ്ഠ്യം ച മ ആധിപത്യം ച മേ മന്യുശ്ച മേ ഭാമശ്ച മേ
 ഽമശ്ച മേ ഽ ഽഭ്യശ്ച മേ ജേമാ ച മേ മഹിമാ ച മേ വരിമാ ച മേ
 പ്രഥിമാ ച മേ വർഷാ ച മേ ദ്രാഘ്യയാ ച മേ വൃദ്ധം ച മേ
 വൃദ്ധിശ്ച മേ സത്യം ച മേ ശ്രദ്ധാ ച മേ ജഗച്ച - [] 3

4.7.2.2

മേ ധനം ച മേ വശശ്ച മേ തിന്ദിശ്ച മേ ക്രീഡാ ച മേ
 മോദശ്ച മേ ജാതം ച മേ ജനിഷ്യമാണം ച മേ സൂക്തം ച മേ
 സുകൃതം ച മേ വിത്തം ച മേ വേദ്യം ച മേ ഭൂതം ച മേ
 ഭവിഷ്യച്ച മേ സുഗം ച മേ സുപഥം ച മേ ജൃദ്ധം ച മേ
 ജൃദ്ധി () ശ്ച മേ ക്ലൃപ്തം ച മേ ക്ലൃപിശ്ച മേ മതിശ്ച മേ
 സുമതിശ്ച മേ । 4 (ജഗച്ച - രിദ്ധി - ശ്ചതുർദശ ച) (A2)

4.7.3.1

ശം ച മേ മയശ്ച മേ പ്രിയം ച മേ ഽനുക്ഥമശ്ച മേ കഥശ്ച മേ
 സൗമനസശ്ച മേ ഭദ്രം ച മേ ശ്രേയശ്ച മേ വസ്യശ്ച മേ
 യശശ്ച മേ ഭഗശ്ച മേ ദ്രവിണം ച മേ യന്താ ച മേ ധർതാ ച മേ
 ക്ഷേമശ്ച മേ ധൃതിശ്ച മേ വിശാമം ച - [] 5

4.7.3.2

മേ മഹശ്വ മേ സംഘ്വിച്ച മേ ജ്ഞാത്രം ച മേ സൂശ്വ മേ
 പ്രസൂശ്വ മേ സീരം ച മേ ലയശ്വ മ ഗൃതം ച മേ
 ടമൃതം ച മേടയക്ഷ്മം ച മേ ടനാമയച്ച മേ ജീവാതുശ്വ മേ
 ദീർഘായുതാം ച മേ ടനമിത്രം ച മേ ടഭയം ച മേ
 സുഗം ച മേ ശയനം () ച മേ സൂഷാ ച മേ സുദിനം
 ച മേ । 6 (വിശാം ച - ശയന - മന്യുഃ ച) (A3)

4.7.4.1

ഊർക്ച മേ സൂന്യതാ ച മേ പയശ്വ മേ രസശ്വ മേ
 ഘൃതം ച മേ മധു ച മേ സഗ്ധിശ്വ മേ സപീതിശ്വ മേ
 കൃഷിശ്വ മേ വൃഷ്ടിശ്വ മേ ജൈത്രം ച മേ
 ഔദ്ഭിധ്യം ച മേ രയിശ്വ മേ രായശ്വ മേ പുഷ്ടം ച മേ
 പുഷ്ടിശ്വ മേ വിദു ച - [] 7

4.7.4.2

മേ പ്രഭു ച മേ ബഹു ച മേ ഭൂയശ്വ മേ പൂർണം ച മേ
 പൂർണതരം ച മേ ടക്ഷിതിശ്വ മേ കൃയവാശ്വ മേടന്നം ച മേ
 ടക്ഷുച്ച മേ പ്രീഹയശ്വ മേ യവാശ്വ മേ മാഷാശ്വ മേ
 തിലാശ്വ മേ മുദ്ഗാശ്വ മേ ഖലാശ്വ മേ ഗോധൂമാശ്വ മേ

മസുരാ- () -ശ്ച മേ പ്രിയംഗവശ്ച മേ ടണവശ്ച മേ
ശ്യാമാകാശ്ച മേ നീവാരാശ്ച മേ । 8

(വിഭു ച - മസുരാ - ശ്ചതുർഭശ ച) (A4)

4.7.5.1

അശ്വാ ച മേ മൃത്തികാ ച മേ ഗിരയശ്ച മേ പർവതാശ്ച മേ
സികതാശ്ച മേ വനസ്സതയശ്ച മേ ഹിരണ്യം ച മേ
ടയശ്ച മേ സീസം ച മേ ത്രപുശ്ച മേ ശ്യാമം ച മേ
ലോഹം ച മേഘനിശ്ച മേ ആപശ്ച മേ വീര്യശ്ച മേ
ഓഷധയശ്ച മേ കൃഷ്ണപച്യം ച - [] 9

4.7.5.2

മേ ടകൃഷ്ണപച്യം ച മേ ഗ്രാമയാശ്ച മേ
പശവ ആരണ്യാശ്ച യജ്ഞേന കല്പന്താം
വിത്തം ച മേ വിത്തിശ്ച മേ ഭൂതം ച മേ ഭൂതിശ്ച മേ
വസു ച മേ വസതിശ്ച മേ കർമ്മ ച മേ ശക്തിശ്ച മേ
ടർഥശ്ച മേ ഏമശ്ച മേ ഇതിശ്ച മേ ഗതിശ്ച മേ । 10

(കൃഷ്ണപച്യം ചാ - ടഷ്ടാചത്വാരീശ്ച) (A5)

4.7.6.1

അഗ്നിശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ സോമശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 സവിതാ ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ സരസ്വതീ ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 പൃഷ്ഠാ ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ ബൃഹസ്പതിശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 മിത്രശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ വരുണശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 ത്വഷ്ടാ ച - [] 11

4.7.6.2

മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ ധാതാ ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 വിഷ്ണുശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ ശ്ശിനൗ ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 മരുതശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ വിശ്വേ ച മേ ദേവാ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 പൃഥിവീ ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ ധന്തരീക്ഷം ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 ദ്യൗശ്ച മ () ഇന്ദ്രശ്ച മേ ദിശ്ശശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 മുരീദ്ധാ ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ പ്രജാപതിശ്ച മ ഇന്ദ്രശ്ച മേ ।12
 (ത്വഷ്ടാ ച - ദ്യൗശ്ച മ - ഏകവിശ്വതിശ്ച) (A6)

4.7.7.1

അപ്ശുശ്ച മേ രശ്മിശ്ച മേ ടാഭ്യശ്ച മേ ധീപതിശ്ച മ
 ഉപാപ്ശുശ്ച മേ ധന്തര്യോമശ്ച മ ഐന്ദ്രവായവശ്ച മേ
 മൈത്രാവരുണശ്ച മ ആശ്വിനശ്ച മേ പ്രതിപ്രസ്ഥാനശ്ച മേ

ശുക്രശ്ച മേ മന്മഥീ ച മ ആഗ്രയണശ്ച മേ
 വൈശ്വദേവശ്ച മേ ധ്രുവശ്ച മേ
 വൈശ്വാനരശ്ച മേ ജ്യോതിശ്ച [] 13

4.7.7.2

മേ ടതിഗ്രാഹ്യാശ്ച മ ഐന്ദ്രാഗ്നശ്ച മേ വൈശ്വദേവശ്ച മേ
 മരുതാതീയാശ്ച മേ മാഹേന്ദ്രശ്ച മേ ആദിത്യശ്ച മേ
 സാവിത്രിശ്ച മേ സാരസ്വതശ്ച മേ പാഷാണശ്ച മേ
 പാതീവതശ്ച മേ ഹാരിയോജനശ്ച മേ । 14

(ജ്യോതിശ്ച - ചതുസ്തീർശ്ച) (A7)

4.7.8.1

ഇധുശ്ച മേ ബർഹിശ്ച മേ വേദിശ്ച മേ ധിഷ്ഠിയാശ്ച മേ
 സൂചശ്ച മേ ചമസാശ്ച മേ ഗ്രാവാണശ്ച മേ സ്വരവശ്ച മേ
 ഉപരവാശ്ച മേ ടധിഷ്ഠവണേ ച മേ ദ്രോണകലശശ്ച മേ
 വായവ്യാനി ച മേ പൃതഭ്യൂച്ച മേ ആധവനീയശ്ച മേ
 ആഗ്നീധ്രം ച മേ ഹവിർധാനം ച മേ ഗൃഹാശ്ച () മേ
 സദശ്ച മേ പുരോധാശാശ്ച മേ
 പചതാശ്ച മേഽവഭൃഥശ്ച മേ സ്വഗാകാരശ്ച മേ । 15

(ഗൃഹാശ്ച - ഷോഡശ ച) (A8)

4.7.9.1

അഗ്നിശ്ച മേ ഘർമശ്ച മേട്രകശ്ച മേ സൂര്യശ്ച മേ
 പ്രാണശ്ച മേ ധ്യാമേധശ്ച മേ പൃഥ്വിവീ ച മേ ദിതിശ്ച മേ
 ദിതിശ്ച മേ ദ്യൗശ്ച മേ ശക്വരീരങ്ഗുലയോ ദിശശ്ച മേ
 യജ്ഞേന കല്പന്താ- മൃക്ച മേ സാമ ച മേ സ്തോമശ്ച മേ
 യജുശ്ച മേ ദീക്ഷാ () ച മേ തപശ്ച മ ജതുശ്ച മേ
 വ്രതം ച മേ ഹോരാത്രയോർ വൃഷ്ട്യാ ബൃഹദ്രഥന്തരേ ച
 മേ യജ്ഞേന കല്പേതാം । 16 (ദീക്ഷാഽ - ഷ്വാദശ ച) (A9)

4.7.10.1

ഗർഭാശ്ച മേ വത്സാശ്ച മേ ത്ര്യവിശ്ച മേ ത്ര്യവീ ച മേ
 ദിത്യവാദ് ച മേ ദിത്യൗഹീ ച മേ പഞ്ചാവിശ്ച മേ
 പഞ്ചാവീ ച മേ ത്രിവത്സശ്ച മേ ത്രിവത്സാ ച മേ
 തുര്യവാദ് ച മേ തുര്യൗഹീ ച മേ പഷ്ടവാദ് ച മേ
 പഷ്ടൗഹീ ച മ ഉക്ഷാ ച മേ വശാ ച മ ജഷഭശ്ച - [] 17

4.7.10.2

മേ വേഹച്ച മേ ധനധ്യാം ച മേ ധേനുശ്ച മ
 ആയുർ യജ്ഞേന കല്പന്താം പ്രാണോ യജ്ഞേന കല്പന്താ-
 മപാനോ യജ്ഞേന കല്പന്താം വ്യാനോ യജ്ഞേന കല്പന്താം

ചക്ഷുർ യജേണൻ കല്പതാം ശ്രോത്രം യജേണൻ കല്പതാം
 മനോ യജേണൻ കല്പതാം വാഗ് യജേണൻ കല്പതാം-മാത്മാ
 യജേണൻ കല്പതാം യജേണോ യജേണൻ കല്പതാം । 18

(ഋഷഭശ്വ - ചതാരിച്ശച്ച) (A10)

4.7.11.1

ഏകാ ച മേ തിസ്രശ്വ മേ പഞ്ച ച മേ സപ്ത ച മേ
 നവ ച മ ഏകാദശ ച മേ ത്രയോദശ ച മേ പഞ്ചദശ ച മേ
 സപ്തദശ ച മേ നവദശ ച മ ഏകവിച്ശതിശ്വ മേ
 ത്രയോവിച്ശതിശ്വ മേ പഞ്ചവിച്ശതിശ്വ മേ
 സപ്തവിച്ശതിശ്വ മേ നവവിച്ശതിശ്വ മേ
 ഏകത്രിച്ശച്ച മേ ത്രയസ്ത്രിച്ശച്ച- [] 19

4.7.11.2

മേ ചതസ്രശ്വ മേ ഏകാദശ ച മേ ദ്വാദശ ച മേ
 ഷോഡശ ച മേ വിച്ശതിശ്വ മേ ചതുർവിച്ശതിശ്വ മേ
 ഏകവിച്ശതിശ്വ മേ ദ്വാത്രിച്ശച്ച മേ ഷട്-ത്രിച്ശച്ച മേ
 ചതാരിച്ശച്ച മേ ചതുശ്ചതാരിച്ശച്ച മേ

ഽഷ്ടാചതാരിഷ്ശമേ വാജശ്ച പ്രസവശ്ചാ-പിജശ്ച
 ക്രതുശ്ച സുവശ്ച മുർധാ ച വൃശ്ണീയശ്ചാ- () -
 ന്യായനശ്ചാ- ന്യശ്ച ഭൗവനശ്ച ഭുവനശ്ചാ-ധിപതിശ്ച ।

20 (ത്രേയ്ശ്ശിഷ്ശമേ - വൃശ്ണീയ - ഏകാദശ ച) (A11)

4.7.12.1

വാജോ നഃ സപ്ത പ്രദിശശ്ചതസ്രോ വാ പരാവതഃ ।
 വാജോ നോ വിശ്വൈർ ദേവൈർ ധനസാതാവിഹാവതു ।
 വിശ്വേ അഭ്യ മരുതോ വിശ്വ ഊതീ വിശ്വേ ഭവന്ത്യാഗന്യഃ
 സമീദ്ധാഃ । വിശ്വേ നോ ദേവാ അവസാഃ ഗമന്തു
 വിശ്വമസ്തു ദ്രവിണം വാജോ അസ്മേ । വാജസ്യ പ്രസവം
 ദേവാ രഥൈര്യാതാ ഹിരണ്യയൈഃ । അഗ്നിരിന്ദ്രോ
 ബൃഹസ്പതിർ മരുതഃ സോമപീതയേ ।
 വാജേവാജേ ഽവത വാജിനോ നോ ധനേഷു - [] **21**

4.7.12.2

വിപ്രാ അമൃതാ ഋതജ്ഞാഃ । അസ്യ മധാഃ പിബത മാദധാം
 തൃപ്താ യാത പഥിഭിർ ദേവയാണൈഃ । വാജഃ പുരസ്താദുത
 മധ്യതോ നോ വാജോ ദേവാഃ ഋതുഭിഃ കല്പയാതി ।
 വാജസ്യ ഹി പ്രസവോ നന്നമീതി വിശ്വാ ആശാ

വാജപതിർ ഭവേയം । പയഃ പൃഥിവ്യാം പയ ഓഷധീഷു
 പയോ ദിവ്യന്തരിക്ഷേ പയോ ധാം । പയസ്വതീഃ പ്രദിശഃ
 സന്തു മഹ്യം । സം മാ സൃജാമി പയസാ ഘൃതേന
 സം മാ സൃജാമൃപ - [] 22

4.7.12.3

ഓഷധീഭിഃ । സോഹം വാജ്യം സനേയമഗേ ।
 നക്തോഷാസാ സമനസാ വിരുപേ ധാപയേതേ
 ശിശുമേകം സമീചീ । ദ്യാവാ ക്ഷാമാ രുക്മോ അന്തർ
 വി ഭാതി ദേവാ അഗ്നിം ധാരയൻ ദ്രവിണോദാഃ ।
 സമുദ്രോഽസി നഭസ്യാനാർദ്രദാനുഃ ശംഭൂർമയോഭൂരഭി
 മാ വാഹി സ്വാഹാ മാരുതോഽസി മരുതാം ഗണഃ ശംഭൂർ
 മയോഭൂരഭി മാ വാഹി സ്വാഹാഽവസ്യൂരസി ദുവ്സാ²⁰ഞ്ഠം
 ഭൂർമയോഭൂരഭി മാ () വാഹി സ്വാഹാ । 23

(ധനേ - ഷാപോ - ദുവ്സാ²⁰ഞ്ഠംഭൂർമയോഭൂരഭി മാ -
 ഭേ ച) (A12)

4.7.13.1

അഗ്നിം യുനജ്മി ശവസാ ഏതേൻ ദിവ്യം സുപർണം
 വയസാ ബൃഹന്തം । തേന വയം പതേമ ബ്രഹ്മസ്യ
 വിഷ്ടപം സുവോ രുഹാണാ അധി നാക ഉത്തമേ ।
 ഇമൗ തേ പക്ഷാവജരൗ പതത്രിണോ യാഭ്യാം രക്ഷാഃ-
 സ്യപഹഃ-സ്യഗേ । താഭ്യാം പതേമ സുകൃതാമു ലോകം
 യത്രർഷയഃ പ്രഥമജാ യേ പുരാണാഃ । ചിദസി
 സമുദ്രയോനിരിന്ദുർദക്ഷഃ ശ്യേന ജതാവ് । ഹിരണ്യപക്ഷഃ
 ശകുനോ ഭൂരണ്യൂർ മഹാൻമഃ സധസ്ഥേ ധ്രുവ - [] 24

4.7.13.2

ആ നിഷത്തഃ । നമസ്തേ അസ്തൗ മാ മാ ഹിംസീർ വിശ്വസ്യ
 മൂർധന്നധി തിഷ്ടസി ശ്രീതഃ । സമുദ്രേ തേ ഹൃദയ-
 മന്തരായൂർ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഭുവനേഷ്വർപിതേ ।
 ഉദനോ ദത്തോദധിം ഭിന്ത ദിവഃ പർജന്യാദന്തരിക്ഷാത്
 പൃഥിവ്യാസ്തതോ നോ വൃഷ്ട്യാവത । ദിവോ മൂർധാസി
 പൃഥിവ്യാ നാഭിരൂർ ഗപാമോഷധീനാം । വിശ്വായുഃ ശർമ
 സപ്രഥാ നമസ്തഥേ । യേനർഷയസ്തപസാ സത്ര - [] 25

4.7.13.3

മാസതേന്ധാനാ അഗ്നിൗ സുവരാഭരന്തഃ । തസ്മിന്നഹം
 നി ദധേ നാകേ അഗ്നിമേതം യമാഹുർ മനവഃ സ്തീർണ
 ബർഹിഷം । തം പത്നീഭിരനു ഗച്ഛേമ ദേവാഃ പുത്രൈർ
 ഭ്രാതൃഭിരുത വാ ഹിരണ്യൈഃ । നാകം ഗൃഹ്ണാനാഃ
 സുകൃതസ്യ ലോകേ തൃതീയേ പൃഷ്ഠേ അധി രോചനേ
 ദിവഃ । ആ വചോ മധു-മരുഹദ്-ഭൂരണ്യൂരയ-മഗ്നിഃ
 സത്പതിശ്ചേകിതാനഃ । പൃഷ്ഠേ പൃഥിവ്യാ നിഹിതോ
 ദവിദ്യുതദധസ്തദം കൃണുതേ - [] 26

4.7.13.4

യേ പൃതന്യവഃ । അയമഗ്നിർ വീരതമോ വയോധാഃ
 സഹസ്രിയോ ദീപ്യതാമപ്രയുച്ഛൻ । വിഭ്രാജമാനഃ
 സരിരസ്യ മധു ഉപ പ്ര യാത ദിവ്യാനി ധാമ । സം പ്ര
 ച്യവധമനു സം പ്ര യാതാഗേ പഥോ ദേവയാനാൻ
 കൃണുധം । അസ്മിൻമ സധസ്ഥേ അധ്യുത്തരസ്മിൻ
 വിശ്വേ ദേവാ യജമാനശ്ച സീദത । യേനാ സഹസ്രം
 വഹസി യേനാഗേ സർവവേദസം ।
 തേനേമം യജ്ഞം നോ വഹ ദേവയാനോ യ - [] 27

4.7.13.5

ഉത്തമഃ | ഉദ്-ബുധ്യസ്യാഗേ പ്രതി ജാഗൃഹ്യേന
 മിഷ്ടാപൂർതേ സച്ഛ് സൃജേമാമയം ച | പുനഃ കൃണ്വത്സാ
 പിതരം യുവാൻ-മന്വാതാച്ഛീത് ത്വയി തന്തുമേതം |
 അയം തേ യോനിർ ഗൃതിയോ യതോ ജാതോ അരോചമാഃ |
 തം ജാനന്നഗ്ന ആ രോഹാമാ നോ വർധയാ രയിം | 28

(ധ്രുവഃ - സത്രം - കൃണുതേ - യഃ - സപ്തത്രിശ്ച) (A13)

4.7.14.1

മമാഗേ വർചോ വിഹവേഷാസ്തു വയം ത്വേന്ധാനാ
 സ്മനുവം പുഷേമ | മഹ്യം നമന്താം പ്രദിശശ്ചതസ്ര
 സ്ത്വയാ-ഽദ്ധ്യക്ഷേണ പുതനാ ജയേമ | മമ ദേവാ വിഹവേ
 സന്തു സർവ ഇന്ദ്രാവന്തോ മരുതോ വിഷ്ണുരഗ്നിഃ |
 മമാന്തരീക്ഷ മുരു ഗോപമസ്തു മഹ്യം വാതഃ പവതാം കാമേ
 അസിൻ | മയി ദേവാ ദ്രവിണമാ യജന്താം മയ്യാ
 ശീരസ്തു മയി ദേവഹൂതിഃ | ദൈവ്യാ ഹോതാരാ
 വനിഷന്ത - [] 29

4.7.14.2

പൂർവേ ടരിഷ്ടാഃ സ്യാമ തനുവാ സുവീരാഃ ।
 മഹ്യം യജന്തു മമ യാനി ഹവ്യാഃകൃതിഃ സത്യാ മനസോ
 മേ അന്ത്യം । ഏനോ മാനിഗാം കതമച്ചനാഹം വിശേ
 ദേവാസോ അധിവോച താ മേ । ദേവീഃ ഷഡുർവീരുരുണ്ഃ
 കൃണോത വിശേ ദേവാ സ ഇഹ വീരയദ്ധാം ।
 മാഹാസ്മഹി പ്രജയാ മാ തനുഭിർമാ രധാമ ദിഷതേ സോമ
 രാജൻ । അഗ്നിർമന്യം പ്രതിനുദൻ പുരസ്താ- [] 30

4.7.14.3

ദദണ്യോ ഗോപാഃ പരിപാഹി നന്ത്യം । പ്രത്യഞ്ചോ യന്തു
 നിഗൃതഃ പുനസ്തേ മൈഷാം ചിത്തം പ്രബുധാ വിനേശത് ।
 ധാതാ ധാത്യുണാം ഭുവനസ്യ യസ്സതിർ ദേവഃ
 സവിതാർമഭി മാതിഷാഹം । ഇമം യജ്ഞ മശിനോഭാ
 ബൃഹസ്പതിർ ദേവാഃ പാന്തു യജമാനൻ നൃർത്ഥാത് ।
 ഉരുവൃചാ നോ മഹിഷഃ ശർമ യഃ സദസ്മിൻ ഹവേ
 പുരുഹൂതഃ പുരുക്ഷു ।
 സ നഃ പ്രജായൈ ഹര്യശ മൃഡയേന്ദ്ര മാ - [] 31

4.7.14.4

നോ॑ രീ॒രിഷോ॑ മാ പരാ॑ ദാഃ । യേ॑ നഃ॑ സ॒പ॒താ അ॒പ॒തേ
ദ॒വ॒ന്തി॒ന്ദ്രാ-ഗ്നി॑ഭ്യാമ॒വ ബാ॑ധാമഹേ॒ താൻ । വ॒സ॒വോ രു॒ദ്രാ
ആ॑ദി॒ത്യാ ഉ॒പ॒രി സ്തൃ॒ശം മോ॒ഗ്രം ചേ॒ത്താ॑രമ॒ധി രാജ॑മ॒ക്രൻ ।
അ॒ർവാ॑ഞ്ച മി॒ന്ദ്രമു॑തോ॒ ഹ॒വാമ॑ഹേ യോ ഗോജിദ്-ധ॒ന-
ജി॒ദ॒ശ-ജി॒ദ്യഃ । ഇ॒മനോ॑ യജ്ഞം വി॒ഹവേ॑ ജു॒ഷ॒സ്വാ॒സ്യ
കു॒ർമോ॑ ഹ॒രിവോ॑ മേ॒ദിനം॑ താ । 32

(വനിഷന്ത - പുരസ്താൻ - മാ - ത്രിചത്വാരിശ്ശച്ച) (A14)

4.7.15.1

അഗ്നേ॑ർമ॒ന്യേ പ്ര॒ഥ॒മ॒സ്യ പ്ര॒ചേ॑തസോ॒ യം പാ॑ഞ്ച॒ജ॒ന്യം
ബ॒ഹ॒വഃ സ॒മി॒ന്ധതേ॑ । വി॒ശ്വാ॒സ്യാം വി॒ശി॑ പ്ര॒വി॒വി॒ശി॒വാഃ
സ॒മീ॒മഹേ॑ സ നോ॑ മു॒ഞ്ച॒ത് ഹ॒സഃ । യ॒സ്യേ॒ദം
പ്രാ॑ണ॒ന്നി॒മി॒ഷദ് യദേ॑ജ॒തി യ॒സ്യ ജാ॑തം ജ॒ന॒മാ॒നം ച
കേ॒വ॒ലം । സ്തോ॑മ്യ॒ഗ്നിം നാ॒മി॒തോ ജോ॑ഹ॒വീ॒മി സ
നോ॑ മു॒ഞ്ച॒ത് ഹ॒സഃ । ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ മ॒ന്യേ പ്ര॒ഥ॒മ॒സ്യ
പ്ര॒ചേ॑തസോ॒ വൃ॒ത്ര॒ഘ്നഃ॑ സ്തോ॒മാ ഉ॒പ മാ॑മു॒പാ॒ഗുഃ ।
യോ ദാ॑ശു॒ഷഃ സു॒കൃ॒തോ ഹ॒വ॒മു॒പ ഗ॒ന്താ - [] 33

4.7.15.2

സ നോ മുഞ്ചത്വ ഹസഃ । യഃ സംഗ്രാമം നയതി
 സംവശീ യുധേ യഃ പുഷ്ടാനി സപ്സ്യജതി ത്രയാണി ।
 സ്തൗമീന്ദ്രം നാമിതോ ജോഹവീമി സ നോ മുഞ്ചത്വ
 ഹസഃ । മന്വേ വാം മിത്രാ വരുണാ തസ്യ വിത്തഃ
 സത്യജസാ ദൃഢഹണാ യം നുഭേമേ । യാ രാജാനഃ
 സരഥം യാഥ ഉഗ്രാ താ നോ മുഞ്ചതമാഗസഃ ।
 യോ വാഃ റഥ ഋജുരശ്വിഃ സത്യധർമ്മാ മിമുച്ഛരന്ത-
 മുപയാതി ദൃഷയൻ । സ്തൗമി - [] 34

4.7.15.3

മിത്രാവരുണാ നാമിതോ ജോഹവീമി തൗ നോ മുഞ്ചതമാഗ-
 സഃ । വായോഃ സവിതു രവിദമാനി മന്മഹേ
 യാവാന്മൻ-വദ്-ബിഭൃതോ യൗ ച രക്ഷതഃ ।
 യൗ വിശ്വസ്യ പരിഭൂ ബഭൂവതുസ്തൗ നോ മുഞ്ചതമാഗസഃ ।
 ഉപ ശ്രേഷ്ഠാന ആശിഷോ ദേവയോർധർമേ അസ്ഥിരൻ ।
 സ്തൗമി വായുഃ സവിതാരം നാമിതോ ജോഹവീമി തൗ
 നോ മുഞ്ചതമാഗസഃ । രഥീതമൗ രഥീനാമഹ ഊതയേ

ശുഭം ഗമിഷ്യം സുയമേ-ദിരശൈഃ | യയോർ - [] 35

4.7.15.4

-വാം ദേവൗ ദേവേഷാ-നിശിത-മോജസ്തൗ നോ മുഞ്ചത
മാഗസഃ | യദയാതം വഹതൃസ് സൂര്യായാ-സ്രിച്ഛേണ
സസ് സദമിച്ഛമാനൗ | സ്തൗമി ദേവാ വശിനൗ നാമിതോ
ജോഹവീമി തേ നോ മുഞ്ചതമാഗസഃ | മരുതാം മന്വേ
അധിനോ ബ്രുവന്തു പ്രേമാം വാചം വിശ്വാമവന്തു വിശ്വേ |
ആശൂൻ ഹുവേ സുയമാന്യതയേ തേ നോ മുഞ്ചന്ത്വേനസഃ |
തിശ്ചമായുധം വീഡിതസ് സഹസാദ് ദിവ്യസ് ശർദ്ധഃ - [] 36

4.7.15.5

പൃതനാസു ജിഷ്ണു | സ്തൗമി ദേവാൻ മരുതോ നാമിതോ
ജോഹവീമി തേ നോ മുഞ്ചന്ത്വേനസഃ | ദേവാനാം മന്വേ
അധി നോ ബ്രുവന്തു പ്രേമാം വാചം വിശ്വാമവന്തു വിശ്വേ |
ആശൂൻ ഹുവേ സുയമാന്യതയേ തേ നോ മുഞ്ചന്ത്വേനസഃ |
യദിദം മാദിശോചതി പൗരുഷേയേണ ദൈവ്യേന |
സ്തൗമി വിശ്വാൻ ദേവാൻ നാമിതോ ജോഹവീമി തേ നോ
മുഞ്ചന്ത്വേനസഃ | അനുനോദധാനുമതി > ¹, രന്വി - [] 37

4.7.15.6

ദനു॑മതേ॒ ത്വം > ²

ഘൈ॑ശ്ചാനരോ॒ ന ഊ॑ത്യാ > ³, പൃ॒ഷ്ടോ ദി॒വി > ⁴ ।

യേ അ॑പ്ര॒ഥേ॒താ-മി॑തേ॒ഭി രോ॑ജോ॒ഭിർ യ പ്ര॑തി॒ഷ്ഠ
അ॑ഭ॒വതാം॑ ഘ॒സ്മ॒നാം । സ്തൗ॑മി ദ്യാ॒വാ പൃ॒ഥി॒വീ നാ॑മി॒തോ
ജോ॑ഹ॒വീമി॑ തേ നോ॑ മു॒ഞ്ച॑തമ॒ച് ഹ॑സഃ । ഉ॒ർവീ॑ രോ॒ദസീ॑
വരി॑വഃ കൃ॒ണോ॑തം ക്ഷേ॒ത്ര॒സ്യ പ॑ത്നീ അ॒ധി നോ॑ ബ്രൂ॒യാതം ।
സ്തൗ॑മി ദ്യാ॒വാ പൃ॒ഥി॒വീ നാ॑മി॒തോ ജോ॑ഹ॒വീമി॑ തേ നോ॑
മു॒ഞ്ച॑തമ॒ച് ഹ॑സഃ । യത് തേ॑ വ॒യം പൂ॑രു॒ഷത്രാ॑ യ॒വിഷ്ടാ॑
വി॒ദാ॒ച്ഛ॒സശ്ച॑കൃ॒മാ ക॒ച്ച നാ - [] 38

4.7.15.7

ss*ഗഃ । കൃ॒ധീ സ്വ॑സ്താ॒ച് അ॑ഭി॒തേ॒രനാ॑ഗാ വേ॒നാ॒ച്ഛി
ശി॒ശ്ര॒മോ വി॑ഷ്വ॒ഗഗേ॑ । യഥാ॑ ഹ॒ തദ് വ॑സ॒വോ ഗൗ॑ര്യം
ചിത് പ॒ദി॒ഷി॒താ മ॑മു॒ഞ്ച॑താ യജ॒ത്രാഃ । ഏ॒വാ താ॑മ॒സ്മത്
പ്രമു॑ഞ്ചാ വൃ॒ച്ഛഃ പ്രാ॑താ॒ര്യഗേ॑ പ്ര॒തരാ॑ന്ന ആ॒യുഃ । 39

(ഗന്താ - ദൃഷയൻമ് സ്തൗമി - യയോഃ - ശർദ്ധോഃ -
നുമതിരനു - ചന - ചതുസ്ത്രിഷ്ശച്ച) (A15)

Special Korvai for Anuvaakam A-15

(അഗ്നേർമന്വേ-യസ്യേദ-മിന്ദ്രസ്യ - യഃ സം ഗ്രാമമിന്ദ്രഃ -
 സ നോ മുഞ്ചത് ഹസഃ | മന്വേ വാന്താ നോ മുഞ്ചത
 മാഗസഃ | യോ വാം - വായോ- രൂപ - രഥീതമൗ -
 യദയാത- മശിനൗ - തൗ നോ മുഞ്ചതമാഗസഃ |
 മരുതാൻ- തിശ്മം - മരുതോ - ദേവാനാം - യദിദം
 വിശ്വാൻ - തേ നോ മുഞ്ചന്ത്വേനസഃ |
 അനു ന - ഉർവീ - ദ്യാവാപൃഥിവീ - തേ നോ മുഞ്ചത
 മഹസോ യത്തേ | ചതുരഃ ഹസഃ ഷഡാഗസശ്ച
 തുരേനസോ ദിരഃ ഹസഃ |

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 15 Anuvaakams :-

അഗ്നാവിഷ്ട - ജൈഷ്ഠയഃ - ശഞ്ചോ - രിക്ചാ
 ടശ്ഠാ ചാ - ടഗ്നിശ്ചാ- ടശ്ശു ശ്വേ- ഭ്വമ ശ്ചാ-ടഗ്നിശ്ച
 ഫലമാ - ഗർഭാ - ശ്വൈകാ ച - വാജോ നോ - അഗ്നിം
 യുനജ്മി - മമാഗ്നേ - അഗ്നേർമന്വേ - പഞ്ചദശ |

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അഗ്നാവിഷ്ടം - അഗ്നിശ്ച - വാജോ നോ - അദസ്ത്വോ
ഗോപാ - നവത്രിശ്ശത്)

First and Last Padam of Seventh Prasnam of Kandam 4:-

(അഗ്നാവിഷ്ടം - പ്രതരന്ന ആയുഃ)

Kaanda Korvai with starting Padams of 7 Prasanas of Kandam 4:-

(യുജ്ഞാനോ - വിഷ്ണോ - രപാ - രശ്മിർ - നമോ - ശ്വ -
അഗ്നാവിഷ്ടം - സപ്ത)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ സപ്തമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ ഇതി ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം ॥

4.7.1 Appendix

4.7.15.5 – അനുനോഽദ്യാനുമതി >¹, രനദിദനുമതേ താം >²

അനു നോഽദ്യാസ്മതിർ യജ്ഞം ദേവേഷു മന്യതാം ।

അഗ്നിശ്ച ഹവ്യവാഹനോ ഭവതാം ദാശുഷേ മയഃ ॥

അനദിദനുമതേ താം മന്യാസൈ ശബ്ദനഃ കൃധി ।

ക്രത്യേ ദക്ഷായ നോ ഹിനു പ്രണ ആയുഷ്വി താരിഷഃ ॥

(Appearing in TS 3.3.11.3 and 3.3.11.4)

4.7.15.6 – വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാ >³, പൃഷ്ടോ ദിവി >⁴

വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാ പ്ര യാതു പരാവതഃ ।

അഗ്നിരുക്ഥേന വാഹസാ ॥

പൃഷ്ടോ ദിവി പൃഷ്ടോ അഗ്നിഃ പൃഥിവ്യാം പൃഷ്ടോ വിശ്വാ

ഓഷധീരാ വിവേശ ।

വൈശ്യാനരഃ സഹസാ പൃഷ്ടോ അഗ്നിഃ സനോ ദിവാ

സ രിഷഃ പാതു നക്തം ॥

(Appearing in TS 1.5.11.1 and 1.5.11.2)

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 4

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	11	46	2293
Prasna 2	11	48	2498
Prasna 3	13	36	1844
Prasna 4	12	37	1887
Prasna 5	11	27	1234
Prasna 6	9	46	2331
Prasna 7	15	39	2008
Total	82	279	14095